



ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ.
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ. ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

**ΕΜΟΙ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: ΜΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΣΤΗ
ΧΡΗΣΗ ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΕΙΡΩΝΕΙΑΣ**

ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

ΕΜΟJΙ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: ΜΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΙΔΕΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΕΙΡΩΝΕΙΑΣ

Περίληψη

Στην παρούσα εργασία διερευνάται ο ρόλος των δημοφιλέστερων ιδεογραμμάτων γνωστών σήμερα και ως emoji, στην ψηφιακή αποτύπωση της ειρωνείας. Στην πειραματική μελέτη που διεξήχθη έλαβαν χώρα δύο πειράματα. Από τα αποτελέσματα του πρώτου πειράματος προκύπτουν οι ενδείξεις ότι, μέσα από ασαφή γλωσσικά συμφραζόμενα, γίνονται εύκολα αντιληπτές οι ειρωνικές προθέσεις του γραπτού ομιλητή, όταν κατά την ψηφιακή επικοινωνία, γίνεται χρήση ιδεογραμμάτων. Για τις ανάγκες του πρώτου πειράματος εξετάστηκαν προτάσεις αρνητικής-ειρωνικής κριτικής, και προτάσεις θετικής-παιγνιώδους ειρωνείας, δηλαδή ειρωνικών προτάσεων όπου ο έπαινος εκφράζεται μέσω του ψόγου.

Από τα αποτελέσματα της δεύτερης πειραματικής μελέτης, προκύπτουν οι ενδείξεις ότι, τα emoji έχουν ένα διαφορετικό ρόλο, σε περιπτώσεις θετικής παιγνιώδους ειρωνείας, όταν αυτό γίνεται σαφές, ήδη από τα γλωσσικά συμφραζόμενα. Σε αυτήν την περίπτωση, λειτουργούν διορθωτικά, μειώνοντας τον βαθμό απειλής του προσώπου, που χαρακτηρίζει εγγενώς ένα ειρωνικό κομπλιμέντο, σύμφωνα με την θεωρία των Brown και Levinson(1987:60) σχετικά με τις στρατηγικές ευγένειας. Με λίγα λόγια τα emoji καθιστούν πιο ευγενικό ένα ειρωνικό κομπλιμέντο, όταν συμπεριλαμβάνονται στο ψηφιακό μήνυμα. Ο απειλητικός χαρακτήρας ενός ειρωνικού κομπλιμέντου μειώνεται, όταν ο γραπτός ομιλητής επιλέγει στρατηγικά, να αποτυπώσει την αποδοχή του προς τον ψηφιακό συνομιλητή του, χρησιμοποιώντας ιδεογράμματα στο μήνυμά του.

Παρά τις δύσκολες συνθήκες που διαμόρφωσε η πανδημία του κορονοϊού, οι συμμετέχοντες που πήραν μέρος στις δύο πειραματικές μελέτες ήταν συνολικά 115, άνδρες και γυναίκες ηλικίας 18 έως 35 ετών. Τέθηκε όριο ηλικίας, καθώς αναμένεται να υπάρχει μεγαλύτερη εξοικείωση με τις πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης και με τη χρήση emoji, σε αυτά τα ηλικιακά γκρουπ. Για τη διεξαγωγή της έρευνας, χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγια με δυνατότητα πολλαπλής επιλογής για τους συμμετέχοντες, και μια διαβαθμισμένη κλίμακα ευγένειας για την αξιολόγηση των προτάσεων. Όλα τα πειράματα πραγματοποιήθηκαν μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Google Forms. Παράλληλα για να διασφαλιστεί το γεγονός, ότι οι τάσεις που διαμορφώθηκαν από τα αποτελέσματα του πειράματος, δεν οφείλονται σε κάποιο τυχαίο παράγοντα, αλλά είναι στατιστικά σημαντικές, έγινε περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων μέσω του μαθηματικού εργαλείου t-Test και του λογισμικού της Microsoft excel 365. Τα αποτελέσματα παρατίθενται αναλυτικότερα στις επόμενες ενότητες.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη στην ελληνική γλώσσα.....	2
Περιεχόμενα	3
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ	5
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο – ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1.1.Η διατύπωση του προβλήματος	10
1.2.Οι ερευνητικοί στόχοι και υποθέσεις της εργασίας.....	11
1.3.Η σημασία της έρευνας για τη χρήση των emoji.....	12
1.4.Μεθοδολογικοί Περιορισμοί της μελέτης.....	12
1.5.Ορολογίες.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	15
2.1. Emoticons και Emoji	15
2.2. Ανιχνεύοντας ηλεκτρονικά την πρόθεση ενός ψηφιακού ομιλητή.....	17
2.3. Ανιχνεύοντας ηλεκτρονικά την ειρωνεία	18
2.4. Η ευγενική πλευρά των emoji.....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: ΠΕΙΡΑΜΑ 1	23
3.1. Ο σχεδιασμός του πρώτου πειράματος.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: ΠΕΙΡΑΜΑ 2	26
4.1. Ο σχεδιασμός του δεύτερου πειράματος.....	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: ΠΕΙΡΑΜΑ 1	29
5.1. Αποτελέσματα πρώτου πειράματος: Σενάριο 1 ^ο	30
5.2. Αποτελέσματα πρώτου πειράματος: Σενάριο 2 ^ο	35
5.3. Αποτελέσματα πρώτου πειράματος: Σενάριο 3 ^ο	39

5.4. Αποτελέσματα πρώτου πειράματος: Σενάριο 4 ^ο	44
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: ΠΕΙΡΑΜΑ 2.....51

6.1.Αποτελέσματα δεύτερου πειράματος: Αξιολόγηση γραπτών ειρωνικών κομπλιμέντων: Σενάριο 1 ^ο	52
---	----

6.2. Αποτελέσματα δεύτερου πειράματος: Αξιολόγηση γραπτών ειρωνικών κομπλιμέντων: Σενάριο 2 ^ο	54
--	----

6.3. Αποτελέσματα δεύτερου πειράματος: Αξιολόγηση γραπτών ειρωνικών κομπλιμέντων: Σενάριο 3 ^ο	56
--	----

6.4. Αποτελέσματα δεύτερου πειράματος: Αξιολόγηση γραπτών ειρωνικών κομπλιμέντων: Σενάριο 4 ^ο	59
--	----

6.5. Συζήτηση ευρημάτων δεύτερου πειράματος.....	61
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο– ΣΥΖΗΤΗΣΗ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ62

7.1. Συμπερασματικές σημειώσεις της μελέτης.....	62
--	----

7.2. Προτάσεις μελλοντικών ερευνών.....	63
---	----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1.....68

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.....80

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.....85

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4.....94

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. Ενδεικτικός πίνακας επιλεγμένων emoticons και των αντίστοιχών τους emoji, με τις σημασίες τους.	14
Πίνακας 2 . Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικής κριτικής του γραπτού ομιλητή που εξετάστηκαν για το 1 ^ο Σενάριο.....	30
Πίνακας 3 . Στον Πίνακα 3 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέτων του γραπτού ομιλητή που εξετάστηκαν για το 1 ^ο Σενάριο.....	30
Πίνακας 4. Στον Πίνακα 4 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικής κριτικής στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, που εξετάστηκαν για το 2 ^ο Σενάριο.....	35
Πίνακας 5. Στον Πίνακα 5 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέτων στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, που εξετάστηκαν για το 2 ^ο Σενάριο.....	35
Πίνακας 6. Στον Πίνακα 6 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικής κριτικής στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, που εξετάστηκαν για το 3 ^ο Σενάριο.....	39
Πίνακας 7. Στον Πίνακα 7 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέτων στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, που εξετάστηκαν για το 3 ^ο Σενάριο... ..	39
Πίνακας 8. Στον Πίνακα 8 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικής κριτικής στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, που εξετάστηκαν για το 4 ^ο Σενάριο... ..	44
Πίνακας 9. Στον Πίνακα 9 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέτων στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, που εξετάστηκαν για το 4 ^ο Σενάριο... ..	44

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1. Στο Γράφημα 1 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.1.2 «vlepo to spiti elampse apo kathariotita 😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....31

Γράφημα 2. Στο Γράφημα 2 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.1.1 «vlepo to spiti elampse apo kathariotita» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....32

Γράφημα 3. Στο Γράφημα 3 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.1.3. «vlepo to spiti elampse apo kathariotita 😊😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....32

Γράφημα 4. Στο Γράφημα 4 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.1.6 «vlepo to spiti xalia 😊😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....32

Γράφημα 5. Στο Γράφημα 5 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.1.4 «vlepo to spiti xalia» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή... ..34

Γράφημα 6. Στο Γράφημα 6 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.1.5 «vlepo to spiti xalia 😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή..... ..34

Γράφημα 7. Στο Γράφημα 7 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.2.1 «de da mporouse na paei kalytera» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....36

Γράφημα 8. Στο Γράφημα 8 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.2.2 «de da mporouse na paei kalytera 😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....36

Γράφημα 9. Στο Γράφημα 9 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.2.3 «de da mporouse na paei kalytera 😊😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή..... 37

Γράφημα 10. Στο Γράφημα 10 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.2.4. «de da mporouse na paei χειροτερα» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....38

Γράφημα 11. Στο Γράφημα 11 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.2.6 «de 8a mprouse na paei xeirotera 😊😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....38

Γράφημα 12. Στο Γράφημα 12 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.2.5 «de 8a mprouse na paei xeirotera 😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....38

Γράφημα 13. Στο Γράφημα 13 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.3.1 «den exo piei kalutero kafe!», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....40

Γράφημα 14. Στο Γράφημα 14 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.3.2 «den exo piei kalutero kafe! 😊», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....40

Γράφημα 15. Στο Γράφημα 15 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.3.3 «den exo piei kalutero kafe! 😊😊», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....41

Γράφημα 16. Στο Γράφημα 16 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.3.4 «den exo piei xeirotero kafe!», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....42

Γράφημα 17. Στο Γράφημα 17 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.3.6 «den exw piei xeirotero kafe 😊😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....42

Γράφημα 18 Στο Γράφημα 18 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.3.5. «den exw piei xeirotero kafe 😊», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....43

Γράφημα 19. Στο Γράφημα 19 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.4.1. «wraio baraki re», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή... . . .45

Γράφημα 20. Στο Γράφημα 20 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.4.2. «wraio baraki re 😊 », από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....45

Γράφημα 21. Στο Γράφημα 21 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.4.3. «wraio baraki re! 😊😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....46

Γράφημα 22. Στο Γράφημα 22 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.4.4. «xalia to baraki re», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....47

Γράφημα 23. Στο Γράφημα 23 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.4.6.: «xalia baraki re 😊😊», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....47

Γράφημα 24. Στο Γράφημα 24 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.4.5.: «xalia baraki re 😊», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.....48

Γράφημα 25. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.1.1 σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.....52

Γράφημα 26. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.1.2. σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.....53

Γράφημα 27. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.2.1. σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.....55

Γράφημα 28. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.2.2. σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.....55

Γράφημα 29. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.3.1. σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.....57

Γράφημα 30. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.3.2 σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.....58

Γράφημα 31. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.4.1 σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.....59

Γράφημα 32. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.4.2 σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.....60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο – ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Η διατύπωση του προβλήματος

Ο τρόπος με τον οποίο δομούνται σήμερα οι σύγχρονες κοινωνίες, επιβάλλει υψηλές ταχύτητες και αμεσότητα, κατά τη μετάδοση μηνυμάτων και πληροφοριών. Σε αυτά τα πλαίσια δημιουργούνται νέα είδη κοινοτήτων, οι ψηφιακές ή εικονικές κοινότητες (virtual communities). Αυτές οι κοινότητες υφίστανται, χάρη στην επικοινωνία που πραγματοποιείται ψηφιακά, μέσα από τα δίκτυα πληροφορικής των ηλεκτρονικών υπολογιστών.¹ Οι εικονικές κοινότητες, προσομοιάζουν με τις πραγματικές, καθώς μέσα από την αλληλεπίδραση των ατόμων που τις απαρτίζουν, και τις πληροφορίες που ανταλλάσσουν, δημιουργούνται δεσμοί φιλίας και ομάδες ατόμων που μοιράζονται κοινά ενδιαφέροντα.²

Αρκετά δημοφιλείς πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, μεταξύ άλλων, είναι το *viber*, και το *whatsapp*. Χρησιμοποιώντας αυτές τις διαδικτυακές πλατφόρμες, οι χρήστες των ηλεκτρονικών συσκευών (κινητών τηλεφώνων, ηλεκτρονικών υπολογιστών κ.α.) μπορούν να ανταλλάσσουν μηνύματα άμεσα, και ανεξάρτητα από την γεωγραφική απόσταση που τους χωρίζει. Παράλληλα, η εξέλιξη της τεχνολογίας έχει επιφέρει αλλαγές και στο περιεχόμενο των ψηφιακών μηνυμάτων καθιστώντας τα πιο εκφραστικά. Οι προτάσεις εμπλουτίζονται πλέον με γραφικά ιδεογράμματα, τα οποία στη σύγχρονη ψηφιακή εποχή είναι γνωστά με την ονομασία *emoji*. Τα ιδεογράμματα αποτέλεσαν τον πρόδρομο των σύγχρονων συστημάτων γραφής και χρησιμοποιούνταν ήδη από το 15.000 π.Χ. για να αναπαραστήσουν ιδέες και νοήματα που σχετίζονται με τα αντικείμενα του κόσμου³. Σήμερα, οι ψηφιακοί ομιλητές επιλέγουν να συμπεριλάβουν στα γραπτά τους μηνύματα *emoji*, τα οποία είναι εικονοχαρακτήρες με τυποποιημένη μορφή και απεικονίζουν μεταξύ άλλων, πολλές και διαφορετικές εκφράσεις προσώπου⁴. Η προσθήκη τέτοιων ιδεογραμμάτων, κάνει οπτικά πιο ελκυστική την ψηφιακή πρόταση. Παράλληλα ελκυστικές όμως, είναι και οι μελέτες που έχουν πραγματοποιηθεί, με σκοπό να αναδείξουν τη λειτουργία των *emoji* στη γραπτή επικοινωνία, και την επίδρασή τους στις κοινωνικές σχέσεις, που αναπτύσσονται μέσα από τις ψηφιακές κοινότητες.

Το πρόβλημα με τη γραπτή επικοινωνία γενικά, και κατά συνέπεια με την ψηφιακή ανταλλαγή μηνυμάτων ειδικά, έγκειται στο γεγονός ότι υστερεί, παραγωγικών στοιχείων. Παραγωγικά στοιχεία (*paralanguage*) είναι εκείνα που συνοδεύουν την προφορική γλώσσα, όπως οι χειρονομίες (*gesticulation*) και ο επιτονισμός (*intonation*).⁵ Ο επιτονισμός, προσδιορίζει τον τονισμό, το ρυθμό και τις διακυμάνσεις του τονικού ύψους κατά την ομιλία⁶. Στις χειρονομίες, περιλαμβάνεται η κινησιολογία του κεφαλιού και του σώματος⁷. Τα στοιχεία αυτά δραστηριοποιούνται παράλληλα με την εκφώνηση των προτάσεων, και αποκαλύπτουν πληροφορίες για τα συναισθήματα ενός ομιλητή, καθώς τη στάση, και τις

¹ Howard Rheingold(1993)

² Wellman, B (1999)

³ Fromklin et. al, (2011).

⁴ PK Novak, J Smailović, B Sluban, I Mozetič (2015).

⁵ Burling, Robbins (2009).

⁶ Bollinger(1986).

⁷ McNeil(1992).

προθέσεις του⁸. Ελλείψει αυτών των στοιχείων, δημιουργούνται ερμηνευτικά κενά που μπορεί να επιφέρουν παρανοήσεις ή παρερμηνείες στα λεγόμενα των γραπτών ομιλητών. Φανταστείτε για παράδειγμα, πόσο δύσκολη μπορεί να γίνει η ερμηνεία κάποιων γραπτών ειρωνικών προτάσεων, χωρίς τον ανάλογο επιτονισμό, όταν μάλιστα τα γλωσσικά συμφραζόμενα στα οποία εξετάζονται, δεν προδίδουν τίποτα για τις προθέσεις του αποστολέα τους. Θα μπορούσε η χρήση των ιδεογραμμάτων σε ένα ψηφιακό μήνυμα να αναπληρώσει το κενό των παραγλωσσικών στοιχείων που συνοδεύουν την δια ζώσης επικοινωνία;

1.2. Οι ερευνητικοί στόχοι και οι υποθέσεις της εργασίας

Ο σκοπός της πειραματικής μελέτης είναι διττός. Η μελέτη εξετάζει περιπτώσεις γραπτών ειρωνικών προτάσεων και επιχειρεί να αναδείξει ,πρώτον: ότι η παρουσία των emoji επιδρά στην κατανόηση της πρόθεσης και της στάσης ενός ψηφιακού ομιλητή, και δεύτερον, ότι η χρήση των emoji στοχεύει στην “αποτύπωση” των ευγενικών προθέσεων του γραπτού ομιλητή και στην διασφάλιση της θετικής πλευράς του προσώπου του συνομιλητή του, σύμφωνα με την θεωρία της Ευγένειας που μας παραδίδουν οι Brown και Levinson⁹.

Η πειραματική μελέτη εξετάζει μεμονωμένα προτάσεις ειρωνικής κριτικής και προτάσεις ειρωνικών επαίνων ή κομπλιμέντων. Για την επίτευξη των στόχων της μελέτης πραγματοποιήθηκαν δύο πειραματικές έρευνες. Το πρώτο πείραμα πραγματοποιήθηκε με σκοπό να αναδειχθούν οι αλλαγές που επιφέρουν τα emoji, στην ερμηνεία της στάσης (attitude) του αποστολέα των ειρωνικών μηνυμάτων, από τον παραλήπτη τους. Η δεύτερη πειραματική μελέτη έχει στόχο να αναδείξει την ευγενική πλευρά των emoji, και συγκεκριμένα πως διαφοροποιείται η αξιολόγηση των ειρωνικών κομπλιμέντων που περιλαμβάνουν emoji από εκείνα που απουσιάζουν, ως προς ως προς τον βαθμό ευγένειας που τα χαρακτηρίζει.

⁸ ⁸Burling, Robbins (2009).

⁹ Brown και Levinson (1978,1987).

1.3. Η σημασία της έρευνας για τη χρήση των emoji

Η σπουδαιότητα της έρευνας έγκειται στο γεγονός ότι μελετά έναν από τους επικρατέστερους τρόπους επικοινωνίας της σύγχρονης εποχής, την ψηφιακή γραπτή επικοινωνία. Οι ψηφιακές ή εικονικές κοινότητες στηρίζονται στην ψηφιακή επικοινωνία. Τα ιδεογράμματα έχουν κατακλύσει όλα τα σύγχρονα ψηφιακά μέσα κοινωνικής δικτύωσης και επικοινωνίας, προσφέροντας ένα ξεχωριστό τρόπο έκφρασης στους ψηφιακούς διαλόγους των γραπτών ομιλητών. Στην έρευνα που πραγματοποιήθηκε εξετάστηκε η συμβολή των emoji στην ανίχνευση της στάσης του γραπτού ομιλητή, αλλά και στην αναγνώριση των ευγενικών του προθέσεων από τον ψηφιακό συνομιλητή. Λαμβάνοντας υπόψη ότι, ο γρήγορος ρυθμός της ζωής τείνει πολλές φορές να μας προσφέρει μόνο τη δυνατότητα μιας ψηφιακής online επικοινωνίας, η μελέτη αυτή ευελπιστεί να προσφέρει μαζί με τις προϋπάρχουσες έρευνες στη βιβλιογραφία, τη γνώση που θα συμβάλει στην κατανόηση του ρόλου των ιδεογραμμάτων με στόχο την εξομάλυνση της ψηφιακής επικοινωνίας. Η σύγχρονη τεχνολογία είναι σε θέση να μας προσφέρει τα μέσα, με τα οποία μπορούμε πλέον να επικοινωνούμε με διαφάνεια. Μελετώντας τα “ψηφιακά εργαλεία” και τον τρόπο που μπορούμε να τα αξιοποιήσουμε στην γραπτή επικοινωνία, αποκτούμε το πλεονέκτημα να εκφράζουμε ξεκάθαρα τη στάση και τις ευγενικές μας προθέσεις, ως μέλη των εικονικών κοινοτήτων.

1.4. Μεθοδολογικοί Περιορισμοί της μελέτης

Τα δύο πειράματα που πραγματοποιήθηκαν για την επίτευξη των πειραματικών στόχων της εργασίας χαρακτηρίζονται από τους εξής μεθοδολογικούς περιορισμούς:

- 1) Τέθηκε όριο ηλικίας. Συμμετείχαν άντρες και γυναίκες ηλικίας 18 έως 35 ετών, καθώς για αυτές τις ηλικίες, αναμένεται μεγαλύτερη εξοικείωση στη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Τα αποτελέσματα του πειράματος δεν μπορούν να γενικευτούν για άτομα μικρότερης ή μεγαλύτερης ηλικίας.
- 2) Εξετάστηκε ένα περιορισμένο δείγμα από το σύνολο των emoji που αποτυπώνουν εκφράσεις προσώπου, επομένως τα αποτελέσματα του πειράματος δεν μπορούν να γενικευτούν για το σύνολο των emoji που αποτυπώνουν τις εκφράσεις του προσώπου.
- 3) Ο συνδυασμός και η επιλογή των emoji πραγματοποιήθηκε διαισθητικά, με σκοπό να αποτυπώσουν όσο το δυνατόν πιο “φυσικά” τη σειρά που εμφανίζονται σε ένα ψηφιακό μήνυμα. Δεν αποτελεί αντικείμενο της εν λόγω έρευνας ποιο emoji ή ποιος συνδυασμός emoji είναι ο ιδανικός, για να αποδώσει πιο πιστά την ειρωνική πρόθεση.
- 4) Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε online μέσω της Google και την εφαρμογή Google forms, με τη χρήση ερωτηματολογίου και μιας διαβαθμισμένης κλίμακας ευγένειας. Για τη συλλογή των δεδομένων δεν έγινε χρήση άλλων μεθόδων.
- 5) Το δείγμα το συμμετεχόντων και για τα δύο πειράματα είναι σχετικά περιορισμένο. Αυτό συνέβη επειδή οι συμμετέχοντες που έλαβαν μέρος στο πρώτο πείραμα, δεν συμμετείχαν στο δεύτερο προκειμένου να αποφευχθεί οποιοσδήποτε προϋδρασμός σχετικά με το περιεχόμενο των πειραμάτων.

1.5. Ορολογίες

Εικονογράμματα - Ιδεογράμματα: Ήδη από τα 15.000 χρόνια π.Χ εμφανίζονται τα πρώτα μεμονωμένα εικονογράμματα και ιδεογράμματα σε σπηλιές βόρεια της Ισπανίας. Τα εικονογράμματα χρησιμοποιούνταν για να αναπαραστήσουν τα αντικείμενα του κόσμου άμεσα και κυριολεκτικά. Τα ιδεογράμματα χρησιμοποιούνταν για να αναπαραστήσουν νοήματα λιγότερο κυριολεκτικά, που σχετίζονταν με τα αντικείμενα που αναπαριστούν.¹⁰ Σήμερα η χρήση ιδεογραμμάτων γνωστών και ως emoticon/emoji γίνεται σε συνδυασμό με τον ψηφιακό τρόπο γραφής προσφέροντας ένα πολυτροπικό τύπο ηλεκτρονικής επικοινωνίας.

Emoticons – Emoji: Τα emoji κατάγονται από τους προκατόχους τους, τα emoticons. Τα emoticons είναι συντομογραφίες που αποδίδουν τις εκφράσεις του προσώπου, και σχηματίζονται με το συνδυασμό των σημείων στίξης και των λατινικών χαρακτήρων του πληκτρολογίου, στην ψηφιακή επικοινωνία μέσω των ηλεκτρονικών συσκευών. Για παράδειγμα, το χαμόγελο σχηματίζεται με το συνδυασμό της άνω και κάτω τελείας, την παύλα και την παρένθεση, ή εναλλακτικά το λατινικό χαρακτήρα D. Ο συνδυασμός αυτός αποδίδεται ως εξής, :-) ή :-D.

Τα πρώτα emoticons δημιουργήθηκαν από τον Scott Fahlman το 1982¹¹. Στις αρχές της δεκαετίας του 1990 έγιναν πολυάριθμες απόπειρες ώστε τα emoticons να γίνουν πιο ελκυστικά στα μάτια των χρηστών των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας¹². Η Ιαπωνία ήταν η πρώτη χώρα που συμπεριέλαβε στα κινητά, και σε άλλες ηλεκτρονικές συσκευές ένα σύνολο από ιδεογράμματα, τα emojis^{13 14}. Όπως συμβαίνει με τα emoticons, έτσι και τα emojis, αποτυπώνουν τις εκφράσεις του προσώπου, αλλά και διάφορες αφηρημένες έννοιες, (όπως η αγάπη, η αγδία κ.α.). Με αυτό τον τρόπο, εμπλουτίζουν το περιεχόμενο του ηλεκτρονικού γραπτού μηνύματος με -κατά μια έννοια- μη λεκτικά στοιχεία. Η διαφορά μεταξύ των emoticons και των emojis έγκειται στο γεγονός ότι από τη μια μεριά, τα emoticons μπορούν να “δημιουργηθούν” από τον γραπτό ομιλητή, συνδυάζοντας σημεία στίξης με λατινικούς χαρακτήρες, ενώ τα emojis από την άλλη, δεν “δημιουργούνται” από τον γραπτό ομιλητή, έχουν συγκεκριμένη μορφή, και απλώς προστίθενται στο γραπτό μήνυμα, ανάλογα με τους επικοινωνιακούς σκοπούς της συζήτησης. Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί, παρατίθενται τα πιο δημοφιλή emoticons, μαζί με τα αντίστοιχά τους emojis, και τις σημασίες τους:

¹⁰ (Fromklin et. al, 2011)

¹¹ B. Dear (2012).

¹² Claire Nowak (2016).

¹³ Blagdon (2013).

¹⁴ Στα ιαπωνικά : e : 絵, “εικόνα” + moji : 文字, “χαρακτήρας”. Taggart (2015).

EMOTICON				EMOJI	ΣΗΜΑΣΙΑ / ΕΡΜΗΝΕΙΑ
:~)	:~]	=]	:^)		Χαμογελαστό, χαρούμενο πρόσωπο
:-D	x-D	=D		  	Πλατύ χαμόγελο, γελαστό, ενθουσιασμένο πρόσωπο
:-(:(:~<	:~[:~[  	Σκυθρωπό, λυπημένο πρόσωπο
:- :~					Συνοφρυωμένο πρόσωπο
:-P :P	X-P XP	=p		  	Παιχνιδιάρικο πρόσωπο με τη γλώσσα να προεξέχει
:~(:( 	Πρόσωπο που κλαίει
:~) :~)				 	Πρόσωπο που κλαίει από χαρά
;~) ;)	;~]	;D			Κλείσιμο ματιού
:~/ :/	=\			  	Διστακτικό, σκεπτικό πρόσωπο

Πίνακας 1. Ενδεικτικός πίνακας επιλεγμένων emoticons και των αντίστοιχών τους emoji, με τις σημασίες τους.¹⁵

Σύμφωνα με τον Πίνακα 1, η ερμηνεία που δίνουν οι χρήστες των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας στα emoticons και στα αντίστοιχά τους emojis, είναι η ίδια ή παρεμφερής. Όπως αναφέρεται παραπάνω η διαφορά τους είναι κυρίως οπτική. Τα emoji είναι πιο ελκυστικά και αναμφισβήτητα μαζί με τους προκατόχους τους, έχουν κατακλύσει τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα δικτύωσης, προσφέροντας ένα ξεχωριστό τρόπο γραπτής επικοινωνίας.

¹⁵ Τα emojis που παρουσιάζονται στον Πίνακα 1 συλλέχθηκαν από την ηλεκτρονική πλατφόρμα του Messenger της εφαρμογής του Facebook.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2.1. Emoticons και Emojis

Ήδη από τις πρώτες αναφορές στη βιβλιογραφία, επισημαίνεται η αδυναμία της γραπτής ηλεκτρονικής επικοινωνίας να “συναγωνιστεί” τον τρόπο με τον οποίο αποδίδονται οι προθέσεις των ομιλητών, στην κατ’ ιδίαν επικοινωνία. Σύμφωνα με τους Kiesler, Siegel και McGuire (1984), στοιχεία όπως τα νεύματα, το γνέψιμο του κεφαλιού, η βλεμματική επαφή και ο τόνος της φωνής, δίνουν την δυνατότητα στον ομιλητή και στον ακροατή να έχουν τον έλεγχο, και να διαμορφώνουν ανάλογα με τους επικοινωνιακούς σκοπούς, τις πληροφορίες που ανταλλάσσουν. Η γραπτή (ηλεκτρονική) επικοινωνία αντιθέτως, δεν καθίσταται δυνατή να αποδώσει με τον ίδιο τρόπο την ανταλλαγή τέτοιων πληροφοριών.

Εξαιτίας της απουσίας όλων αυτών των εξωγλωσσικών στοιχείων που επισημαίνονται παραπάνω, η ηλεκτρονική γραπτή επικοινωνία γίνεται λιγότερο φιλική, αποκτά έναν αυστηρό και απρόσωπο χαρακτήρα, προσανατολισμένο να εξυπηρετεί καθαρά επαγγελματικούς και όχι τόσο κοινωνικούς σκοπούς^{16 17}. Και πώς αλλιώς θα μπορούσε να χαρακτηριστεί, καθώς οι προθέσεις των ομιλητών δεν μπορούν να αποδοθούν πάντα, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Ένα τέτοιο παράδειγμα αποτελεί και ο σαρκασμός. Ο σαρκασμός δεν μπορεί να εκφραστεί με σαφήνεια, μέσω ενός ηλεκτρονικού γραπτού μηνύματος (e-mail), λόγω της απουσίας των μη λεκτικών στοιχείων που τον αποκαλύπτουν¹⁸.

Παρά τους περιορισμούς αυτούς, οι χρήστες των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας έχουν βρει τρόπους για να εμπλουτίσουν τα ηλεκτρονικά μηνύματά τους, καθώς η χρήση τους πραγματοποιείται ολοένα και περισσότερο για κοινωνικούς σκοπούς¹⁹.

Ένας τρόπος για να εμπλουτίσουν οι χρήστες τα ηλεκτρονικά τους τα μηνύματά, είναι να τους δώσουν μια ξεχωριστή κοινωνική διάσταση (social meaning) μέσα από τη δημιουργία και τη χρήση των emoticons²⁰. Αυτή η ακολουθία, των κατά τα άλλα συνηθισμένων χαρακτήρων που βρίσκει κανείς στο πληκτρολόγιό του, είναι σε θέση να δημιουργεί τυπογραφικά σύμβολα²¹ χαμογελαστών προσώπων, και άλλων εικονιδίων, ώστε να μοιάζουν

¹⁶ Με την έννοια των κοινωνικών σκοπών, αναφέρομαι στην επικοινωνία που έχει στόχο την ανάπτυξη κοινωνικών και φιλικών σχέσεων, καθώς και στην διατήρησή τους.

¹⁷ Rice και Love (1987: p.88).

¹⁸ Sarbaugh-Thompson and Feldman (1998, p.686).

¹⁹ McCormick & McCormick (1992).

²⁰ Pollack (1982).

²¹ Τα γραφικά σύμβολα έχουν τη μορφή κώδικα ASCII: Ο κώδικας ASCII (American Standard Code for Information Interchange) αποτελεί ένα κωδικοποιημένο σύνολο χαρακτήρων του λατινικού αλφάβητου και χρησιμοποιείται για αναπαράσταση κειμένου στους υπολογιστές, σε συσκευές τηλεπικοινωνίας (Tom Jennings, 2004).

πολύ με τις εκφράσεις του προσώπου²². Με αυτό τον τρόπο επιχειρείται ένας τρόπος προσομοίωσης της ηλεκτρονικής επικοινωνίας με την επικοινωνία πρόσωπο με πρόσωπο.

Συνακόλουθα, για πολλούς μελετητές τα emoticons λειτουργούν κατά μια έννοια ως παραγωγαστικά στοιχεία που αποσκοπούν στην έκφραση των συναισθημάτων κατά την ηλεκτρονική γραπτή επικοινωνία²³.

Πριν την έλευση των emoticons οι ομιλητές που επικοινωνούσαν μέσω των ηλεκτρονικών υπολογιστών, δεν είχαν κάποιο μέσο για να υποδηλώνουν τις εναλλαγές της ψυχικής τους διάθεσης. Δεν μπορούσαν να ειρωνευτούν ή να γράψουν αστεία²⁴. Για τους Danet, Ruedenberg-Wright και Rosenbaum-Tamari (1997) τα emoticons μαρκάρουν την πρόθεση του γραπτού ομιλητή όταν πρόκειται να αστειευτεί κάνοντας την, εύκολα κατανοητή, στο δέκτη του μηνύματος .

Στο σημείο αυτό όμως, πρέπει να γίνει κατανοητό ότι, παρά το γεγονός ότι τα *emoticons* χρησιμοποιούνται για να προσομοιάζουν όσο γίνεται με τις εκφράσεις του προσώπου, δεν αποτελούν στην κυριολεξία, μη λεκτική συμπεριφορά²⁵. Τις περισσότερες φορές, η μη λεκτική συμπεριφορά στην κατ' ιδίαν επικοινωνία θεωρείται από πολλούς ερευνητές, ελεγχόμενη μόνο σε ένα πολύ μικρό βαθμό²⁶. Ορισμένες μάλιστα από τις εκφράσεις του προσώπου, σχηματίζονται αμέσως, υποδηλώνοντας ακουσίως, την ψυχολογική κατάσταση του δέκτη, ή του πομπού του εκφωνήματος²⁷.

Από την άλλη πλευρά, τα σύμβολα που πληκτρολογούμε δεν χαρακτηρίζονται από τον ίδιο βαθμό αυθορμητισμού. Σε αντίθεση με την κατ' ιδίαν επικοινωνία, η χρήση των emoticons χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερο βαθμό σκοπιμότητας. Χρησιμοποιούνται εκουσίως, γεγονός που είναι σαφές και στον δέκτη του μηνύματος²⁸.

Όσον αφορά στις σύγχρονες μελέτες με αντικείμενο τη χρήση των emoji, επανέρχονται αντίστοιχες ιδέες με εκείνες που απασχόλησαν τους μελετητές για τη χρήση των emoticons στην γραπτή επικοινωνία. Συνοπτικά, η χρήση αυτή γίνεται με τους εξής στόχους :

²² Sanderson (1993: p.1).

²³ Thomson & Foulger (1996: p.230).

²⁴ Godlin (1993).

²⁵ Joseph B. Walther , Kyle P. D' Addario (2001).

²⁶ Knapp, Wiemann & Daly (1978).

²⁷ Kendon (1987).

²⁸ Marvin (1995).

- Την αποτύπωση των συναισθημάτων (δείκτες συναισθημάτων)²⁹, και τη στάση (attitude) που έχει ο γραπτός ομιλητής, διευκολύνοντας την κατανόηση του γλωσσικού μηνύματος από τον αναγνώστη³⁰.
- Την εξομάλυνση της επικοινωνίας. Καλύπτουν το κενό που δημιουργείται στην γραπτή επικοινωνία από την απουσία εξωγλωσσικών στοιχείων, όπως οι εκφράσεις του προσώπου και ο επιτονισμός.³¹ Λειτουργούν ως πραγματολογικοί δείκτες.³²
- Την απόδοση της προσλεκτικής ισχύς των λεγόμενων (illocutionary force) του ομιλητή³³. Για παράδειγμα, ένα αίτημα (request) μπορεί να γίνει λιγότερο ισχυρό εισάγοντας κάποιο emoji, παραδείγματος χάριν: «Πέτα τα σκουπίδια!!! 😊🍷».

2.2. Ανιχνεύοντας ηλεκτρονικά την πρόθεση ενός ψηφιακού ομιλητή

Προχωρώντας ένα βήμα πιο κοντά στη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο εξομαλύνεται η ψηφιακή επικοινωνία με τη χρήση των emojis, θα πρέπει να ανατρέξουμε στην φιλοσοφική θεωρία των Austin³⁴ και Searle³⁵, που σχετίζεται με τον τρόπο που πραγματώνεται η επικοινωνία για τους φυσικούς ομιλητές. Μέσα από τη διαδικασία της ανταλλαγής εκφωνημάτων, επιτυγχάνεται η επικοινωνία μεταξύ των φυσικών ομιλητών. Τα εκφωνήματα όμως δεν αποτελούν απλώς δηλώσεις για τα πράγματα του κόσμου. Οι φυσικοί ομιλητές μέσα από τη διαδικασία ανταλλαγής εκφωνημάτων, επιτελούν λεκτικές πράξεις³⁶.

Σύμφωνα με τη θεωρία, τα εκφωνήματα έχουν αφηρημένη και συμφραστική σημασία. Η αφηρημένη σημασία των λέξεων, των φράσεων ή των προτάσεων, αφορά τις γνώσεις μας για το σημασιολογικό περιεχόμενο τους³⁷. Η συμφραστική σημασία ενός εκφωνήματος, αφορά τη σημασία που θα λάβει σε συγκεκριμένα γλωσσικά συμφραζόμενα (utterance meaning). Η συμφραστική σημασία εξαρτάται κάθε φορά από την πρόθεση του ομιλητή, και την ισχύ του

²⁹ Crystal D.2001,Rezabek L.& Cochenour J. (2016).

³⁰ PK Novak, J Smailović, B Sluban, I Mozetič (2015).

³¹ D. Thompson & R. Filik (2016).

³² Likewise, Skovholt, Grinning and Kankaanranta (2014).

³³ Dresner & Herring (2010).

³⁴ Austin (1962).

³⁵ Searle (1976:10-11).

³⁶ Παρακάτω παρατίθενται επιγραμματικά όλες οι κατηγορίες τα των γλωσσικών πράξεων(Searle1976) :

Κατευθυντικές πράξεις (Directives): Ο προσλεκτικός στόχος του ομιλητή είναι να ωθήσει τον ακροατή να κάνει κάτι, π.χ. «*Τοποθετείστε την αποσκευή σας πάνω στη ζυγαριά*».

Βεβαιωτικές ή Αποφαντικές (assertive / representatives): ο προσλεκτικός στόχος ισοδυναμεί με απόφαση, π.χ. «*Αυτό είναι ψέμα!*».

Δεσμευτικές (Commissives): ο προσλεκτικός στόχος είναι η δέσμευση του ομιλητή για μια μελλοντική πορεία δράσης, π.χ. «*Θα αποστείλουμε την αποσκευή σας στην Αθήνα*».

Εκφραστικές πράξεις (expressives) : ο προσλεκτικός στόχος είναι να εκφράσουν την ψυχολογική κατάσταση αναφορικά με μια κατάσταση, π.χ. «*Σε συγχαίρω για την πορεία σου τόσα χρόνια στην εταιρεία*».

Διακηρυκτικές (declarations): ο ομιλητής προκαλεί μια κατάσταση- ο λόγος ισοδυναμεί με έργο, «π.χ. *Εγώ παραιτούμαι!*».

³⁷ Για παράδειγμα η λέξη σκυλάκι μπορεί να σημαίνει: α) μικρό θηλαστικό, κατοικίδιο ζώο, σαρκοβόρο κλπ. και β) είδος καλλωπιστικού φυτού (Κριαράς 1995:1243)

γλωσσικού εκφωνήματος (utterance force)³⁸. Προκειμένου να ερμηνεύσουμε σωστά ένα εκφώνημα πρέπει να επιλέξουμε ποια από τις έννοιες μιας λέξης ή μιας πρότασης επιδιώκει να επικοινωνήσει ο ομιλητής.

Πολλές φορές μια πρόταση μπορεί να επιδέχεται παραπάνω από μια ερμηνείες σε συγκεκριμένα γλωσσικά συμφραζόμενα. Στον αυθόρμητο προφορικό λόγο παραδείγματος χάριν, η άρση της αμφισημίας μεταξύ κυριολεκτικών και ειρωνικών προτάσεων, καθώς και η συμφραστική σημασία που αποκτούν κατά την γλωσσική διεπαφή μεταξύ των ομιλητών, αποτελεί εύκολη υπόθεση. Αυτό συμβαίνει λόγω της παρουσίας των εξωγλωσσικών και παραγλωσσικών στοιχείων, όπως ο επιτονισμός, οι εκφράσεις του προσώπου, και οι χειρονομίες. Η απουσία των εξωγλωσσικών και παραγλωσσικών στοιχείων στην γραπτή επικοινωνία από την άλλη μεριά, δυσχεραίνει κατά πολύ, την ερμηνεία τέτοιων προτάσεων, από τον παραλήπτη των μηνυμάτων³⁹.

2.3. Ανιχνεύοντας ηλεκτρονικά την ειρωνεία

Η παραδοχή των παραπάνω θέσεων, αποτέλεσε το ερέθισμα για τη μελέτη του ρόλου που διαδραματίζουν τα emoji, στην εξομάλυνση της γραπτής επικοινωνίας σε περιπτώσεις ειρωνείας. Γι' αυτό το σκοπό, εξετάζονται μέσα σε αμφίσημα γλωσσικά συμφραζόμενα, ειρωνικές προτάσεις που γίνεται χρήση των emoji, και ειρωνικές προτάσεις όπου τα emoji απουσιάζουν.

Το φαινόμενο της ειρωνείας είναι ευρύ, και εφαρμόζεται σε διάφορες περιστάσεις με σκοπό να εκφράσει ψόγο ή έπαινο, με τρόπο συγκαλυμένο ή φανερό. Σύμφωνα με τον παραδοσιακό αριστοτελικό ορισμό, όταν ειρωνευόμαστε εκφράζουμε κάτι διαφορετικό από αυτό που εννοούμε.⁴⁰ Για τον Searle⁴¹ όταν η κυριολεκτική σημασία του ειρωνικού εκφωνήματος κρίνεται ακατάλληλη για την περίπτωση της επικοινωνίας, από τον ακροατή, πρέπει να ερμηνευτεί με άλλο τρόπο. Ο πιο φυσικός τρόπος ερμηνείας του εκφωνήματος είναι να ερμηνευτεί με την αντίθετη από την κυριολεκτική του σημασία. Για τον Grice⁴² η εφαρμογή της ειρωνείας συνεπάγεται με την περιφρόνηση της αρχής της ποιότητας, με προσποίηση και άσκηση κριτικής, που συνοδεύεται με ειρωνικό επιτονισμό. Πιο αναλυτικά, η παραβίαση της αρχής της ποιότητας υφίσταται καθώς το ειρωνικό εκφώνημα εκφράζει το αντίθετο από αυτό που ισχύει. Όταν ένα εκφώνημα δεν φαίνεται να είναι σχετικό με το υπόβαθρο της συζήτησης και τα συμφραζόμενα, ο ακροατής υποθέτει αναγκαστικά ότι ο συνομιλητής υπονοεί κάτι διαφορετικό από αυτό που εκφράζει. Κατά τον Grice η πρόταση που υπονοείται πρέπει να είναι σε μεγάλο βαθμό σχετιζόμενη με την πρόταση που εκφωνήθηκε. Στην ειρωνεία η πρόταση που υπονοείται και σχετίζεται πιο πολύ με την

³⁸ **Η ισχύς του γλωσσικού εκφωνήματος:** Αφορά μια έννοια από το σύνολο του αφηρημένου σημασιολογικού δυναμικού ενός εκφωνήματος, την οποία επιλέγει εμπρόθετα ο ομιλητής με σκοπό να την χρησιμοποιήσει. Για παράδειγμα, ο ομιλητής στο εκφώνημα «*τάισα τα σκυλάκια και τα πήγα βόλτα*» δεν αναφέρεται στα καλλωπιστικά φυτά και αλλά σε κάποια οικόσιτα σκυλιά.

³⁹ Rice και Love (1987: p.88).

⁴⁰ Knox(1989)

⁴¹ Searle(1979a)

⁴² Grice (1975)

πρόταση που εκφωνείται, είναι η αντίθετη της. Το 1978 ο Grice⁴³ αναφέρθηκε στην φυσική τάση των ανθρώπων να εκφέρουν προτάσεις που κυριολεκτικά σημαίνουν p για να εκφράσουν το ¬p. Η εξοικείωση με την τάση αυτή, έδωσε τη δυνατότητα να γίνεται άμεσα αντιληπτή μια τέτοια πρακτική μεταξύ των ομιλητών, και κατά συνέπεια να προσδίδεται ένας συμβατικός χαρακτήρας στη σχέση της κυριολεξίας με την άρνησή της στις περιστάσεις ειρωνείας. Με αυτή τη συλλογιστική ο Grice εξηγεί τη δυνατότητα που έχουν οι ακροατές να επιλέγουν την αντίθετη πρόταση για να ερμηνεύσουν ένα ειρωνικό μήνυμα, όταν η κυριολεκτική ερμηνεία μιας πρότασης δε "λειτουργεί".

Στην εν λόγω εργασία ακολουθείται η θεωρία των Clark και Gerrig για την ειρωνεία, και η οποία απηχεί σε ένα βαθμό τις θέσεις του Grice. Στη θεωρία προσποίησης της Ειρωνείας [Pretence Theory of Irony]⁴⁴ η ειρωνεία παρουσιάζεται ως ένα παιχνίδι ρόλων μεταξύ ομιλητή και συνομιλητή, το οποίο πρέπει να αναγνωριστεί ως τέτοιο από τον δέκτη του ειρωνικού μηνύματος, προκειμένου να γίνει ορθά κατανοητό. Ο πομπός του ειρωνικού μηνύματος έχει την πρόθεση να επικοινωνήσει με σαφήνεια ότι ειρωνεύεται, και έτσι προσποιείται, εκφράζοντας απόψεις και συναισθήματα που θα μπορούσε να πιστεύει οποιοσδήποτε άλλος ομιλητής, εκτός από τον ίδιο. Όσον αφορά το φαινόμενο του ειρωνικού επιτονισμού, για τους Clark και Gerrig αποτελεί μέρος της "υποκριτικής πράξης" του ομιλητή. Αυτό σημαίνει ότι ο ομιλητής μιλάει με τη φωνή του ρόλου/χαρακτήρα που υποδύεται, και όχι με τη δική του. Η ειρωνεία για τους Clark και Gerrig στηρίζεται στην ικανότητα προσποίησης η οποία έχει γενικό χαρακτήρα και πανανθρώπινο.

Κατά τον προφορικό λόγο η ειρωνεία μπορεί να έχει τη μορφή αρνητικής κριτικής ή την περιπαικτική μορφή επαίνου, δηλαδή τη μορφή παιγνιώδους ειρωνείας (Colston, 1997: Dews, Kaplan, & Winner, 1995 : Dews & Winner, 1995). Στη μελέτη των Anolli, Ciceri και Infantino (2002) σχετικά με τα ακουστικά και προσωδιακά χαρακτηριστικά της ειρωνείας, αναφέρεται μεταξύ άλλων, ότι κατά την προφορική ανταλλαγή των εκφωνημάτων, η αρνητική ή η περιπαικτική στάση του ομιλητή συχνά συνοδεύεται από συγκεκριμένο επιτονισμό που καθιστά σαφή, για κάθε περίπτωση, την πρόθεση του ομιλητή. Και ενώ η απουσία των προσωδιακών στοιχείων στο γραπτό λόγο, αναμένεται να δυσχεραίνει την ερμηνεία των ειρωνικών προτάσεων, η παρουσία των emoji, όπως επιχειρεί να αναδείξει αυτή η μελέτη, αποσκοπεί στην σωστή ερμηνεία της πρόθεσης του γραπτού ομιλητή.

Το πρώτο πειραματικό σκέλος της μελέτης, πραγματοποιείται για να αναδείξει ότι η παρουσία των emoji βοηθά την άρση της αμφισημίας ανάμεσα σε κυριολεκτικές και ειρωνικές προτάσεις. Για παράδειγμα, η πρόταση «*Μα καλά τι απαίσιος φίλος που είσαι!*» θα μπορούσε να αποτελεί έναν έπαινο μέσω ψόγου, δηλαδή ένα ειρωνικό κομπλιμέντο, ή κυριολεκτικά μια προσβολή. Όμως ένα ειρωνικό κομπλιμέντο έχει στόχο να περιπαίζει τον δέκτη του και όχι να τον προσβάλλει. Για την αποφυγή τέτοιων παρανοήσεων κάτι τέτοιο πρέπει να καταστεί σαφές από τον γραπτό ομιλητή.

⁴³ Grice (1978)

⁴⁴ Clark & Gerrig (1984:122)

Συνεπώς, ο πρώτος πειραματικός στόχος είναι η ανάδειξη της δράσης των emoji στην ερμηνεία⁴⁵ και στην κατανόηση της πρόθεσης του γραπτού ομιλητή⁴⁶ σε αμφίσημες προτάσεις θετικής και αρνητικής ειρωνείας (ειρωνικά κομπλιμέντα/ειρωνικές προσβολές).

Πείραμα 1^ο: Υπόθεση: Τα emoji λειτουργούν ως δείκτες της πρόθεσης του γραπτού ομιλητή για αρνητική ή θετική ειρωνεία.

Πρόβλεψη: Η ύπαρξη των emoji εξυπηρετεί την ανίχνευση περιπτώσεων αρνητικής και θετικής ειρωνείας στη γραπτή επικοινωνία.

2.4. Η ευγενική πλευρά των emoji

Ο δεύτερος πειραματικός στόχος βασίζεται στην υπόθεση ότι τα emoji μπορούν να έχουν μια ακόμα λειτουργία κατά την γραπτή- ψηφιακή επικοινωνία, η οποία σχετίζεται με τη ευγένεια και στοχεύει στη διασφάλιση του προσώπου μεταξύ των συνδιαλεγόμενων. Η υπόθεση αυτή βασίζεται στη θεωρία που μας παραδίδουν οι Brown και Levinson⁴⁷ για τα χαρακτηριστικά ευγένειας που διαθέτουν οι λεκτικές πράξεις. Για τους Brown και Levinson η ευγένεια αποτελεί ένα καθοριστικό στοιχείο στον τρόπο με τον οποίο δομούνται οι κοινωνικές μας σχέσεις. Με την ευγένεια μετριάζουμε λεκτικά τις εντάσεις, που δημιουργούνται, όταν συγκρούονται οι επικοινωνιακές μας προθέσεις, με τις κοινωνικές μας ανάγκες. Κατά αυτό τον τρόπο, μπορούμε να δημιουργήσουμε και να διατηρήσουμε τις κοινωνικές μας σχέσεις.

Ακολουθώντας τον Goffman⁴⁸ οι Brown και Levinson ταυτίζουν την έννοια της ευγένειας με το «πρόσωπο», ενώ προχωρούν σε μια διάκριση. Το πρόσωπο ορίζεται ως η «δημόσια εικόνα που κάθε άτομο θέλει να προβάλει για τον εαυτό του»⁴⁹. Κάθε πρόσωπο έχει μια αρνητική και μια θετική όψη. Το αρνητικό πρόσωπο συνδέεται με την απόσταση και την ανεξαρτησία των κινήσεών του, ενώ το θετικό πρόσωπο συνδέεται με την κοινωνική εξάρτηση, και την αποδοχή. Συγκεκριμένα:

Η αρνητική πλευρά του προσώπου (negative face): αντιστοιχεί στην επιθυμία κάθε μέλους μιας κοινωνίας για ανεξαρτησία, δηλαδή να νιώθει ελεύθερο χωρίς να παρεμποδίζεται⁵⁰ η δράση του.

Η θετική πλευρά του προσώπου (positive face): αντιστοιχεί στην ανάγκη που έχουν τα άτομα μιας κοινωνίας για αποδοχή και εκτίμηση, δηλαδή οι πράξεις τους να γίνονται αποδεκτές από το κοινωνικό σύνολο.

⁴⁵ Weissman B. & Tanner D (2018).

⁴⁶ Για να γίνει ένα (αμφίσημο) εκφώνημα επιτυχημένα αντιληπτό πρέπει να γνωρίζουμε τι σημαίνει το x (σημασία) αλλά και τι εννοεί ο y ομιλητής (ισχύ), όταν λέει το x, στα πλαίσια του συνομιλιακού χώρου που εκφωνείται (domain of discourse). (Grice 1975).

⁴⁷ Brown και Levinson (1978,1987).

⁴⁸ Goffman (1967).

⁴⁹ Brown and Levinson (1987: 61).

⁵⁰ Κανάκης (2007: 255).

Ορισμένοι τύποι γλωσσικών πράξεων είναι εγγενώς ευγενικοί ή εγγενώς αγενείς (face threatening acts ή FTAs)⁵¹. Αυτού του είδους οι πράξεις απειλούν εγγενώς το πρόσωπο του ομιλητή ή και του ακροατή⁵².

Ο βαθμός της απειλής τόσο για τον ομιλητή όσο και για τον ακροατή καθορίζεται από την αλληλεπίδραση τριών καθολικών κοινωνικών μεταβλητών⁵³:

1. Η κοινωνική απόσταση (social distance) μεταξύ των συνομιλητών.
2. Το βαθμό οικειότητας (relative power) ή την ιεραρχία μεταξύ των συνομιλητών.
3. Το βαθμό απειλής, δηλαδή την απόλυτη ιεράρχηση της επιβολής (absolute ranking of imposition) της συγκεκριμένης πράξης σε μια κοινωνία.

Ο ρόλος που διαδραματίζει η ευγένεια έγκειται στο μετριασμό και την αποφυγή ενός διαπληκτισμού, λόγω αυτών των απειλών.

Οι ομιλητές για τη διατήρηση του θετικού ή του αρνητικού προσώπου, επιλέγουν τις στρατηγικές που θεωρούν κατά περίπτωση καταλληλότερες για να αποφύγουν ή να μειώσουν την απειλή που ενυπάρχει στις γλωσσικές πράξεις (face threatening acts ή FTAs).

Οι στρατηγικές της ευγένειας είναι πέντε και συνοψίζονται παρακάτω⁵⁴:

1. Άμεση επιτέλεση της γλωσσικής πράξης, χωρίς διορθωτική λεκτική παρέμβαση:
Παράδειγμα 1: «Θα με βοηθήσεις;»

Σχολιασμός: Στο παράδειγμα 1 δεν υπάρχει ανάγκη για την διατήρηση του προσώπου για το λόγο αυτό απουσιάζει κάποιο είδος διορθωτικής λεκτικής παρέμβασης.

2. Άμεση επιτέλεση πράξης ,με διορθωτική λεκτική παρέμβαση θετικής ευγένειας:
Παράδειγμα 2: «Εσύ που είσαι τόσο καλός στα μαθηματικά, μπορείς να με βοηθήσεις;»

Σχολιασμός: Στο παράδειγμα 2 της άμεσης απειλητικής πράξης με διορθωτική παρέμβαση θετικής ευγένειας ο ομιλητής επιθυμεί να διαφυλάξει το θετικό πρόσωπο

⁵¹ Brown and Levinson (1987: 65 κ.ε.)

⁵² Παραδείγματος χάριν, στις εγγενώς απειλητικές γλωσσικές πράξεις για το αρνητικό πρόσωπο του ακροατή ανήκουν οι διαταγές, οι υποσχέσεις, οι παρακλήσεις κ.α. (καθώς θέτουν όρια στην ελευθερία των κινήσεών του). Στις εγγενώς απειλητικές γλωσσικές πράξεις για το θετικό πρόσωπο του ακροατή ανήκουν τα παράπονα, οι αποδοκιμασίες κ.α. (καθώς δηλώνουν έμμεσα την έλλειψη αποδοχής από το συνομιλητή) Brown and Levinson (1987: 65 κ.ε.), Κανάκης (2007: 256).

⁵³ Brown and Levinson (1987: 74).

⁵⁴ Brown και Levinson (1987: 60).

του ακροατή. Για το λόγο αυτό προχωρά σε διορθωτικές παρεμβάσεις, που δηλώνουν αποδοχή και αναγνώριση.

3. Άμεση επιτέλεση πράξης, με διορθωτική λεκτική παρέμβαση αρνητικής ευγένειας: **Παράδειγμα 3:** «Συγνώμη για την ενόχληση, θα σου ήταν εύκολο να με βοηθήσεις;».

Σχολιασμός: Στο παράδειγμα 3, επιτελείται μια άμεση απειλητική πράξη με διορθωτική παρέμβαση αρνητικής ευγένειας. Ο ομιλητής επιθυμεί να εκδηλώσει την επιθυμία του μην παραβιάσει την ανεξαρτησία του συνομιλητή. Με αυτόν τον τρόπο επιχειρεί να διαφυλάξει το αρνητικό πρόσωπο του ακροατή.

4. Έμμεση επιτέλεση πράξης. **Παράδειγμα 4:** «Πω πω! δεν το περίμενα να είναι τόσο δύσκολη άσκηση!!» υπονοώντας έμμεσα ότι χρειάζεται βοήθεια (από τον ακροατή).

Σχολιασμός: Στο παράδειγμα 4, η απειλητική γλωσσική πράξη επιτελείται έμμεσα, με συνομιλιακά υπονοήματα⁵⁵. Αυτό συμβαίνει όταν ο ομιλητής κρίνει ότι δεν πρέπει να εκφράσει άμεσα κάποιο αίτημα. Για τους Brown και Levinson είναι η πιο ευγενική στρατηγική καθώς το αίτημα υπονοείται. Συνεπώς η συνεχής παραβίαση των αξιωμάτων του Grice γίνεται με βασικό κίνητρο την ευγένεια⁵⁶. Ακολουθώντας τη στρατηγική αυτή, ο ομιλητής επιχειρεί να διαφυλάξει το αρνητικό πρόσωπο του ακροατή, ενώ ανοιχτό παραμένει το ενδεχόμενο να ικανοποιηθεί το αίτημα του για βοήθεια, χωρίς να το έχει ζητήσει άμεσα.

5. Μη επιτέλεση πράξης⁵⁷.

Σχολιασμός: Στην περίπτωση που ο ομιλητής κρίνει ιδιαίτερα απειλητική την γλωσσική πράξη μπορεί να μην την εκφράσει.

Η υπόθεση για το δεύτερο πειραματικό σκέλος αφορά την παρουσία των emoji ως στοιχεία που λειτουργούν “διορθωτικά” σε μια γραπτή συνομιλία μεταξύ φίλων⁵⁸. Σύμφωνα με τη πειραματική πρόβλεψη, με κίνητρο την ευγένεια η παρουσία των emoji σε ειρωνικά κομπλιμέντα (ironic compliments) αναμένεται να αξιολογηθεί ως η πιο ευγενική εκδοχή, συγκριτικά με την εκδοχή στην οποία τα emoji απουσιάζουν. Η πειραματική μελέτη στοχεύει να αναδείξει ότι η προσθήκη τέτοιων ιδεογραμμμάτων έχει σκοπό να διαφυλάξει το θετικό πρόσωπο του παραλήπτη του μηνύματος, δηλαδή την ανάγκη του για αποδοχή, και συνεπώς να αξιολογηθεί ως η ευγενέστερη εκδοχή. Σημειώνεται ότι, στο δεύτερο πείραμα, τα ειρωνικά κομπλιμέντα δεν εξετάζονται σε αμφίσημα γλωσσικά συμφραζόμενα, αντιθέτως, η αξιολόγηση αφορά σε προφανείς περιπτώσεις ειρωνικών κομπλιμέντων.

Πείραμα 2^ο: Υπόθεση: Τα emoji λειτουργούν διορθωτικά με σκοπό να διαφυλάξουν το θετικό πρόσωπο του παραλήπτη κατά την ψηφιακή ανταλλαγή ειρωνικών κομπλιμέντων

Πρόβλεψη: Η ύπαρξη των emoji σε προτάσεις θετικής ειρωνείας διαφυλάσσει το πρόσωπο του παραλήπτη, και αξιολογείται θετικά ως προς το βαθμό ευγένειας. Αντίθετα οι προτάσεις θετικής ειρωνείας χωρίς emoji αξιολογούνται ως λιγότερο ευγενικές.

⁵⁵ Brown και Levinson (1987).

⁵⁶ Κανάκης (2007: 261)

⁵⁷ Υποδηλώνει ευγένεια για τη βρετανική δημόσια σφαίρα. Brown και Levinson (1987: 60)

⁵⁸ Η γραπτή συνομιλία εξετάζεται στα πλαίσια της συνομιλίας μεταξύ φίλων, για να μειωθεί ο βαθμός απειλής των γλωσσικών πράξεων, που καθορίζεται από την κοινωνική απόσταση, και το βαθμό οικειότητας μεταξύ των συνομιλητών. (Brown and Levinson (1987: 74)).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: ΠΕΙΡΑΜΑ 1

3.1. Ο σχεδιασμός του πρώτου πειράματος

Σε αυτή την ενότητα, παρουσιάζεται αναλυτικά ο τρόπος που σχεδιάστηκε το πρώτο πείραμα και η σύνοψη των πειραματικών του στόχων. Συγκεκριμένα, στο πρώτο πείραμα καλούνται να συμμετέχουν άτομα ηλικίας 18 έως 35 ετών. Τέθηκε όριο ηλικίας στους συμμετέχοντες, καθώς αναμένεται μεγαλύτερη εξοικείωση στη χρήση των emoji για τα άτομα που ανήκουν σε αυτό το ηλικιακό γκρουπ. Επίσης για την καλύτερη επεξεργασία και την κατανομή των δεδομένων του πειράματος, οι συμμετέχοντες καλούνται να απαντήσουν σε δημογραφικές ερωτήσεις που τίθενται πριν από το πείραμα και αφορούν στο φύλο των συμμετεχόντων, τη συχνότητα που χρησιμοποιούν τις εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης (messenger/viber/what's up κ.λ.π), ενώ καλούνται να απαντήσουν, πόσο συχνά χρησιμοποιούν τα emoji στη γραπτή τους επικοινωνία.

Το πρώτο πείραμα διεξάγεται με σκοπό να αναδείξει ότι, σε ασαφή γλωσσικά συμφραζόμενα, η παρουσία των emoji, διευκολύνει την ανίχνευση της ειρωνείας στα λεγόμενα ενός γραπτού ομιλητή. Οι προτάσεις που εξετάζονται, ανήκουν στις κατηγορίες της θετικής (ειρωνικά κομπλιμέντα) και της αρνητικής ειρωνείας (ειρωνική κριτική). Οι συμμετέχοντες καλούνται να ερμηνεύσουν την πρόθεση του γραπτού ομιλητή σε προτάσεις που άλλοτε γίνεται χρήση των emoji, και άλλοτε απουσιάζουν.

Πείραμα 1^ο: Υπόθεση: Τα emoji λειτουργούν ως δείκτες της πρόθεσης του γραπτού ομιλητή για αρνητική ή θετική ειρωνεία.

Πρόβλεψη: Η ύπαρξη των emoji εξυπηρετεί την ανίχνευση περιπτώσεων αρνητικής και θετικής ειρωνείας στη γραπτή επικοινωνία.

Οι προτάσεις του πειράματος εξετάζονται στα πλαίσια διαλόγων μεταξύ δύο συγκατοίκων, του Κώστα και του Μανώλη. Οι δύο φίλοι συγκατοικούν στην Αθήνα, όμως η καθημερινή τους ρουτίνα πολλές φορές δεν τους επιτρέπει να μιλήσουν κατ' ιδίαν, με αποτέλεσμα να ανταλλάσσουν μηνύματα στο κινητό.

Οι διάλογοι είναι γραμμένοι σε μορφή «greeklish» για να προσομοιάζουν περισσότερο με τη μορφή των μηνυμάτων που θα αντάλλασαν σήμερα, δύο νεαροί φίλοι. Η επιλογή των προτάσεων από το διάλογο δύο φίλων, έγινε με στόχο να μειωθεί ο βαθμός απειλής των γλωσσικών πράξεων, που εξαρτάται από την κοινωνική απόσταση και το βαθμό οικειότητας⁵⁹.

⁵⁹.(Brown and Levinson (1987: 74).

Πιο αναλυτικά, παρουσιάζονται τέσσερα (4) σενάρια που αντιστοιχούν σε έξι (6) διαφορετικές εκδοχές προτάσεων στις οποίες, άλλοτε απουσιάζουν τα emoji, και άλλοτε περιλαμβάνονται. Για κάθε εκδοχή, οι συμμετέχοντες θα κληθούν να επιλέξουν ανάμεσα σε τρεις (3) επιλογές, εκείνη που θεωρούν ότι αποδίδει την πρόθεση του ομιλητή. Η πρόθεση είναι η εξαρτημένη μεταβλητή. Ο συνολικός αριθμός των προτάσεων είναι εικοσιτέσσερις (24)⁶⁰. Παρακάτω δίνεται ένα ενδεικτικό παράδειγμα ενός σεναρίου και των έξι διαφορετικών εκδοχών του:

Παράδειγμα: 5. [minimal context]: Ο Μανώλης έστειλε μήνυμα στον Κώστα για να τον ρωτήσει πώς τα πήγε με την παρουσίαση που έκανε στο πανεπιστήμιο την προηγούμενη μέρα, και εκείνος του απάντησε:

Εκδοχή 1^η [Ειρωνική κριτική με αρνητικό emoji]: Kostas: « de θα mprouse na paei kalytera! 😞 »

Εκδοχή 2^η [Ειρωνική κριτική με θετικό emoji]: Kostas: «de θα mprouse na paei kalytera! 😊😊»

Εκδοχή 3^η [Ειρωνική κριτική χωρίς emoji]: Kostas: «de θα mprouse na paei kalytera!»

Εκδοχή 4^η [Ειρωνικός έπαινος με αρνητικό emoji]: Kostas: «de θα mprouse na paei xeirotera! 😞»

Εκδοχή 5^η [Ειρωνικός έπαινος με θετικό emoji]: Kostas: «de θα mprouse na paei xeirotera! 😊😊»

Εκδοχή 6^η [Ειρωνικός έπαινος χωρίς emoji]: Kostas: «de θα mprouse na paei xeirotera!»

Για τις εκδοχές 1 έως 3, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να επιλέξουν μια από τις επιλογές που παρουσιάζονται παρακάτω, η οποία θα αποδίδει κατά τη γνώμη τους την πρόθεση του γραπτού ομιλητή:

α. Ο Κώστας έμεινε ικανοποιημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση.

β. Ο Κώστας ειρωνεύεται, γιατί η παρουσίαση ήταν μια καταστροφή.

γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

Για τις εκδοχές 4 έως 6, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να επιλέξουν μια από τις επιλογές που παρουσιάζονται παρακάτω, η οποία θα αποδίδει κατά τη γνώμη τους την πρόθεση του γραπτού ομιλητή:

⁶⁰ Όπως αναφέρθηκε στην Ενότητα 2, σύμφωνα με τους Clark και Gerrig (1984), ένα ειρωνικό μήνυμα, εκφράζει απόψεις αντίθετες από αυτές που πραγματικά πιστεύει το πρόσωπο που τις εκφράζει. Επομένως για την θετική ειρωνεία εξετάζονται προτάσεις με αρνητική σημασία (π.χ. «δε θα μπορούσε να πάει χειρότερα»). Για την αρνητική ειρωνεία εξετάζονται προτάσεις με θετική σημασία (π.χ. « δε θα μπορούσε να πάει καλύτερα»).

- α. Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από την απόδοση του στην παρουσίαση.
- β. Ο Κώστας έχει αυτοσαρκαστική διάθεση καθώς η παρουσίασή του πήγε καλά.
- γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι, το μικρό σενάριο που παρατίθεται στην αρχή, είναι σχεδιασμένο με τέτοιο τρόπο ώστε να δημιουργεί μια ασαφή εικόνα, και να μην προϊδεάζει το συμμετέχοντα ως προς το ποια πρόταση θα αντιστοιχούσε στην πραγματική πρόθεση του ομιλητή. Επίσης, οι έξι εκδοχές που αντιστοιχούν σε κάθε σενάριο παρουσιάζονται με τυχαία σειρά στο πείραμα, με αποτέλεσμα, όλα τα σενάρια και οι εκδοχές τους, να παρουσιάζονται ακανόνιστα, με στόχο τον αποπροσανατολισμό των συμμετεχόντων.

Για να εξετάσουμε αν η ύπαρξη των emoji διευκολύνει την ανίχνευση της ειρωνείας στο γραπτό μήνυμα επιλέχθηκαν τρία emoji. Για να εξετάσουμε τις προτάσεις αρνητικής ειρωνείας, επιλέχθηκε το emoji με το συνοφρυωμένο πρόσωπο 😞. Για να εξετάσουμε τις προτάσεις θετικής ειρωνείας, επιλέχθηκαν τα emoji με το κλείσιμο του ματιού 😊 και το emoji με το χαμογελαστό πρόσωπο 😄⁶¹ (βλ. Πίνακα 1 σελ.13).

Τέλος συμπεριελήφθησαν και τρία(3) fillers για τον αποπροσανατολισμό των συμμετεχόντων. Σε κάθε ένα από τα fillers περιλαμβάνονται, ένα μικρό σενάριο [minimal context] και τρεις(3) εκδοχές προτάσεων για τις οποίες οι συμμετέχοντες θα κληθούν να επιλέξουν, εκείνη που θεωρούν ότι αποδίδει την πρόθεση του γραπτού ομιλητή. Για την επίτευξη του αποπροσανατολισμού των συμμετεχόντων, στα μικρά σενάρια παρουσιάζονται ξεκάθαρα οι προθέσεις του ομιλητή, επομένως δεν τίθεται ζήτημα ιγνηλάτησής τους από την ύπαρξη ή την απουσία των emoji. Παρακάτω παρατίθεται ένα παράδειγμα αποπροσανατολισμού:

Παράδειγμα 6: Σενάριο: Ο Κώστας γνώρισε τη νέα κοπέλα του Μανώλη με την οποία πέρασαν υπέροχα. Ο Κώστας σχολίασε την επόμενη μέρα:

Filler: Kostas: « epitelous mia kopela tis prokopis!»

- α. Ο Κώστας έμεινε ενθουσιασμένος από τη νέα κοπέλα του Μανώλη.
- β. Ο Κώστας ειρωνεύεται το Μανώλη για την επιλογή του.
- γ. Δεν είναι σίγουρο αν ο Κώστας ειρωνεύεται τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

⁶¹ Να σημειωθεί ότι ο συνδυασμός και η επιλογή των emoji πραγματοποιήθηκε διαισθητικά, με σκοπό να αποτυπώνουν όσο το δυνατόν πιο “φυσικά,” και πιστά, μια γραπτή συνομιλία, μεταξύ δύο φίλων. Δεν αποτελεί αντικείμενο της εν λόγω έρευνας ποιο emoji ή ποιος συνδυασμός emoji είναι ο ιδανικός για να αποδώσει πιο πιστά την ειρωνική πρόθεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: ΠΕΙΡΑΜΑ 2

4.1. Ο σχεδιασμός του δεύτερου πειράματος

Σε αυτή την ενότητα, παρουσιάζεται αναλυτικά ο τρόπος που σχεδιάστηκε το δεύτερο πείραμα και η σύνοψη των πειραματικών του στόχων. Συγκεκριμένα, στο δεύτερο πείραμα καλούνται να συμμετέχουν άτομα ηλικίας 18 έως 35 ετών. Τέθηκε όριο ηλικίας στους συμμετέχοντες, καθώς αναμένεται μεγαλύτερη εξοικείωση στη χρήση των εμοjί για τα άτομα που ανήκουν σε αυτό το ηλικιακό γκρουπ. Οι συμμετέχοντες του δεύτερου πειράματος, δεν συμμετείχαν στο πρώτο πείραμα. Κύριος λόγος αυτού του διαχωρισμού, ήταν να διασφαλιστεί, η αμεροληψία κατά την αξιολόγηση των προτάσεων, από τους συμμετέχοντες.

Το δεύτερο πείραμα έχει σχεδιαστεί με στόχο να αναδείξει την ευγενική πλευρά των εμοjί. Αντικείμενο μελέτης για το δεύτερο πείραμα αποτελούν μόνο οι προτάσεις θετικής ειρωνείας, δηλαδή τα ειρωνικά κομπλιμέντα. Ο στόχος του γραπτού ομιλητή δεν είναι να προσβάλλει, αλλά να επαινέσει μέσω του ψόγου. Επομένως, η πρόθεσή του να παραμείνει ευγενικός, και να διαφυλάξει το πρόσωπο του “δέκτη” του μηνύματος, είναι μια ανάγκη επιτακτική.

Πείραμα 2^ο: Υπόθεση: Τα εμοjί λειτουργούν διορθωτικά με σκοπό να διαφυλάξουν το θετικό πρόσωπο του παραλήπτη κατά την ψηφιακή ανταλλαγή ειρωνικών κομπλιμέντων

Πρόβλεψη: Η ύπαρξη των εμοjί σε προτάσεις θετικής ειρωνείας διαφυλάσσει το πρόσωπο του παραλήπτη, και αξιολογείται θετικά ως προς το βαθμό ευγένειας. Αντίθετα οι προτάσεις θετικής ειρωνείας χωρίς εμοjί αξιολογούνται ως λιγότερο ευγενικές

Οι προτάσεις του πειράματος εξετάζονται στα πλαίσια διαλόγων μεταξύ δύο συγκατοίκων, του Κώστα και του Μανώλη. Οι διάλογοι είναι γραμμένοι σε μορφή «greeklish» για να προσομοιάζουν περισσότερο με τη μορφή των μηνυμάτων που θα αντάλλαξαν σήμερα, δύο νεαροί φίλοι. Η επιλογή των προτάσεων από το διάλογο δύο φίλων έγινε με στόχο να μειωθεί ο βαθμός απειλής των γλωσσικών πράξεων, που εξαρτάται από την κοινωνική απόσταση και το βαθμό οικειότητας.

Πιο συγκεκριμένα, παρατίθενται τέσσερα (4) σενάρια στα οποία η περιπαικτική στάση (attitude) του γραπτού ομιλητή για ειρωνικό κομπλιμέντο παρουσιάζεται πάντα ξεκάθαρα. Για κάθε σενάριο αντιστοιχούν δύο (2) εκδοχές (1-2) του ίδιου γραπτού μηνύματος. Στην πρώτη εκδοχή απουσιάζουν τα εμοjί και στην άλλη περιλαμβάνονται. Συνολικά εξετάζονται οκτώ (8) προτάσεις. Οι συμμετέχοντες καλούνται να βαθμολογήσουν την κάθε πρόταση, βάσει μιας κλίμακας αξιολόγησης 1 έως 10 στην οποία: 1 έως 5= καθόλου ευγενικό και 5 έως 10= πολύ ευγενικό.⁶² Η ευγενική πρόθεση είναι η εξαρτημένη μεταβλητή. Με αυτό τον τρόπο

⁶² Η κλίμακα ευγένειας είναι διαβαθμισμένη (1 έως 10), με σκοπό να αποδώσει την οποιαδήποτε διαφοροποιητική τάση, που θα μπορούσε να διαμορφωθεί κατά την αξιολόγηση των προτάσεων με ή χωρίς εμοjί. Επομένως, η διαβάθμιση θα μπορούσε να αποτυπώσει, αν ένα ειρωνικό κομπλιμέντο

εξασφαλίζεται ότι, η αξιολόγηση ως προς το βαθμό ευγένειας των προτάσεων, δεν θα επηρεαστεί από τον παράγοντα «αμφισημία». Οι συμμετέχοντες θα αξιολογήσουν ξεκάθαρες περιπτώσεις ειρωνείας, που άλλες φορές περιλαμβάνουν emoji, και άλλες όχι. Επίσης για να διασφαλιστεί το γεγονός, ότι τα αποτελέσματα του πειράματος, δεν οφείλονται σε κάποιο τυχαίο παράγοντα, αλλά οποιαδήποτε διαφοροποιητική τάση κατά την αξιολόγηση των προτάσεων είναι στατιστικά σημαντική, πραγματοποιείται περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων με το λογισμικό της Microsoft excel 365 και το t-Test .

Όσον αφορά τα emoji για το δεύτερο πείραμα, επιλέχθηκαν τα emoji με το κλείσιμο του ματιού 😊 και το emoji με το χαμογελαστό πρόσωπο 😊. Παρακάτω δίνεται ένα ενδεικτικό παράδειγμα ενός σεναρίου, και των δύο διαφορετικών εκδοχών του:

Παράδειγμα 7: [minimal context]: Ο Κώστας δανείζεται συνέχεια τις μπλούζες του Μανώλη για να τις φορέσει στις νυχτερινές εξόδους του, γιατί του αρέσουν πολύ. Για να πειράξει τον Μανώλη του γράφει:

Εκδοχή 1^η [ειρωνικό κομπλιμέντο χωρίς emoji]: Kostas «kala den exeis καθολου gousto e?»

Εκδοχή 2^η [ειρωνικό κομπλιμέντο με emoji]: Kostas «kala den exeis καθολου gousto e? 😊 😊»

Για τον αποπροσανατολισμό των συμμετεχόντων συμπεριλήφθησαν 3 (τρία) fillers με προτάσεις ειρωνικής κριτικής. Σε κάθε ένα από τα fillers περιλαμβάνονται, ένα μικρό σενάριο [minimal context] και μια πρόταση την οποία οι συμμετέχοντες θα κληθούν να αξιολογήσουν πόσο ευγενική είναι. Παρακάτω παρουσιάζεται ένα παράδειγμα αποπροσανατολισμού:

Παράδειγμα 8. Filler: [Minimal context]: Ο Κώστας σχολιάζει το γεγονός ότι Μανώλης φαίνεται φανερά κουρασμένος από τα ξέφρενα πάρτι που πηγαίνει κάθε βράδυ:

Εκδοχή 1^η [ειρωνική κριτική με emoji]: Kostas: « Pernas dyskola! 😊 »

χωρίς emoji, βρίσκεται πιο ψηλά ή πιο χαμηλά στην κλίμακα ευγένειας, από ένα ίδιο ειρωνικό κομπλιμέντο, που περιλαμβάνει emoji.

Επιπλέον πραγματοποιήθηκαν ανεπαίσθητες αλλαγές σε δύο (2) μόνο από τα τέσσερα (4) σενάρια, με στόχο να παραμείνει αμείωτη η προσοχή των συμμετεχόντων. Παρακάτω παρατίθεται και το αντίστοιχο παράδειγμα:

Παράδειγμα 9: Εκδοχή 1^η [Minimal context]: Ο Κώστας είναι άριστος φοιτητής. Σε μια γραπτή τους συνομιλία οι δύο φίλοι σχολιάζουν ότι ο Κώστας για πολύ λίγο δεν έγραψε άριστα **στην εργασία του εξαμήνου**, αλλά βαθμολογήθηκε με 9(εννέα). Ο Μανώλης έχει διάθεση να πειράξει το φίλο του και του γράφει:

Πρόταση 1. [ειρωνικό κομπλιμέντο χωρίς emoji]: Manolis: «vlepo ta piges xalia!»

Παράδειγμα 9.α: Εκδοχή 2^η [Minimal context]: Ο Κώστας είναι άριστος φοιτητής. Σε μια γραπτή τους συνομιλία οι δύο φίλοι σχολιάζουν ότι ο Κώστας για πολύ λίγο δεν έγραψε άριστα **στο μάθημα της ιστορίας**, αλλά βαθμολογήθηκε με 9(εννέα). Ο Μανώλης έχει τη διάθεση να πειράξει το φίλο του και του γράφει:

Πρόταση 2. [ειρωνικό κομπλιμέντο με emoji]: Manolis: «vlepo ta piges xalia! 😏😊»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: ΠΕΙΡΑΜΑ 1

Στην ενότητα αυτή, παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα του πρώτου πειράματος. Ο πρώτος πειραματικός στόχος αφορά την ανάδειξη της λειτουργίας των εμοjί στην ανίχνευση της πρόθεσης του γραπτού ομιλητή, για ειρωνική κριτική και ειρωνικά κομπλιμέντα, τα οποία εξετάστηκαν μέσα από ασαφή γλωσσικά συμφραζόμενα. Στο πρώτο πείραμα έλαβαν μέρος εξήντα-πέντε (65) συμμετέχοντες, από τους οποίους είκοσι-πέντε (25) ήταν άνδρες, και σαράντα (40) ήταν γυναίκες. Το 56,9% των συμμετεχόντων ανήκει στο ηλικιακό γκρουπ 30-35 ετών. Το 33,8% ανήκει στο ηλικιακό γκρουπ των 25-29 ετών, ενώ το 9,2% ανήκει στο ηλικιακό γκρουπ των 18-24. Το 92,3% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι χρησιμοποιεί πολύ συχνά τις εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης για να επικοινωνήσει. Το 60% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι χρησιμοποιεί συχνά τα εμοjί στην ανταλλαγή γραπτών ηλεκτρονικών μηνυμάτων, ενώ πάρα πολύ συχνή χρήση των εμοjί δήλωσε ότι κάνει το 33,8% των συμμετεχόντων.

Στις υποενότητες που ακολουθούν, παρατίθενται τα αποτελέσματα για κάθε ένα από τα τέσσερα σενάρια ξεχωριστά. Σημειώνεται ότι, για την καλύτερη παρουσίαση αλλά και την κατανόηση των αποτελεσμάτων του πειράματος, οι απαντήσεις που επέλεξαν οι ερωτηθέντες, παρουσιάζονται με απλοποιημένη μορφή. Για παράδειγμα, για την πρόταση «*νλερο το spiti elampse apo kathariotita*» οι συμμετέχοντες του πειράματος, επέλεξαν μεταξύ των προτάσεων α έως γ, την πρόταση που θεωρούν ότι ερμηνεύει τα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή:

- α. Ο Κώστας ειρωνεύεται τον Μανώλη γιατί δεν καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- β. Ο Κώστας είναι χαρούμενος που ο Μανώλης καθάρισε το σπίτι.
- γ. Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας ειρωνεύεται τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτά που του έγραψε.

Οι παραπάνω προτάσεις (α-γ) αποδίδονται στα γραφήματα που ακολουθούν στις επόμενες ενότητες με απλοποιημένη μορφή (Α-Γ), και έχουν την εξής μορφή :

- A. Ο γραπτός ομιλητής ειρωνεύεται.
- B. Ο γραπτός ομιλητής κυριολεκτεί.
- Γ. Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν γραπτός ομιλητής ειρωνεύεται.

Η αυτούσια μορφή των απαντήσεων για όλες τις ερωτήσεις του πρώτου πειράματος παρατίθεται στο Παράρτημα 3.

5.1. Αποτελέσματα πρώτου πειράματος: Σενάριο 1^ο

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του πρώτου πειράματος για το Σενάριο 1. Τα αποτελέσματα αφορούν στην ανίχνευση της ειρωνικής πρόθεσης στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή από τους συμμετέχοντες του πειράματος, για τις προτάσεις 5.1.1. έως 5.1.6. Υπενθυμίζεται ότι τα σενάρια που παρατίθενται, πριν από τις προτάσεις που αξιολογούν οι συμμετέχοντες, παρουσιάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην προϊδεάζουν τους αναγνώστες, ως προς την πρόθεση του γραπτού ομιλητή.

Σενάριο 1^ο: «Μια φορά το μήνα και εναλλάξ, αναλαμβάνει ένας από τους δύο φίλους την καθαριότητα του σπιτιού. Αυτόν το μήνα ήταν η σειρά του Μανώλη ο οποίος άλλες φορές καθαρίζει και άλλες φορές φαίνεται να βαριέται κάνοντας μισές δουλειές. Ο Κώστας αφού είδε το σπίτι έγραψε στο Μανώλη..»

Προτάσεις ειρωνικής κριτικής:

5.1.1. Ειρωνική κριτική χωρίς emoji: « vlepō to spiti elampse apo kathariotita».

5.1.2. Ειρωνική κριτική με αρνητικό emoji: « vlepō to spiti elampse apo kathariotita 😞»

5.1.3. Ειρωνική κριτική με θετικό emoji: « vlepō to spiti elampse apo kathariotita 😊😊 »

Πίνακας 2 . Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικής κριτικής του γραπτού ομιλητή που εξετάστηκαν για το 1^ο Σενάριο.

Προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέντων:

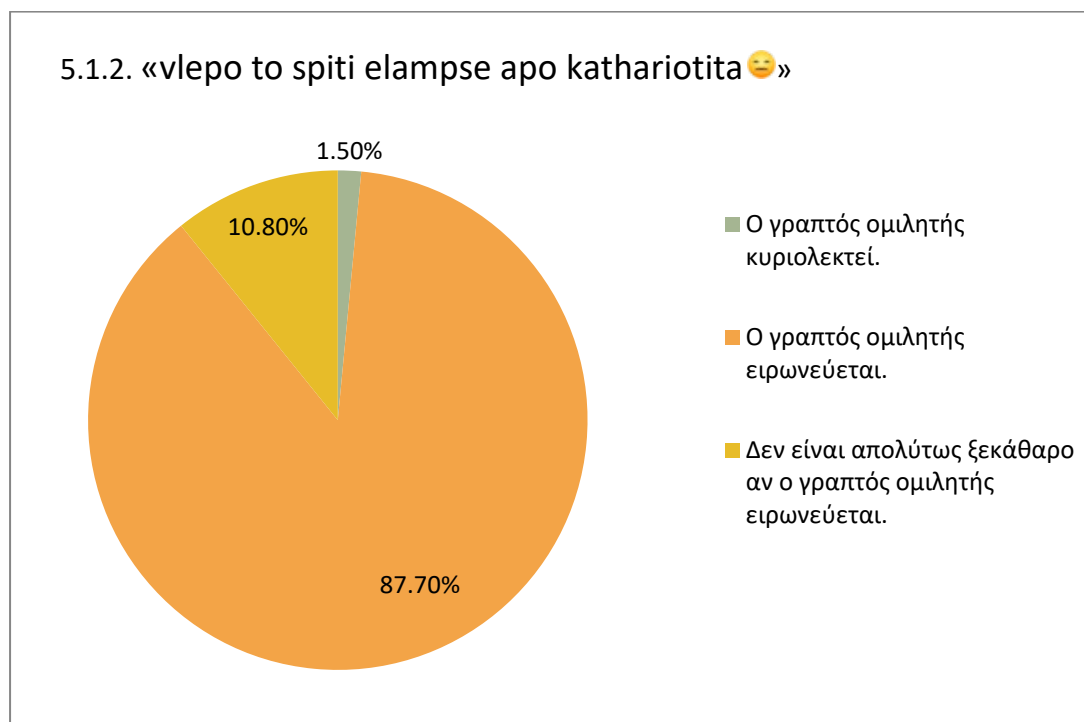
5.1.4. Ειρωνικός έπαινος χωρίς emoji: « vlepō to spiti xalia »

5.1.5. Ειρωνικός έπαινος με αρνητικό emoji: « vlepō to spiti xalia 😞»

5.1.6. Ειρωνικός έπαινος με θετικό emoji: « vlepō to spiti xalia 😊😊 »

Πίνακας 3 . Στον Πίνακα 3 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέντων του γραπτού ομιλητή που εξετάστηκαν για το 1^ο Σενάριο.

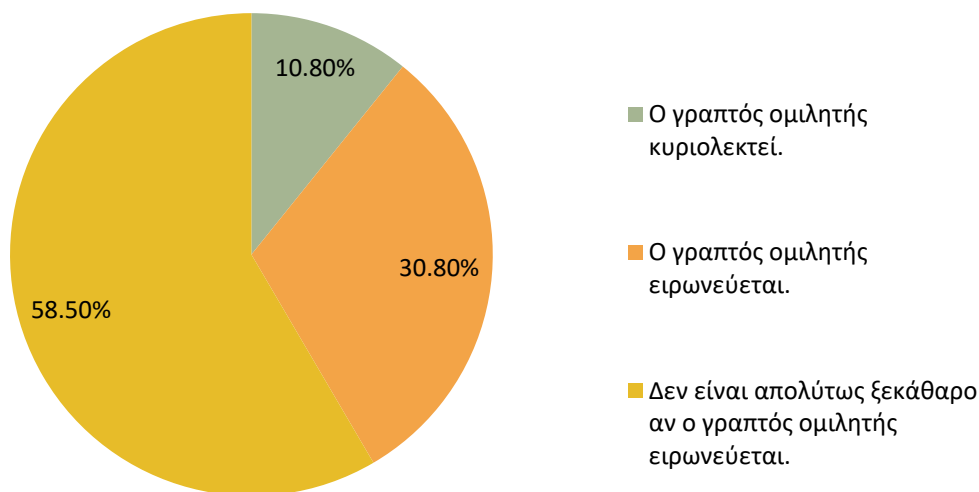
Ξεκινώντας με την πρόταση ειρωνικής κριτικής με αρνητικό emoji 5.1.2. «vlepo to spiti elampse apo kathariotita 😞» η πλειοψηφία των συμμετεχόντων αναγνώρισε την ειρωνική κριτική στα λεγόμενα του αποστολέα. Το ποσοστό ανέρχεται στο 87,7% όπως παρουσιάζεται στο Γράφημα 1.



Γράφημα 2. Στο Γράφημα 1 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.1.2 «vlepo to spiti elampse apo kathariotita 😞» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Η αξιολόγηση της πρότασης χωρίς emoji 5.1.1. «vlepo to spiti elapse apo kathariotita» παρουσιάζει μια διαφορετική εικόνα. Οι απόψεις σχετικά με την πρόθεση του ομιλητή σε αυτή την περίπτωση, δεν παρουσιάζουν την ίδια τάση. Μόνο ένα 30% των συμμετεχόντων έκρινε ότι η πρόθεση του γραπτού ομιλητή αποσκοπεί στην ειρωνική κριτική, ενώ το 58,5% δηλώνει αβεβαιότητα να αναγνωρίσει ως ειρωνική την πρόθεση του ομιλητή. Αναλυτικότερα, τα ποσοστά της αξιολόγησης για την πρόταση 5.1.1 στο Γράφημα 2.

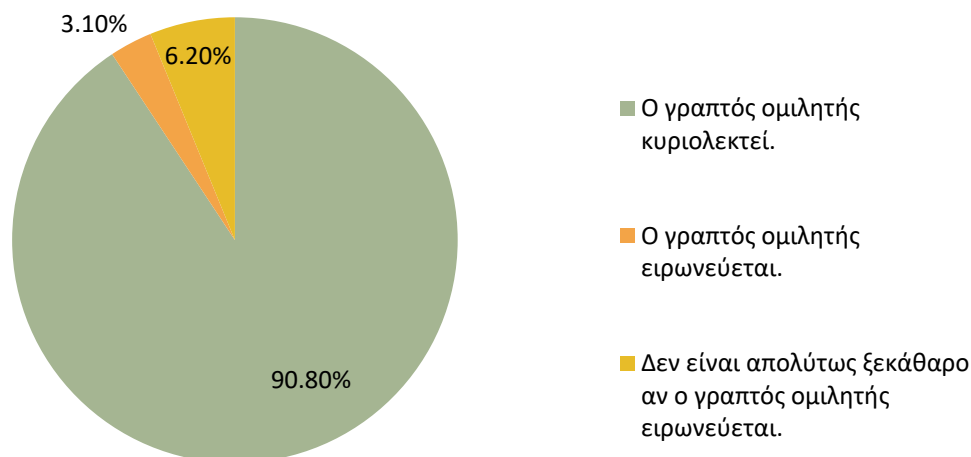
5.1.1. «vlepo to spiti elampse apo kathariotita»



Γράφημα 2. Στο Γράφημα 2 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.1.1 «vlepo to spiti elampse apo kathariotita» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

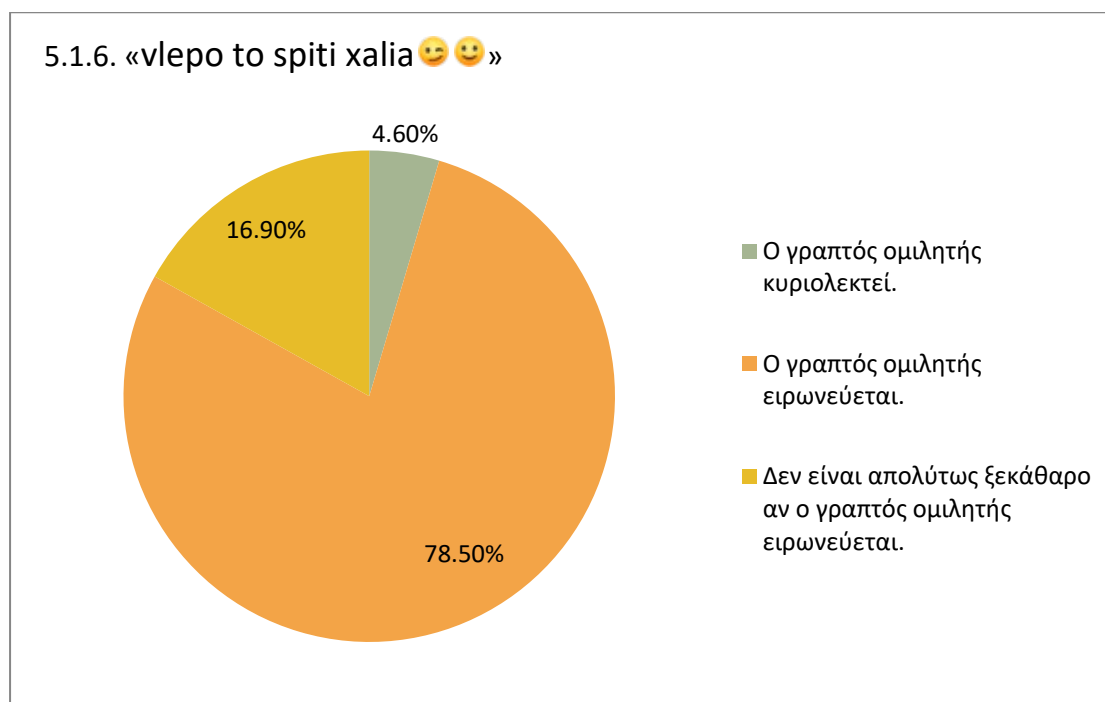
Όσον αφορά την πρόταση με θετικά emoji 5.1.3 «vlepo to spiti elampse apo kathariotita 😊😊» τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σύμφωνα με το Γράφημα 3 διαμορφώθηκαν ως εξής : Μόνο το 3,1% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η πρόθεση του γραπτού ομιλητή είναι ειρωνική. Παράλληλα η συντριπτική πλειοψηφία αποδίδει κυριολεκτική ερμηνεία στην πρόταση με ποσοστό 90,8%.Επίσης ένα μικρό ποσοστό που ανέρχεται στο 6,2% δηλώνει αβεβαιότητα ως προς την αναγνώριση της πρόθεσης του ομιλητή ως ειρωνικής.

5.1.3. «vlepo to spiti elampse apo kathariotita 😊😊»



Γράφημα 3. Στο Γράφημα 3 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.1.3. «vlepo to spiti elampse apo kathariotita 😊😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Όσον αφορά τις προτάσεις των ειρωνικών κομπλιμέντων για το πρώτο σενάριο, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης διαμορφώθηκαν ως εξής: Η πρόταση 5.1.6.«vlepo to spiti xalia 😊😊», αξιολογήθηκε ως μια περίπτωση θετικής ειρωνείας από το 78,5%, ενώ μόνο το 16% δήλωσε αβεβαιότητα να αναγνωρίσει την πρόθεση του γραπτού ομιλητή ειρωνική. Στο γράφημα 4 παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα για την πρόταση 5.1.6 .



Γράφημα 4. Στο Γράφημα 4 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.1.6 «vlepo to spiti xalia 😊😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

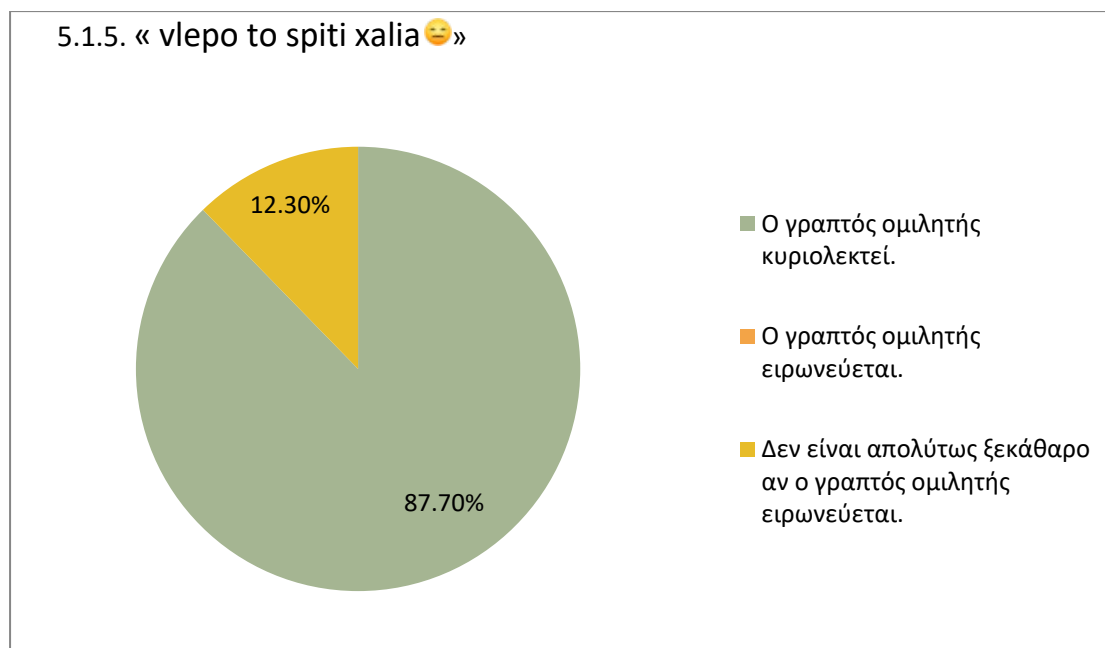
Η αξιολόγηση της πρότασης της θετικής ειρωνείας χωρίς emoji, παρουσίασε μια διαφορετική εικόνα. Για την πρόταση θετικής ειρωνείας 5.1.4. «vlepo to spiti xalia» χωρίς emoji, το 46,2% δήλωσε αβεβαιότητα να χαρακτηρίσει θετικά-ειρωνική, την πρόθεση του γραπτού ομιλητή. Το 52,3% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η πρόταση είναι μια κυριολεκτική δήλωση από την πλευρά του γραπτού ομιλητή. Αυτή η διαφοροποίηση της τάξεως του 52,3% μπορεί να οφείλεται στο γεγονός ότι, η –αρνητικά σημασιολογικά φορτισμένη- λέξη «χάλια» της πρότασης, ενδεχομένως να επηρεάζει τους συμμετέχοντες ως προς την απόδοση κυριολεκτικής ερμηνείας στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή όταν δεν υπάρχουν άλλα στοιχεία που να αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο μιας διαφορετικής ερμηνείας. Στο γράφημα 5 παρουσιάζονται αναλυτικά τα παραπάνω στοιχεία:

5.1.4. «vlepo to spiti xalia»



Γράφημα 5. Στο Γράφημα 5 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.1.4 «vlepo to spiti xalia» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Όσον αφορά την πρόταση 5.1.5 με αρνητικό emoji «vlepo to spiti xalia 😞», τα αποτελέσματα διαμορφώθηκαν ως εξής: το 87,7% των συμμετεχόντων απέδωσε κυριολεκτική ερμηνεία στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή ενώ το 12,3% δηλώνει αβεβαιότητα να αναγνωρίσει την ειρωνική πρόθεση στην πρόταση.



Γράφημα 6. Στο Γράφημα 6 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.1.5 «vlepo to spiti xalia 😞» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

5.2. Αποτελέσματα πρώτου πειράματος: Σενάριο 2^ο

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του πρώτου πειράματος για το δεύτερο σενάριο. Τα αποτελέσματα αφορούν στην ανίχνευση της ειρωνικής πρόθεσης στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή από τους συμμετέχοντες του πειράματος και αφορούν τις προτάσεις 5.2.1. έως 5.2.6.

Σενάριο 2^ο: «Ο Μανώλης έστειλε μήνυμα στον Κώστα για να τον ρωτήσει, πώς τα πήγε με την παρουσίαση που έκανε στο πανεπιστήμιο την προηγούμενη μέρα, και εκείνος του απάντησε....»

Προτάσεις ειρωνικής κριτικής:

5.2.1. Ειρωνική κριτική χωρίς emoji: «de 8a mporouse na paei kalytera».

5.2.2. Ειρωνική κριτική με αρνητικό emoji: «de 8a mporouse na paei kalytera 😞».

5.2.3. Ειρωνική κριτική με θετικό emoji: «de 8a mporouse na paei kalytera 😊😊».

Πίνακας 4. Στον Πίνακα 4 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικής κριτικής στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, που εξετάστηκαν για το 2^ο Σενάριο.

Προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέτων:

5.2.4. Ειρωνικός έπαινος χωρίς emoji: «de 8a mporouse na paei xeirotera»

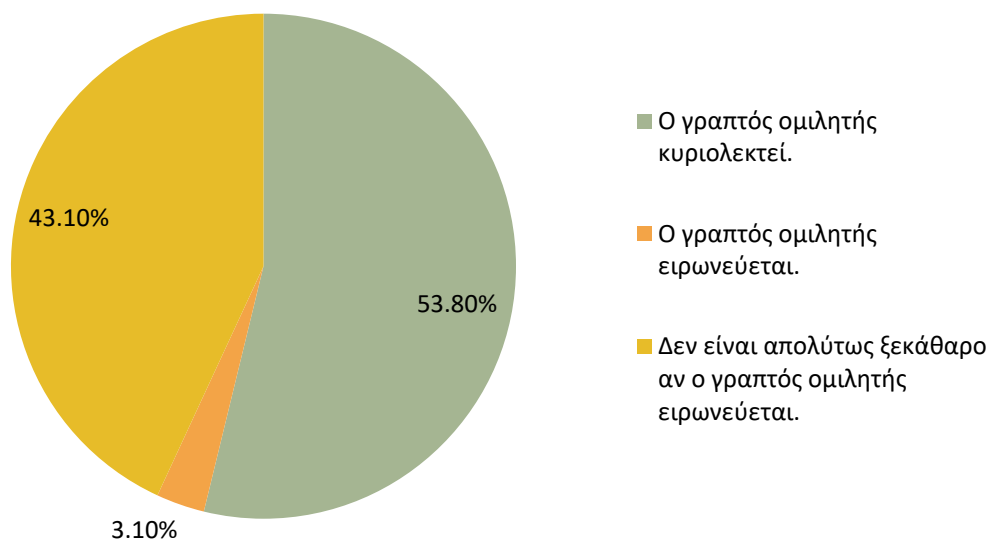
5.2.5. Ειρωνικός έπαινος με αρνητικό emoji: «de 8a mporouse na paei xeirotera 😞»

5.2.6. Ειρωνικός έπαινος με θετικό emoji: «de 8a mporouse na paei xeirotera 😊😊»

Πίνακας 5. Στον Πίνακα 5 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέτων στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, που εξετάστηκαν για το 2^ο Σενάριο.

Για τις εν λόγω προτάσεις οι απαντήσεις διαμορφώθηκαν ως εξής: Η πρόταση ειρωνικής κριτικής χωρίς emoji 5.2.1 «de 8a mporouse na paei kalytera», αξιολογήθηκε ως μια κυριολεκτική δήλωση από το 53,8% των συμμετεχόντων, ενώ το 43,1% δηλώνει αβεβαιότητα να την εκλάβει ως ειρωνική. Τα δεδομένα παρατίθενται αναλυτικά στο Γράφημα 7.

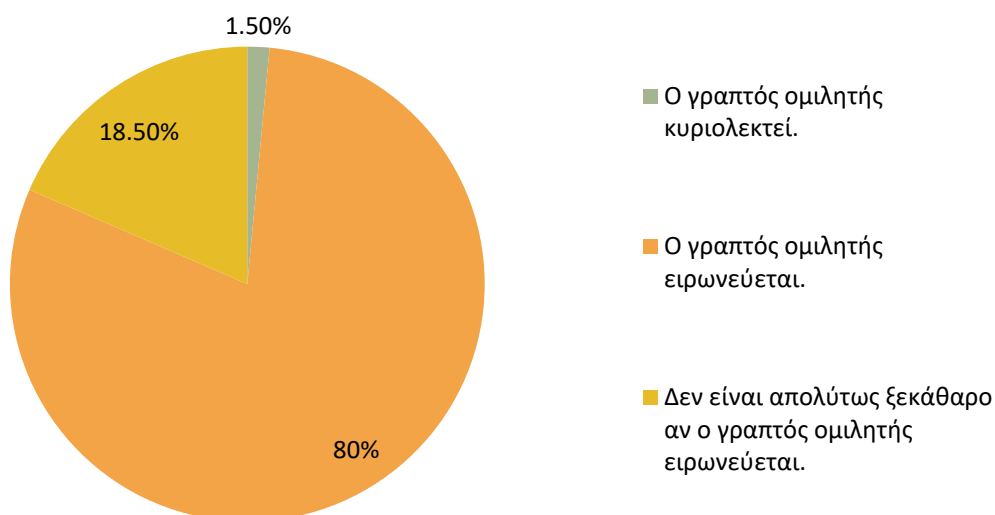
5.2.1 «de 8a mporouse na paei kalytera»



Γράφημα 7. Στο Γράφημα 7 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.2.1 «de 8a mporouse na paei kalytera» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για την πρόταση ειρωνικής κριτικής που περιλαμβάνει emoji 5.2.2. «de 8a mporouse na paei kalytera 😊», διαμορφώθηκαν ως εξής: Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων, συγκεκριμένα το 80% αξιολόγησε την πρόταση ως ειρωνική ενώ μόνο το 18,5% των συμμετεχόντων δήλωσε αβεβαιότητα για την ειρωνική πρόθεση του γραπτού ομιλητή. Αναλυτικά τα αποτελέσματα παρατίθενται στο Γράφημα 8.

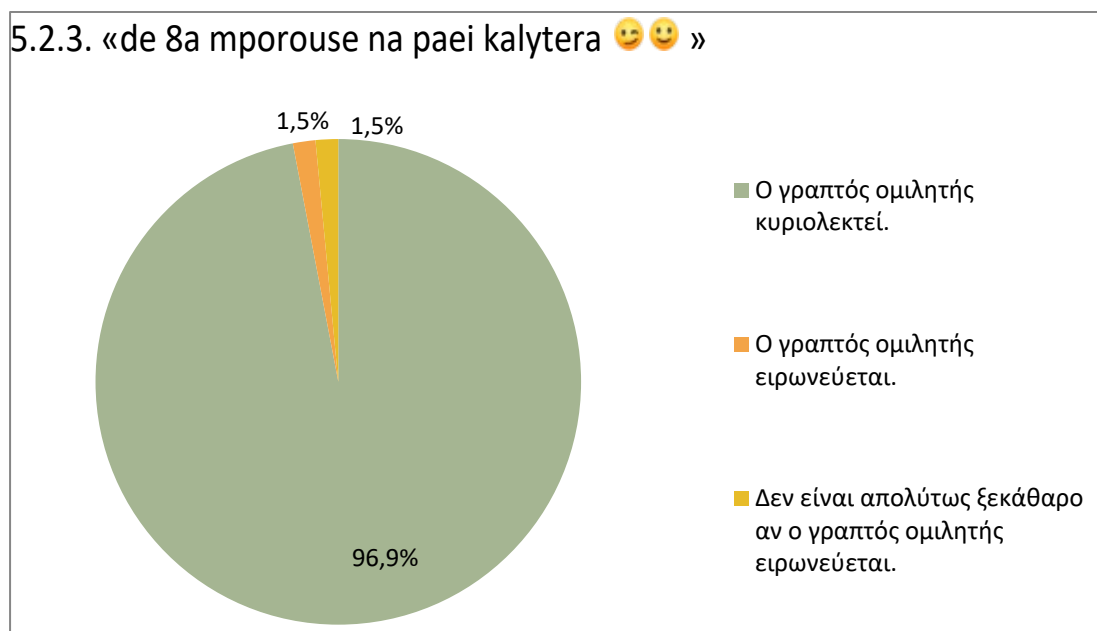
5.2.2. «de 8a mporouse na paei kalytera 😊»



Γράφημα 8. Στο Γράφημα 8 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.2.2 «de 8a mporouse na paei kalytera 😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

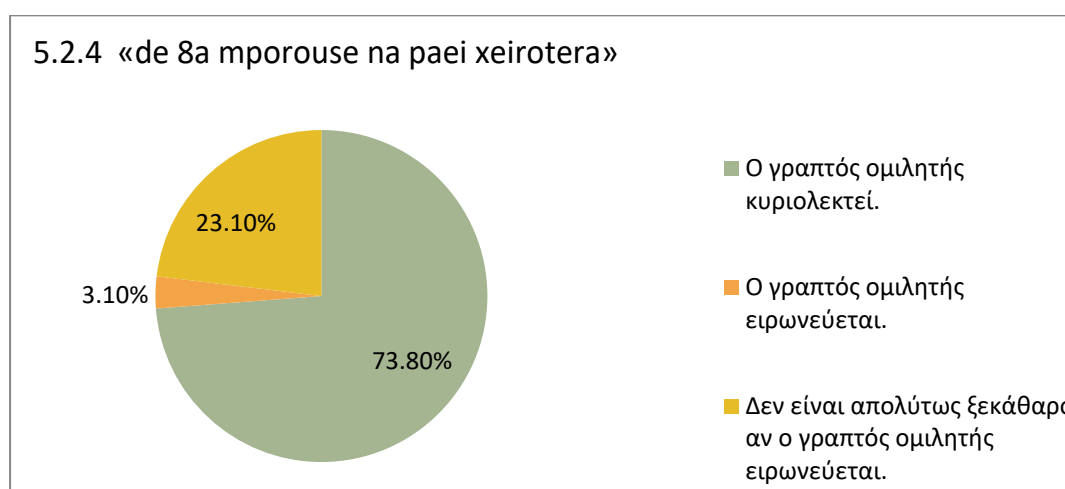
Σύμφωνα με το Γράφημα 9 τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για την πρόταση 5.2.3 «de 8a mporouse na paei kalytera 😊😊» διαμορφώθηκαν ως εξής: Μόνο το 1,5% των συμμετεχόντων

δήλωσε ότι η πρόθεση του γραπτού ομιλητή είναι ειρωνική. Παράλληλα η συντριπτική πλειοψηφία απέδωσε κυριολεκτική ερμηνεία στην πρόταση με ποσοστό 96,9%. Ένα επίσης μικρό ποσοστό που ανέρχεται στο 1,5% δηλώνει αβεβαιότητα ως προς την αναγνώριση της πρόθεσης του ομιλητή ως ειρωνικής.



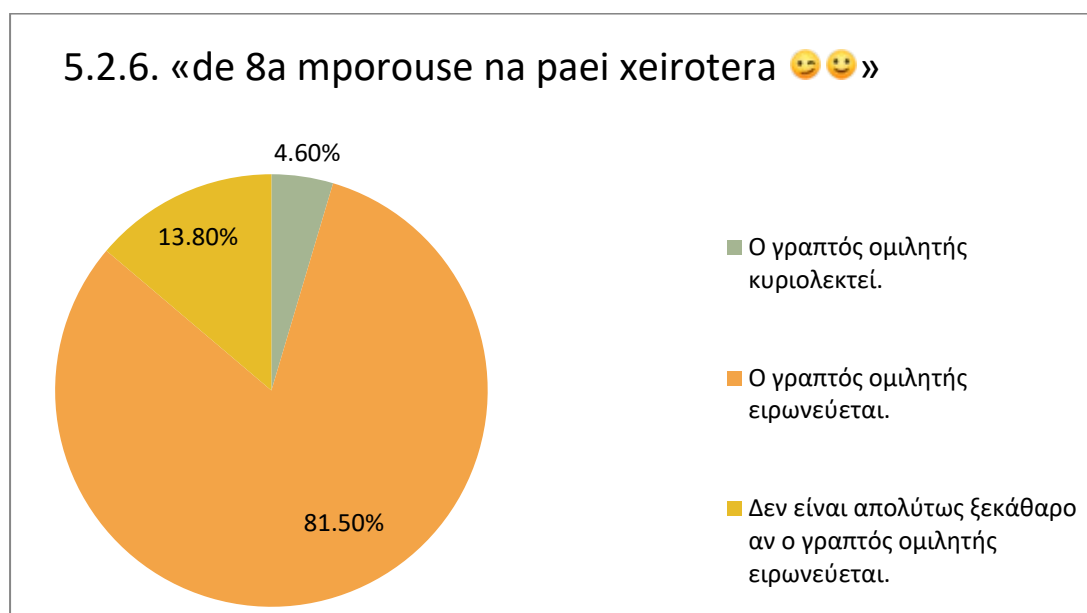
Γράφημα 9. Στο Γράφημα 9 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.2.3 «de 8a mporouse na paei kalytera 😊😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Για το δεύτερο σενάριο και τις περιπτώσεις των ειρωνικών κομπλιμέντων τα αποτελέσματα διαμορφώθηκαν ως εξής: Για την πρόταση χωρίς emoji 5.2.4. «de 8a mporouse na paei χειροτερα» το 23,1% δηλώνει αβεβαιότητα ως προς την αναγνώριση της πρόθεσης του γραπτού ομιλητή ως ειρωνική, ενώ 73,8% αποδίδει κυριολεκτικά τα λεγόμενα του ομιλητή.



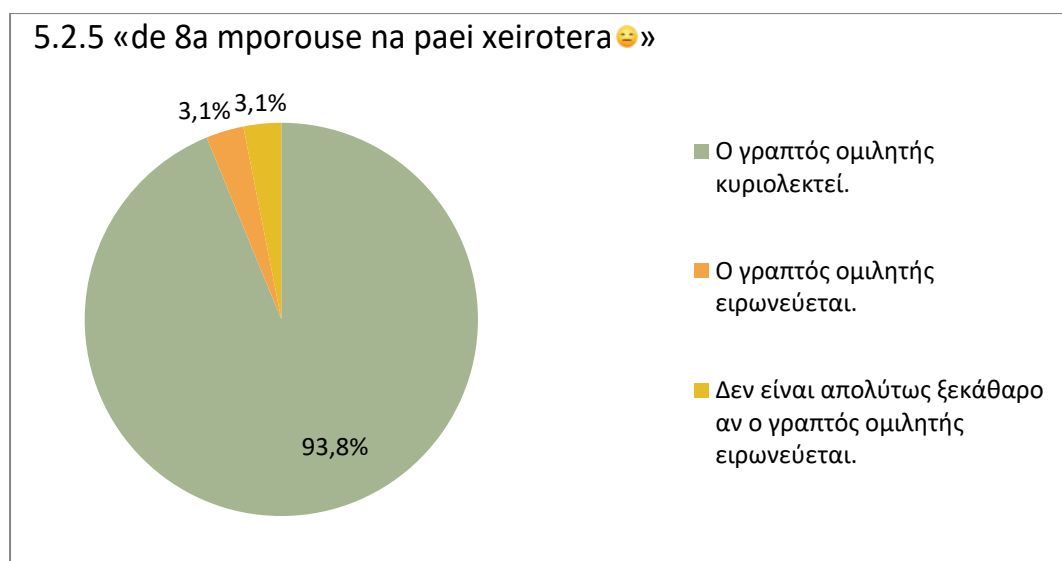
Γράφημα 10. Στο Γράφημα 10 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.2.4. «de 8a mporouse na paei χειροτερα» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Αντιθέτως, το ειρωνικό κομπλιμέντο με emoji της πρότασης 5.2.6 «de 8a mporouse na paei χειροτερα 😊😊» αξιολογήθηκε ως ειρωνικό από την πλειοψηφία των συμμετεχόντων κατά 81,5%, ενώ το 13,8% δήλωσε αδυναμία να αναγνωρίσει την ειρωνική πρόθεση του ομιλητή.



Γράφημα 11. Στο Γράφημα 11 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.2.6 «de 8a mporouse na paei χειροτερα 😊😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Όσον αφορά την πρόταση με το αρνητικό emoji 5.2.5 «de 8a mporouse na paei χειροτερα 😞» το 93,8% απέδωσε κυριολεκτική ερμηνεία στα λεγόμενα σύμφωνα με το Γράφημα 12. Παράλληλα μικρά ποσοστά συμμετεχόντων απέδωσαν ειρωνική ερμηνεία στην πρόταση, ή δήλωσαν αδυναμία να την ερμηνεύσουν ειρωνικά.



Γράφημα 12. Στο Γράφημα 12 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.2.5 «de 8a mporouse na paei χειροτερα 😞» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

5.3. Αποτελέσματα πρώτου πειράματος: Σενάριο 3^ο

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του πρώτου πειράματος για το Σενάριο 3. Τα αποτελέσματα αφορούν στην αντίληψη της ειρωνικής πρόθεσης στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή από τους συμμετέχοντες του πειράματος για τις προτάσεις 5.3.1. έως 5.3.6.

Σενάριο 3^ο: «Ο Κώστας αγόρασε μια καινούργια καφετιέρα για το σπίτι τους με το Μανώλη, η οποία του κόστισε λίγο παραπάνω γιατί σύμφωνα με τον κατασκευαστή κάνει τον καλύτερο καφέ. Αφού δοκίμασε τον καφέ με την νέα καφετιέρα ο Μανώλης, γράφει στον Κώστα...»

Προτάσεις ειρωνικής κριτικής:

5.3.1. Ειρωνική κριτική χωρίς emoji: «den exo piei kalutero kafe! ».

5.3.2. Ειρωνική κριτική με αρνητικό emoji: «den exo piei kalutero kafe! 😞».

5.3.3. Ειρωνική κριτική με θετικό emoji: «den exo piei kalutero kafe! 😊😊 ».

Πίνακας 6. Στον Πίνακα 6 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικής κριτικής στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, που εξετάστηκαν για το 3^ο Σενάριο.

Προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέντων:

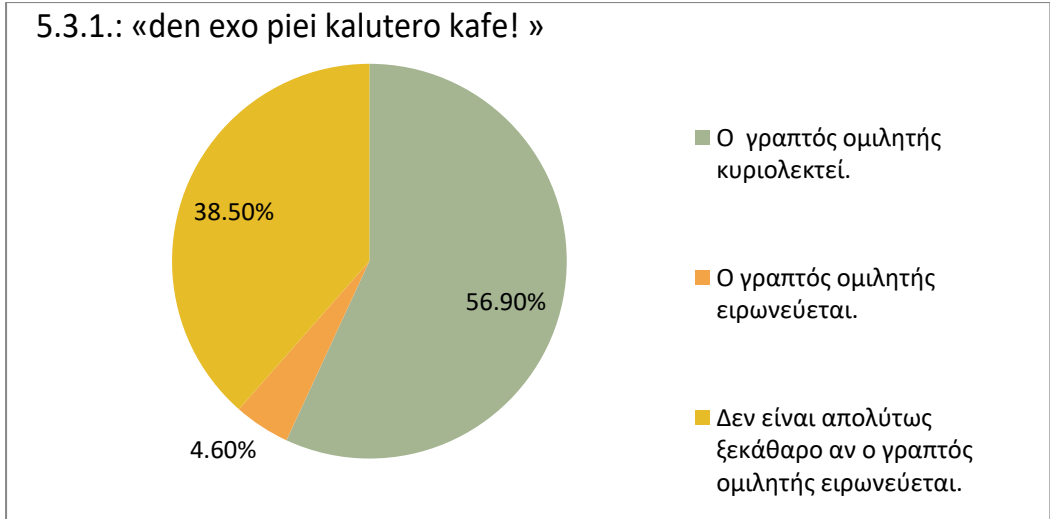
5.3.4. Ειρωνικός έπαινος χωρίς emoji: « den exw piei xeirotero kafe ».

5.3.5. Ειρωνικός έπαινος με αρνητικό emoji: « den exw piei xeirotero kafe 😞 » .

5.3.6. Ειρωνικός έπαινος με θετικό emoji: « den exw piei xeirotero kafe 😊😊 ».

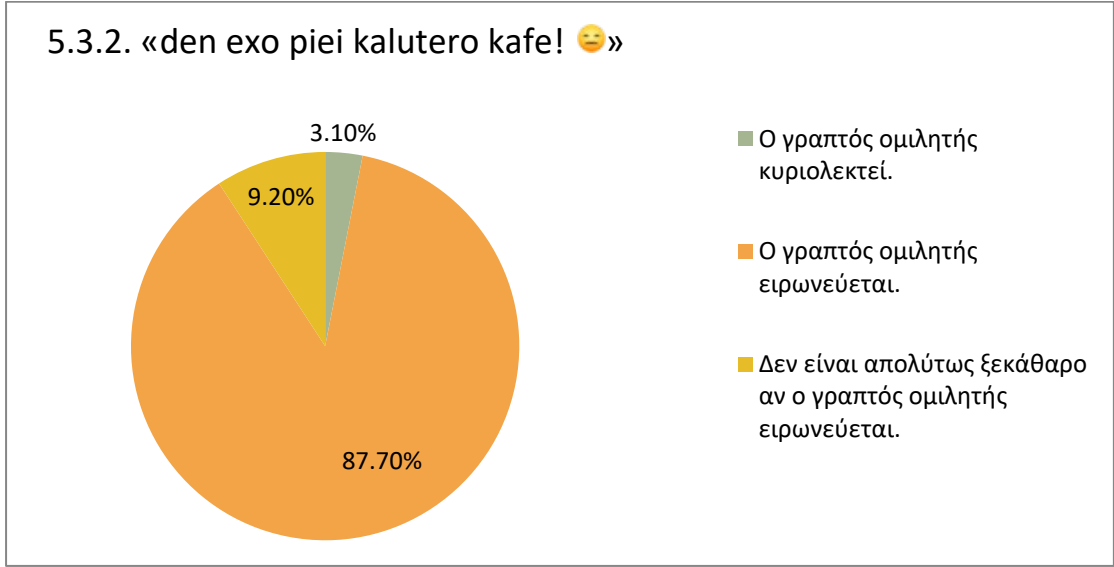
Πίνακας 7. Στον Πίνακα 7 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέντων στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, που εξετάστηκαν για το 3^ο Σενάριο.

Για τις εν λόγω προτάσεις, παρατίθενται γραφήματα με τα αναλυτικά αποτελέσματα όπως διαμορφώθηκαν από τις απαντήσεις των συμμετεχόντων. Όσον αφορά την πρόταση χωρίς emoji 5.3.1.: «den exo piei kalutero kafe!», το ποσοστό των συμμετεχόντων που της απέδωσε κυριολεκτική ερμηνεία ανέρχεται στο 56,9%. Παράλληλα, το 38,5% δήλωσε αβεβαιότητα να αναγνωρίσει την πρόθεση του γραπτού ομιλητή, όπως παρουσιάζεται στα δεδομένα του Γραφήματος 13.



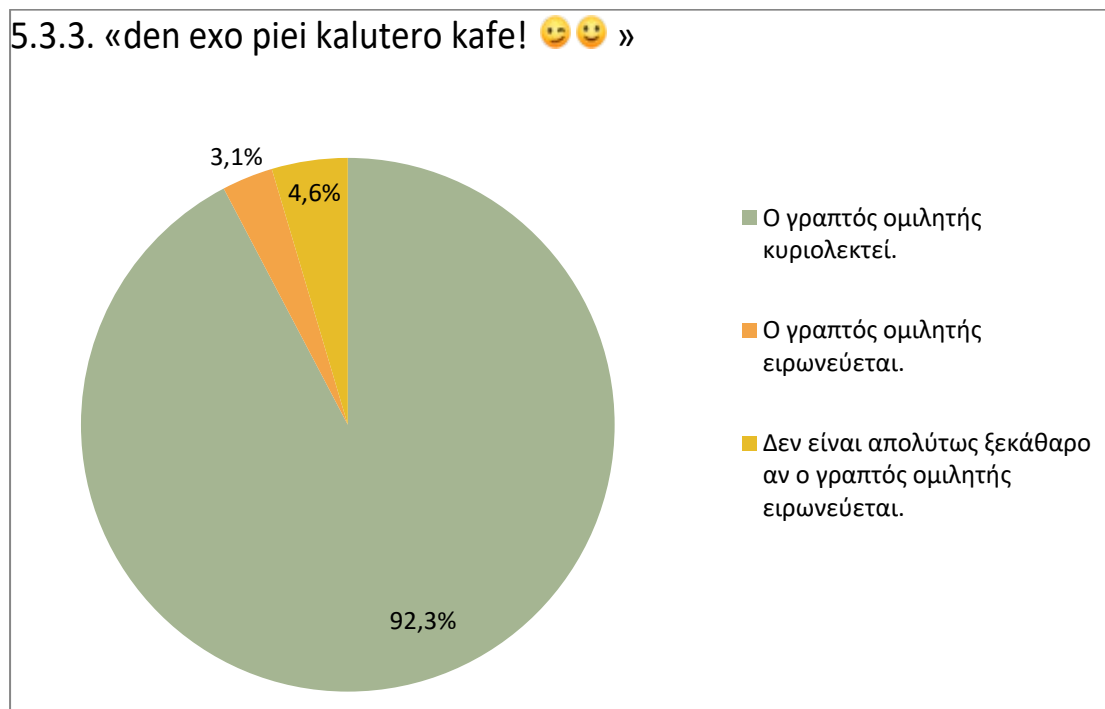
Γράφημα 13. Στο Γράφημα 13 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.3.1 «den exo piei kalutero kafe!», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Διαφορετική εικόνα παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της πρότασης με αρνητικό emoji: 5.3.2. «den exo piei kalutero kafe! 😞». Το 87,7% το συμμετεχόντων επιτυγχάνει να αναγνωρίσει την ειρωνική πρόθεση του γραπτού ομιλητή. Παράλληλα, μόνο το 9,2% δηλώνει αβεβαιότητα ως προς την αναγνώριση της πρόθεσης του. Στο Γράφημα 14 γίνεται αναλυτική παρουσίαση των δεδομένων.



Γράφημα 14. Στο Γράφημα 14 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.3.2 «den exo piei kalutero kafe! 😞», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Όσον αφορά την πρόταση με θετικά emoji 5.3.3. «den exo piei kalutero kafe! 😊😊», το 92,3% των συμμετεχόντων αποδίδει κυριολεκτική ερμηνεία στην πρόταση. Παράλληλα το 4,6% αδυνατεί να προσδώσει ειρωνική ερμηνεία στην πρόταση, ενώ ένα μικρό ποσοστό της τάξεως του 3,1% αποδίδει ειρωνική ερμηνεία στην πρόταση. Στο Γράφημα 15 παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα.



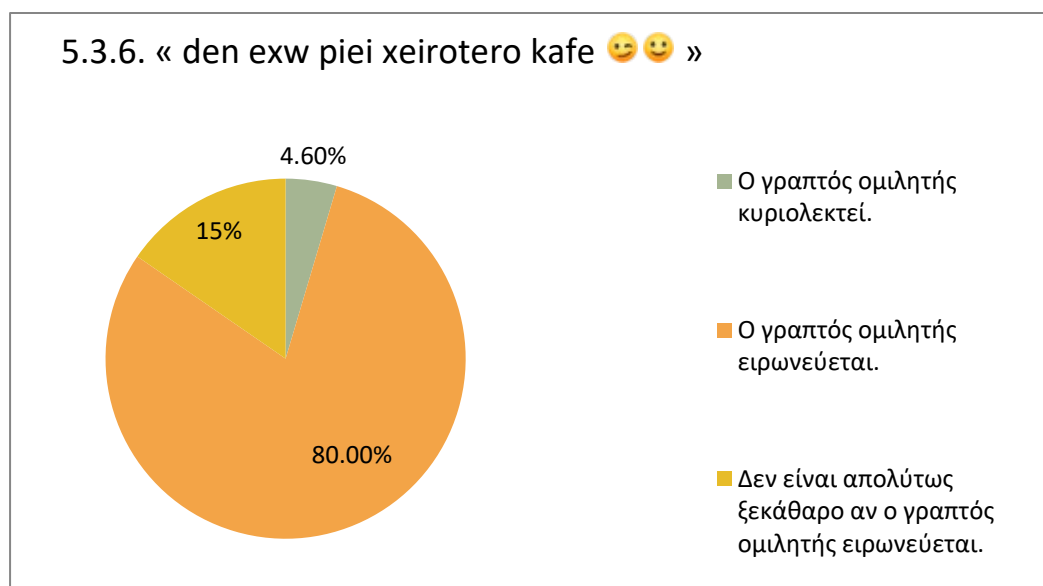
Γράφημα 15. Στο Γράφημα 15 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.3.3 «den exo piei kalutero kafe! 😊😊», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Σχετικά με τα ειρωνικά κομπλιμέντα που εξετάστηκαν στο τρίτο σενάριο, τα αποτελέσματα διαμορφώθηκαν ως εξής: Για την πρόταση 5.3.4. « den exw piei xeirottero kafe », το 73,8% της απέδωσε κυριολεκτική ερμηνεία. Παράλληλα το 23,1% δήλωσε αβεβαιότητα ως προς την απόδοση ειρωνικής ερμηνείας στην πρόταση. Τέλος, όπως παρουσιάζεται και στο Γράφημα 16, μόνο ένα μικρό ποσοστό προσδίδει ειρωνική ερμηνεία στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.



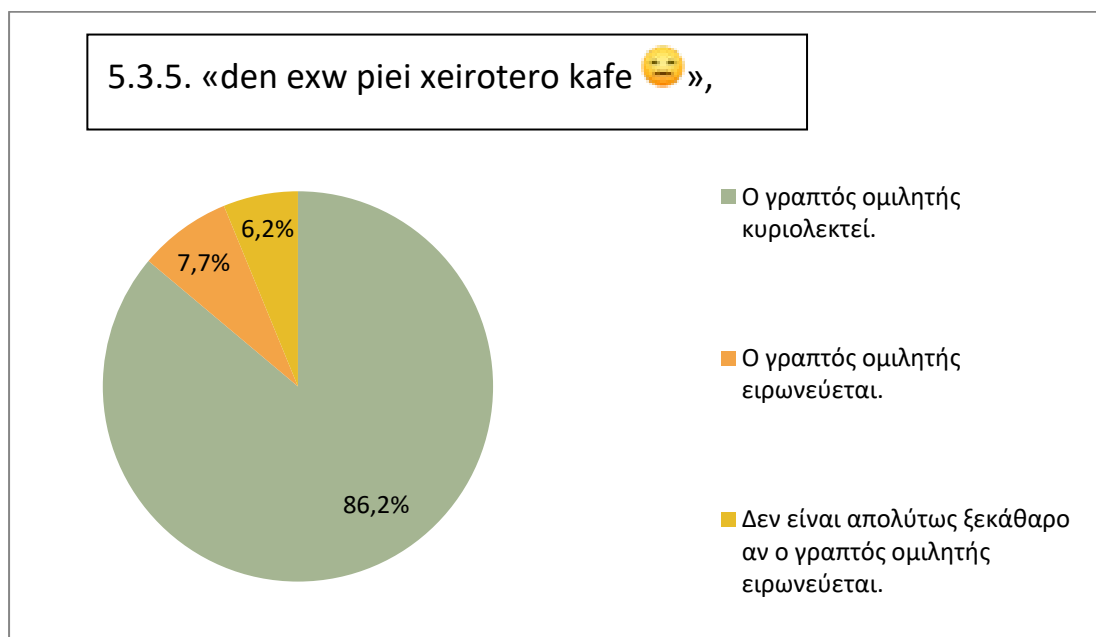
Γράφημα 16. Στο Γράφημα 16 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.3.4 «den exo piei xeirottero kafe!», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Όσον αφορά την αξιολόγηση της πρότασης emoji 5.3.6 «den exw piei xeirottero kafe 😊😊» τα αποτελέσματα έχουν ως εξής: Το 80% των συμμετεχόντων αξιολογεί ως ειρωνικά περιπαικτική την πρόθεση του γραπτού ομιλητή. Ένα 15,4% δηλώνει αβεβαιότητα ως προς την αναγνώριση της ειρωνικής πρόθεσης του γραπτού ομιλητή, ενώ το 4,6% των συμμετεχόντων αποδίδει κυριολεκτική ερμηνεία στην πρόταση. Τα δεδομένα παρουσιάζονται στο Γράφημα 17 που ακολουθεί.



Γράφημα 17. Στο Γράφημα 17 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.3.6 «den exw piei xeirottero kafe 😊😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Σχετικά με την πρόταση με αρνητικό emoji 5.3.5. «den exw piei χειροτερο kafe 😞», οι απαντήσεις διαμορφώθηκαν ως εξής: σύμφωνα με το Γράφημα 18, το 86,2% των συμμετεχόντων απέδωσε κυριολεκτική ερμηνεία στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή. Ένα μικρό ποσοστό που ανέρχεται στο 7,7% αποδίδει ειρωνική ερμηνεία στην πρόταση, ενώ το 6,2% αδυνατεί να ερμηνεύσει ειρωνικά την πρόταση.



Γράφημα 18 Στο Γράφημα 18 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.3.5. «den exw piei χειροτερο kafe 😞», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

5.4. Αποτελέσματα πρώτου πειράματος: Σενάριο 4^ο

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα αποτελέσματα του πρώτου πειράματος για το Σενάριο 4. Τα αποτελέσματα αφορούν στην αντίχρεση της ειρωνικής πρόθεσης στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή από τους συμμετέχοντες του πειράματος για τις προτάσεις 5.4.1. έως 5.4.6.

Σενάριο 4^ο: «Ο Μανώλης για να βοηθήσει τον συγγάτοικο του Κώστα να γλιτώσει από τη μουρμούρα της κοπέλας του, του πρότεινε να πάνε σε ένα μπαράκι στο οποίο δούλευε παλιά, για να γιορτάσουν την επέτειό τους. Αφού βγήκαν, ο Κώστας έστειλε στο Μανώλη..»

Προτάσεις ειρωνικής κριτικής:

5.4.1. Ειρωνική κριτική χωρίς emoji: « wraio baraki re!».

5.4.2. Ειρωνική κριτική με αρνητικό emoji: « wraio baraki re ! 😞».

5.4.3. Ειρωνική κριτική με θετικό emoji: « wraio baraki re! 😊😊 ».

Πίνακας 8. Στον Πίνακα 8 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικής κριτικής στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, που εξετάστηκαν για το 4^ο Σενάριο.

Προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέντων:

5.4.4. Ειρωνικός έπαινος χωρίς emoji: « xalia baraki re! ».

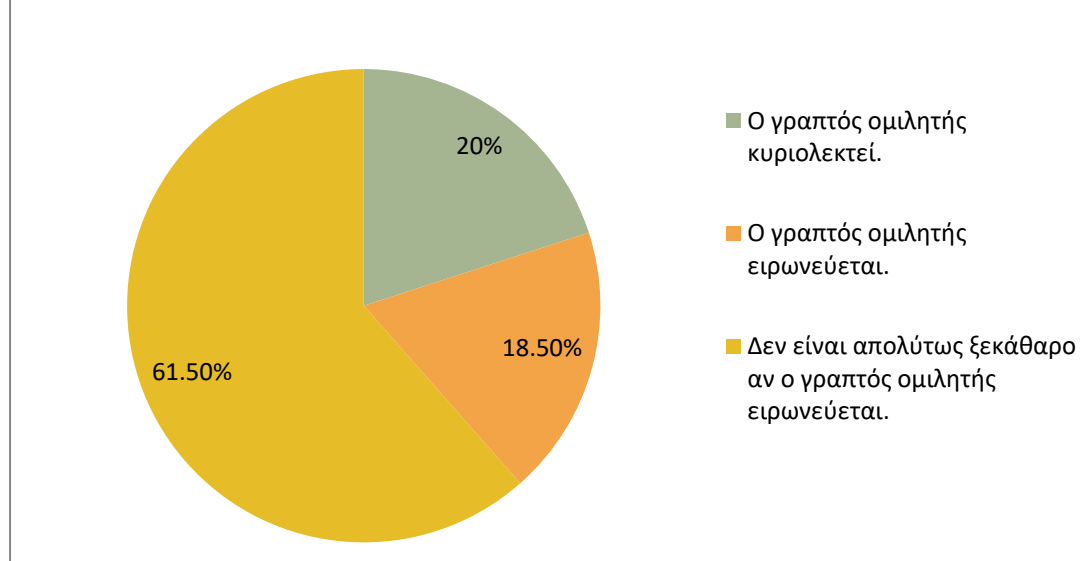
5.4.5. Ειρωνικός έπαινος με αρνητικό emoji: «xalia baraki re! 😞» .

5.4.6. Ειρωνικός έπαινος με θετικό emoji: «xalia baraki re! 😊😊».

Πίνακας 9. Στον Πίνακα 9 παρουσιάζονται οι προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέντων στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, που εξετάστηκαν για το 4^ο Σενάριο.

Για τις εν λόγω προτάσεις οι απαντήσεις διαμορφώθηκαν ως εξής: Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων για την πρόταση 5.4.1 «wraio baraki re », δήλωσε αβέβαιη να αναγνωρίσει την ειρωνική πρόθεση στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή. Το ποσοστό αυτό ανήλθε σε 61,5%. Το 20% των συμμετεχόντων αξιολόγησε την πρόταση ως μια κυριολεκτική δήλωση, ενώ το 18,5% αναγνώρισε την ειρωνική κριτική στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή χωρίς την προσθήκη κάποιου emoji. Ακολουθεί η παρουσίαση των δεδομένων στο γράφημα 19.

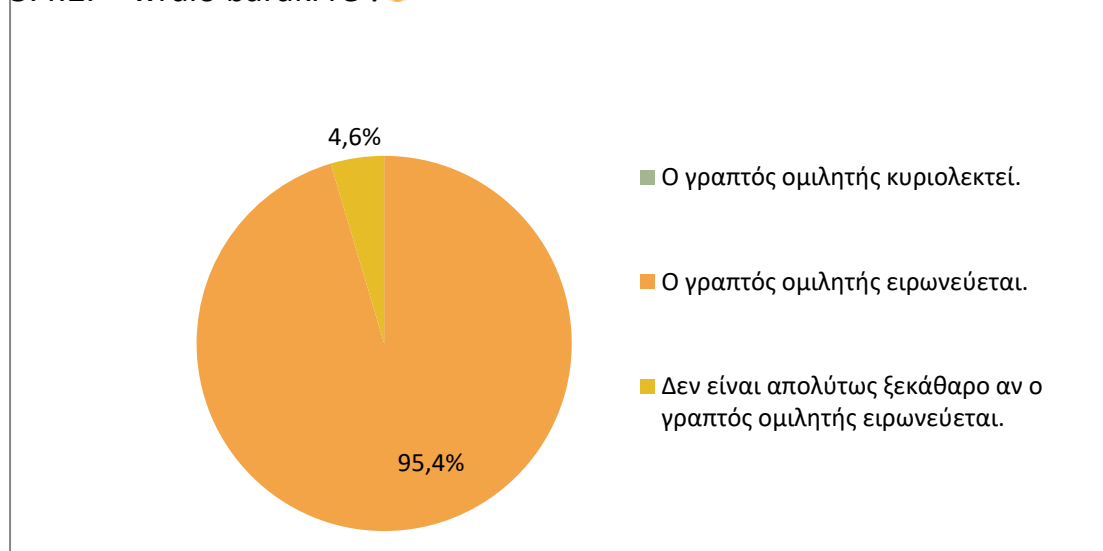
5.4.1. « wraio baraki re!»



Γράφημα 19. Στο Γράφημα 19 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.4.1. «wraio baraki re», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

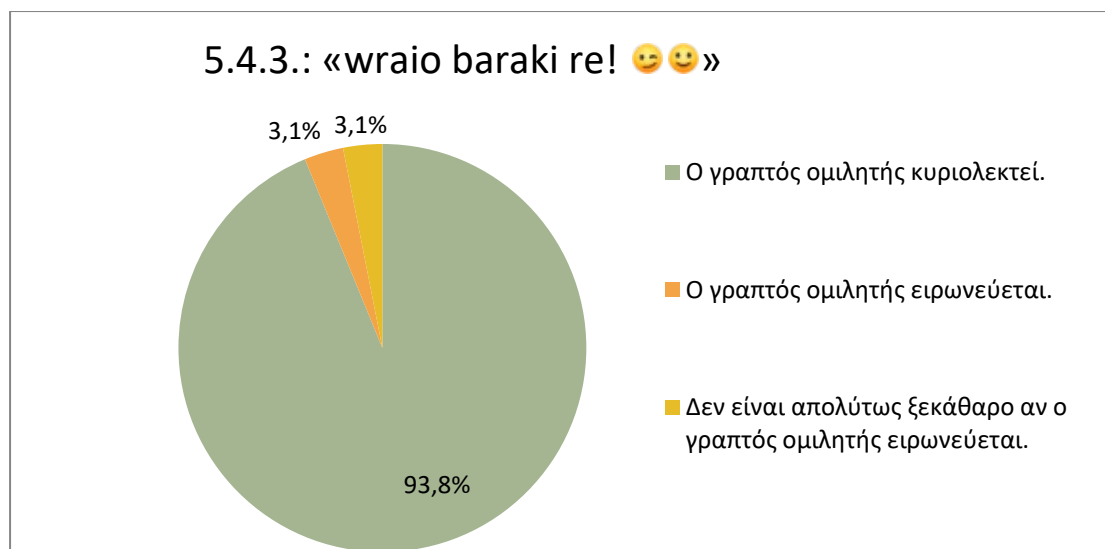
Από την άλλη μεριά, η πρόταση ειρωνικής κριτικής 5.4.2. «wraio baraki re 😊» παρουσιάζει μια διαφορετική εικόνα με την προσθήκη emoji. Πιο αναλυτικά, η συντριπτική πλειοψηφία με ποσοστό 95,4%, αναγνωρίζει την πρόθεση του γραπτού ομιλητή για ειρωνική κριτική. Επίσης μόνο το 4,6% των συμμετεχόντων δεν μπόρεσε να αναγνωρίσει με βεβαιότητα την ειρωνική πρόθεση στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή όπως παρουσιάζεται στο γράφημα 20.

5.4.2. « wraio baraki re ! 😊»



Γράφημα 20. Στο Γράφημα 20 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.4.2. «wraio baraki re 😊», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

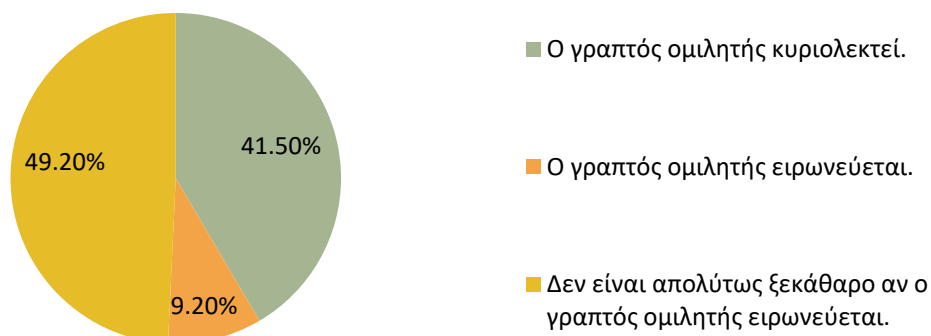
Στο γράφημα 21 που ακολουθεί παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για την πρόταση 5.4.3.: «wraio baraki re! 😊😊». Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων σε ποσοστό 93,9% αξιολόγησε την πρόταση ως κυριολεκτική. Οι συμμετέχοντες δεν αναγνώρισαν την ειρωνική πρόθεση στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή, παρά μόνο ένα μικρό ποσοστό συμμετεχόντων που ανήλθε στο 3,1%, ενώ αντίστοιχο ήταν το ποσοστό των συμμετεχόντων που δήλωσε αβεβαιότητα να αναγνωρίσει την ειρωνική πρόθεση στην πρόταση.



Γράφημα 21. Στο Γράφημα 21 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.4.3. «wraio baraki re! 😊😊» από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Τέλος, όσον αφορά τα παραδείγματα θετικής ειρωνείας τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των προτάσεων διαμορφώθηκαν ως εξής: Για την πρόταση θετικής ειρωνείας 5.4.4. «xalia baraki re» χωρίς emoji, το 49,2% των συμμετεχόντων δεν μπόρεσε να αναγνωρίσει την ειρωνική πρόθεση στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή. Το 41,5% αξιολόγησε την πρόταση ως μια κυριολεκτική δήλωση ενώ μόνο το 9,2% αναγνώρισε την ειρωνική πρόθεση στην πρόταση, όπως παρουσιάζεται στο γράφημα 22.

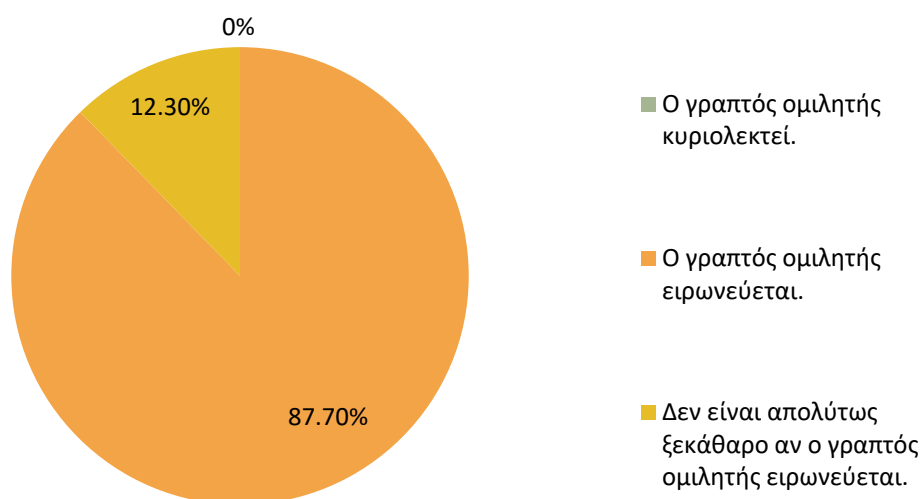
5.4.4. " xalia to baraki re"



Γράφημα 22. Στο Γράφημα 22 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.4.4. «xalia to baraki re», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

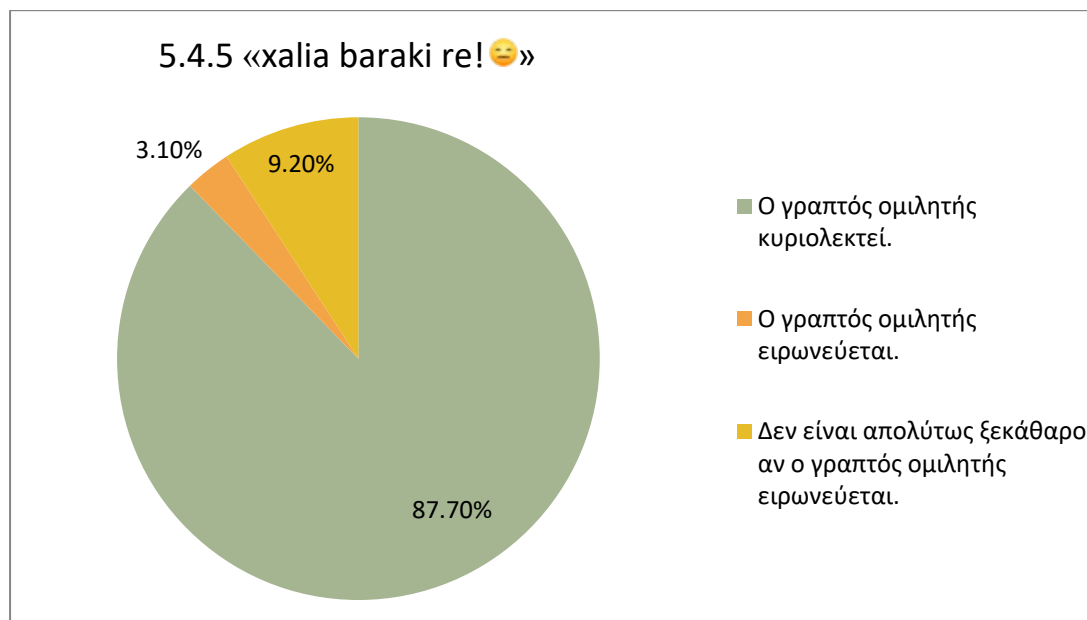
Από την άλλη μεριά, η ειρωνική πρόθεση στην πρόταση 5.4.6.: «xalia baraki re 😊😊», έγινε αντιληπτή από την πλειοψηφία των συμμετεχόντων σε ποσοστό 87,7%, ενώ μόνο ένα 12% δήλωσε την αδυναμία να αντιληφθεί με βεβαιότητα την ειρωνεία στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή. Τα αποτελέσματα παρατίθενται στο γράφημα 23.

5.4.6: xalia to baraki re 😊😊



Γράφημα 23. Στο Γράφημα 23 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.4.6.: «xalia baraki re 😊😊», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

Τέλος, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για την πρόταση 5.4.5.: «xalia baraki re 😊», διαμορφώθηκαν ως εξής: το 88,7% των συμμετεχόντων απέδωσε κυριολεκτική ερμηνεία στην πρόταση. Ένα πολύ μικρό ποσοστό που φτάνει το 3,1% ερμήνευσε την πρόταση ως ειρωνική ενώ το 9,2% δήλωσε αδυναμία να εντοπίσει με βεβαιότητα την ειρωνεία στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται αναλυτικά στο γράφημα 24:



Γράφημα 24. Στο Γράφημα 24 παρουσιάζεται σε ποσοστά, η αξιολόγηση της πρότασης 5.4.5.: «xalia baraki re 😊», από τους συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος, ως προς την πρόθεση που αναγνωρίζουν στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή.

5.5. Συζήτηση ευρημάτων πρώτου πειράματος

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες υποενότητες, οι συμμετέχοντες του πρώτου πειράματος ανίχνευσαν επιτυχώς την πρόθεση στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή για ειρωνική κριτική, μόνο όταν οι ειρωνικές προτάσεις συνδυάζονταν με emoji που έρχονταν σε αντίφαση με το σημασιολογικό περιεχόμενο των προτάσεων. Οι προτάσεις που ακολουθούν αξιολογήθηκαν ως ειρωνικές από την πλειοψηφία των συμμετεχόντων σε ποσοστό 80% και άνω:

5.1.2. Ειρωνική κριτική με αρνητικό emoji: « vlepō to spiti elampse apo kathariotita 😞 »

5.2.2. Ειρωνική κριτική με αρνητικό emoji: «de 8a mporouse na paei kalytera 😞»

5.3.2. Ειρωνική κριτική με αρνητικό emoji: «den exo piei kalutero kafe! 😞»

5.4.2. Ειρωνική κριτική με αρνητικό emoji: « wraio baraki re ! 😞 »

Παρόμοια τάση φαίνεται να διαμορφώθηκε και στις περιπτώσεις των ειρωνικών επαίνων. Οι συμμετέχοντες ανίχνευσαν επιτυχώς την περιπαικτική πρόθεση στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή για ειρωνικό έπαινο, μόνο όταν οι ειρωνικές προτάσεις συνδυάστηκαν με emoji που έρχονταν σε αντίφαση με το σημασιολογικό περιεχόμενο των προτάσεων. Οι προτάσεις που παρατίθενται αξιολογήθηκαν επιτυχώς ως ειρωνικές σε ποσοστό 80% και άνω:

5.1.6. Ειρωνικός έπαινος με θετικό emoji: « vlepō to spiti xalia 😊😊 »

5.2.6. Ειρωνικός έπαινος με θετικό emoji: «de 8a mporouse na paei xeirotera 😊😊»

5.3.6. Ειρωνικός έπαινος με θετικό emoji: « den exw piei xeirotero kafe 😊😊 »

5.4.6. Ειρωνικός έπαινος με θετικό emoji: «xalia baraki re! 😊😊 »

Από τα αποτελέσματα του πρώτου πειράματος φαίνεται να προκύπτουν οι ενδείξεις ότι μέσα από ασαφή γλωσσικά συμφραζόμενα, και με την απουσία άλλων στοιχείων όπως ο ειρωνικός επιτονισμός, που συμβάλλουν στην αναγνώριση των ειρωνικών προτάσεων, τα emoji φαίνεται να συμβάλλουν σημαντικά στην κατανόηση της ειρωνείας στο γραπτό μήνυμα, είτε πρόκειται για περιπτώσεις παιγιώδους ειρωνείας (έπαινος μέσω ψόγου) είτε για περιπτώσεις ειρωνικής κριτικής. Η συνθήκη της "προσποίησης" φαίνεται να πραγματοποιείται ψηφιακά, και να αποτυπώνεται γραπτά, με την προσθήκη των emoji που έρχονταν σε αντίφαση με το σημασιολογικό περιεχόμενο των προτάσεων. Σύμφωνα με τη θεωρία προσποίησης της ειρωνείας των Clark & Gerrig⁶³, βασική προϋπόθεση για να ειρωνευτεί κάποιος και να προσποιηθεί ότι χρησιμοποιεί τα λόγια οποιουδήποτε άλλου χαρακτήρα, είναι να το καταστήσει σαφές στο κοινό του, ούτως ώστε να αναγνωριστεί η στάση του. Η προσθήκη των emoji που έρχονται σε αντίθεση με το σημασιολογικό περιεχόμενο των προτάσεων φαίνεται να λειτουργεί ως δείκτης για να εκφράσει και να ερμηνεύσει κανείς μια πρόταση ως –p ενώ στην κυριολεξία η πρόταση σημαίνει p.

⁶³ Clark & Gerrig (1984:122)

Όταν οι ειρωνικές προτάσεις εξετάστηκαν με την προσθήκη emoji που δεν έρχονταν σε αντίφαση με το σημασιολογικό τους περιεχόμενο, δεν επετεύχθη η αναγνώριση της ειρωνείας. Όσον αφορά τις περιπτώσεις ειρωνικής κριτικής, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων τις αξιολόγησε ως κυριολεκτικές δηλώσεις, με ποσοστό που ανέρχεται πάνω από το 90% :

5.1.3. Ειρωνική κριτική με θετικό emoji: « vlepō to spiti elampse apo kathariotita 😊😊 »

5.2.3. Ειρωνική κριτική με θετικό emoji: «de 8a mprouse na paei kalytera 😊😊».

5.3.3. Ειρωνική κριτική με θετικό emoji: «den exo piei kalutero kafe! 😊😊».

5.4.3. Ειρωνική κριτική με θετικό emoji: « wraio baraki re! 😊😊 ».

Κάτι αντίστοιχο παρατηρήθηκε και για τις περιπτώσεις της παιγνιώδους ειρωνείας, όταν η προσθήκη των emoji δεν ερχόταν σε αντίφαση με το σημασιολογικό περιεχόμενο των προτάσεων. Οι προτάσεις αυτές κρίθηκαν από το σύνολο των συμμετεχόντων, ως κυριολεκτικές. Οι συμμετέχοντες δεν απόδωσαν ειρωνική ερμηνεία στα λεγόμενα του γραπτού ομιλητή. Οι προτάσεις που ακολουθούν αξιολογήθηκαν ως κυριολεκτικές σε ποσοστό 85% και άνω:

5.1.5. Ειρωνικός έπαινος με αρνητικό emoji: « vlepō to spiti xalia 😞 »

5.2.5. Ειρωνικός έπαινος με αρνητικό emoji: «de 8a mprouse na paei xeirotera 😞»

5.3.5. Ειρωνικός έπαινος με αρνητικό emoji: « den exw piei xeirotero kafe 😞 » .

5.4.5. Ειρωνικός έπαινος με αρνητικό emoji: «xalia baraki re! 😞» .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: ΠΕΙΡΑΜΑ 2

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματα του δεύτερου πειράματος. Τα αποτελέσματα αυτά αφορούν στην πρόβλεψη ότι η ύπαρξη των εποji, σε προτάσεις θετικής ειρωνείας (ειρωνικά κομπλιμέντα), διαφυλάσσει το πρόσωπο του δέκτη του μηνύματος, και αξιολογείται θετικά ως προς το βαθμό ευγένειας. Αντίθετα οι προτάσεις θετικής ειρωνείας χωρίς εποji αξιολογούνται ως λιγότερο ευγενικές.

Στο δεύτερο πείραμα έλαβαν μέρος πενήντα (50) συμμετέχοντες, από τους οποίους δεκαοκτώ (18) ήταν άνδρες, και τριάντα-δύο (32) ήταν γυναίκες. Το 24% των συμμετεχόντων ανήκει στο ηλικιακό γκρουπ 30-35 ετών. Το 44% ανήκει στο ηλικιακό γκρουπ των 25-29 ετών, ενώ το 32% ανήκει στο ηλικιακό γκρουπ των 18-24.

Το 76% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι χρησιμοποιεί πολύ συχνά τις εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης για να επικοινωνήσει. Το 42% των συμμετεχόντων δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν συχνά τα εποji στην ανταλλαγή γραπτών ηλεκτρονικών μηνυμάτων, ενώ πάρα πολύ συχνή χρήση των εποji δηλώνει ότι κάνει το 54% των συμμετεχόντων.

Στην υποενότητα που ακολουθεί, παρατίθενται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των ειρωνικών κομπλιμέντων, τα οποία κρίθηκαν ανάλογα με την παρουσία, ή την απουσία των εποji στις προτάσεις. Η αξιολόγηση έγινε βάσει μιας διαβαθμισμένης κλίμακας ευγένειας (1 έως 10) στην οποία: 1 έως 5= καθόλου ευγενικό και 5 έως 10= πολύ ευγενικό. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται ξεχωριστά, για κάθε ένα από τα τέσσερα σενάρια.

6.1. Αποτελέσματα δευτέρου πειράματος: Αξιολόγηση γραπτών ειρωνικών κομπλιμέντων: Σενάριο 1^ο

Τα ζεύγη των ειρωνικών κομπλιμέντων που αφορούν στο πρώτο σενάριο παρατίθενται παρακάτω. Υπενθυμίζεται ότι οι προτάσεις εμφανίζονται πάντα σε σαφή γλωσσικά συμφραζόμενα, με σκοπό να εξεταστεί, αν η παρουσία των εμοji διαφοροποιεί τον τρόπο που αξιολογούνται τα ειρωνικά κομπλιμέντα, ως προς το βαθμό ευγένειάς τους.

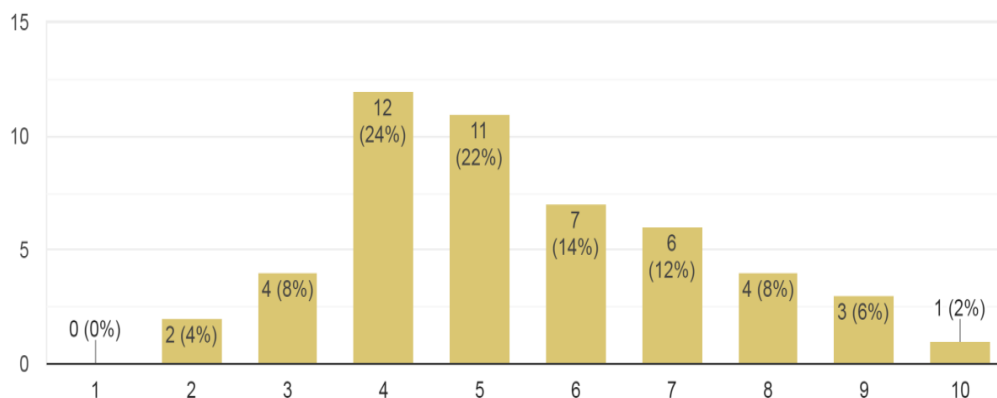
Προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέντων: 6.1.1.: «vlepo ta piges xalia»

6.1.2.: «vlepo ta piges xalia 😊😊»

Οι προτάσεις 6.1.1. και 6.1.2. αποτελούν ειρωνικά κομπλιμέντα, τα οποία στόχο έχουν να επαινέσουν τον παραλήπτη του μηνύματος. Παρά το γεγονός ότι πρόκειται για δύο ίδιες προτάσεις που επιτελούν τον ίδιο επικοινωνιακό σκοπό, παρουσιάζουν διαφορές ως προς την αξιολόγησή τους, από τους συμμετέχοντες του πειράματος. Η προσθήκη των εμοji στο ειρωνικό κομπλιμέντο 6.1.2, φαίνεται να δημιουργεί μια διαφορετική τάση ως προς το βαθμό ευγένειας που προσδίδουν οι συμμετέχοντες κατά την αξιολόγηση της πρότασης.

[Kostas]: Vlepo ta piges xalia!

50 απαντήσεις

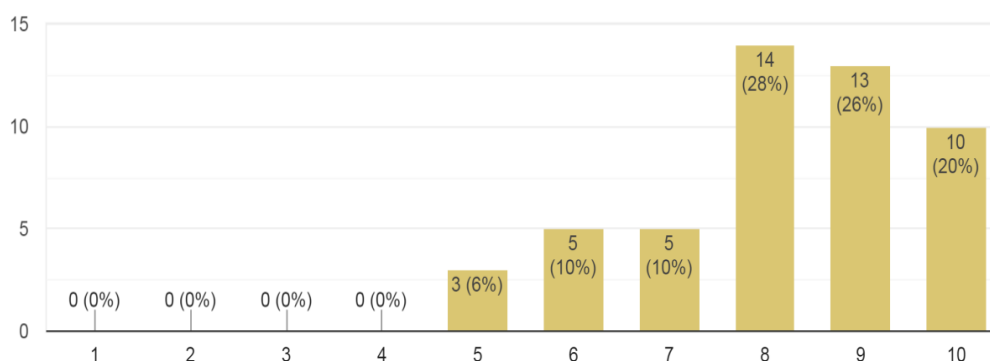


Γράφημα 25. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.1.1 σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.

Συγκριμένα, οι συμμετέχοντες φαίνεται να το αξιολογούν με μεγαλύτερη μετριοπάθεια το ειρωνικό κομπλιμέντο χωρίς emoji 6.1.1. «vlepo ta piges xalia», συγκριτικά με την πρόταση 6.1.2. «vlepo ta piges xalia 😊😊». Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων σε ποσοστό 64% κατατάσσουν το ειρωνικό κομπλιμέντο 6.1.1. ως ένα ευγενικό κομπλιμέντο, καθώς οι περισσότερες αξιολογήσεις καταλαμβάνουν τις τιμές 5 έως 10 (πολύ ευγενικό). Από την πλειοψηφία των συμμετεχόντων, ξεχωρίζει ένα ποσοστό, της τάξεως του 48% που κατατάσσει το ειρωνικό κομπλιμέντο χωρίς emoji, πολύ χαμηλά στην κλίμακα της ευγένειας, με την αξιολόγησή της να κυμαίνεται στις μονάδες 5 έως 7. Επίσης, είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι, μια μερίδα συμμετεχόντων, με ποσοστό 36%, αξιολόγησε αρνητικά το ειρωνικό κομπλιμέντο χωρίς emoji. Ωστόσο, αυτή η αρνητική αξιολόγηση παρουσίασε ξανά, μια μετριοπαθή εικόνα, καθώς οι περισσότερες απαντήσεις, με ποσοστό 24%, καταγράφηκαν πολύ χαμηλά στην κλίμακα της αγένειας.

Από την άλλη μεριά, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για το ειρωνικό κομπλιμέντο με emoji 6.1.2 «:« vlepo ta piges xalia 😊😊», παρουσιάζουν μια εντελώς διαφορετική εικόνα, όπως παρατίθενται στο Γράφημα 26.

[Manolis] : Vlepo ta piges xalia! 😊😊
50 απαντήσεις



Γράφημα 26. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.1.2. σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.

Πιο συγκεκριμένα η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων αξιολόγησε το ειρωνικό κομπλιμέντο, με την προσθήκη των emoji, ως ένα πολύ ευγενικό κομπλιμέντο. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι, η μεγαλύτερη μερίδα των συμμετεχόντων με ποσοστό 74%, κατατάσσει το ειρωνικό κομπλιμέντο με emoji, στις υψηλότερες θέσεις της κλίμακας της ευγένειας. Αντίθετα, ένα μικρό ποσοστό των συμμετεχόντων που καταλαμβάνει το 26% το κατατάσσει χαμηλά στην κλίμακα της ευγένειας. Προκειμένου να ελεγχθεί αν η διαφοροποιητική τάση που διαμορφώθηκε κατά την αξιολόγηση των ειρωνικών κομπλιμέντων 6.1.1 και 6.1.2 είναι στατιστικά σημαντική, πραγματοποιήθηκε η σύγκριση του

μέσου όρου των απαντήσεων μέσω t-Test της Microsoft Excel 365. Από το εξαγόμενο συμπέρασμα προκύπτει ότι η ισχύ της μηδενικής υπόθεσης ⁶⁴ είναι κάτω από το 0,05 ($P < 0,05$), συνεπώς η διαφοροποιητική τάση που παρατηρείται κατά την αξιολόγηση του ειρωνικού κομπλιμέντου με emoji 6.1.2 είναι στατιστικά σημαντική. Η ύπαρξη των emoji στο ειρωνικό κομπλιμέντο, επηρεάζει την αξιολόγηση του στην κλίμακα της ευγένειας, το καθιστά πιο ευγενικό.

6.2. Αποτελέσματα δεύτερου πειράματος: Αξιολόγηση γραπτών ειρωνικών κομπλιμέντων: Σενάριο 2^ο

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για τα ζεύγη των ειρωνικών κομπλιμέντων που αφορούν στο δεύτερο σενάριο.

Προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέντων: 6.2.1 «Metrio to glukο pou etoimases pali!»

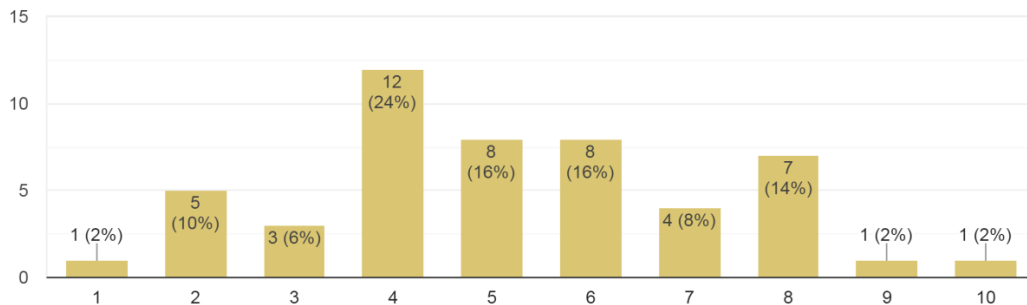
6.2.2 «Metrio to glukο pou etoimases pali! 😊😊»

Όσον αφορά την αξιολόγηση του ειρωνικού κομπλιμέντου χωρίς emoji 6.2.1. «Metrio to glukο pou etoimases pali», τα αποτελέσματα διαμορφώθηκαν ως εξής: Με ποσοστό 58%, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων αξιολόγησε θετικά το ειρωνικό κομπλιμέντο. Από το ποσοστό αυτό μόνο το 18% των συμμετεχόντων κατέταξε την πρόταση ψηλά στην κλίμακα της ευγένειας, ενώ το 40% παρουσίασε μια πιο μετριοπαθή αξιολόγηση, κατατάσσοντας την πρόταση πιο χαμηλά στην κλίμακα της ευγένειας. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι ένα ποσοστό των συμμετεχόντων της τάξεως του 30% αξιολόγησε αρνητικά το ειρωνικό κομπλιμέντο, κατατάσσοντάς το όμως χαμηλά στην κλίμακα της αγένειας.

⁶⁴ Μηδενική υπόθεση (H0): Τα ειρωνικά κομπλιμέντα δεν αξιολογούνται ως πιο ευγενικά με τη χρήση των emoji.

[Manolis]: Τι metrio to gluko pou etoimases pali!

50 απαντήσεις

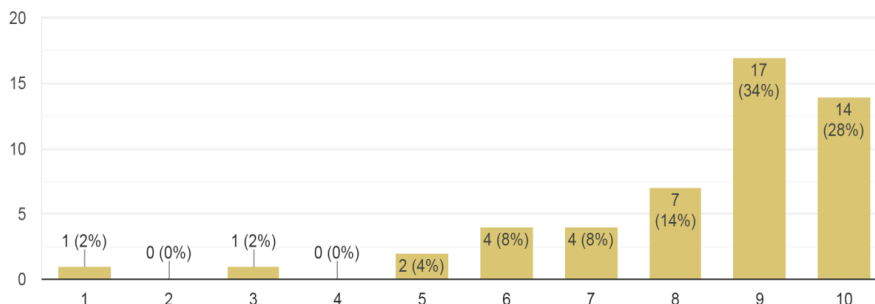


Γράφημα 27. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.2.1. σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.

Μια διαφορετική εικόνα παρουσιάζουν τα αποτελέσματα του ειρωνικού κομπλιμέντου με την προσθήκη των εμοjι της πρότασης 6.2.2 «Metrio to gluko pou etoimases pali! 😊😊». Όπως παρουσιάζεται στο γράφημα 28, η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων με ποσοστό που ανέρχεται στο 96%, αξιολόγησε θετικά το ειρωνικό κομπλιμέντο με την προσθήκη των εμοjι καθώς οι περισσότερες αξιολογήσεις καταλαμβάνουν τις τιμές 5 έως 10 (πολύ ευγενικό). Πιο συγκεκριμένα από την πλειοψηφία των συμμετεχόντων το 76% των συμμετεχόντων κατέταξε το ειρωνικό κομπλιμέντο με εμοjι, στις υψηλότερες θέσεις στην κλίμακα της ευγένειας. Αντίθετα, ένα μικρό ποσοστό των συμμετεχόντων που καταλαμβάνει το 20% το κατατάσσει χαμηλά στην κλίμακα της ευγένειας.

[Manolis]: Metrio to gluko pou etoimases pali! 😊😊

50 απαντήσεις



Γράφημα 28. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.2.2. σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.

Για να ελεγχθεί αν η διαφοροποιητική τάση που διαμορφώθηκε κατά την αξιολόγηση των ειρωνικών κομπλιμέντων 6.2.1 και 6.2.2 είναι στατιστικά σημαντική, πραγματοποιήθηκε η σύγκριση του μέσου όρου των απαντήσεων μέσω t-Test της Microsoft Excel 365. Από το εξαγόμενο συμπέρασμα προκύπτει ότι η ισχύ της μηδενικής υπόθεσης είναι κάτω από το 0,05 ($P < 0,05$), συνεπώς η διαφοροποιητική τάση που παρατηρείται κατά την αξιολόγηση του ειρωνικού κομπλιμέντου με emoji 6.2.2 είναι στατιστικά σημαντική. Η ύπαρξη των emoji στο ειρωνικό κομπλιμέντο, επηρεάζει την αξιολόγηση του στην κλίμακα της ευγένειας, το καθιστά πιο ευγενικό.

6.3. Αποτελέσματα δεύτερου πειράματος: Αξιολόγηση γραπτών ειρωνικών κομπλιμέντων: Σενάριο 3^ο

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για τα ζεύγη των ειρωνικών κομπλιμέντων που αφορούν στο τρίτο σενάριο παρουσιάζονται σε αυτήν την ενότητα.

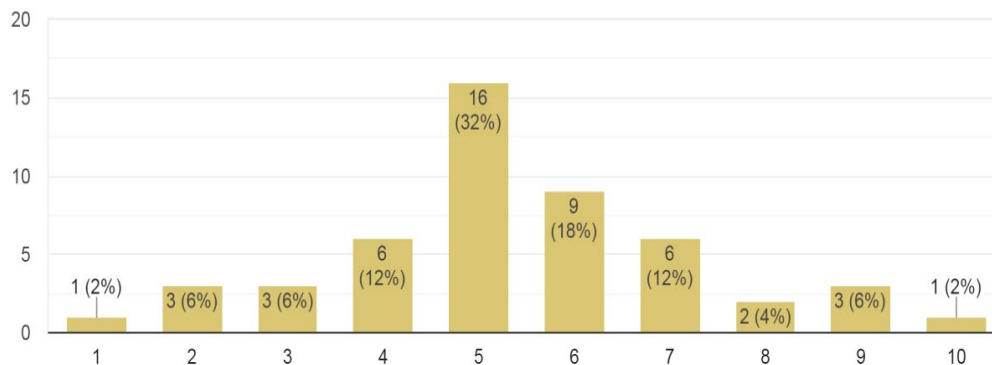
Προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέντων: 6.3.1 « Poso akatastatos eisai pia!!»

6.3.2 « Poso akatastatos eisai pia!! 😊😊 »

Συγκεκριμένα, η πλειοψηφία των συμμετεχόντων με ποσοστό 74% αξιολογεί θετικά το ειρωνικό κομπλιμέντο 6.3.1, καθώς οι περισσότερες αξιολογήσεις καταλαμβάνουν τις τιμές 5 έως 10 (πολύ ευγενικό). Από το ποσοστό αυτό των συμμετεχόντων, το 62% αξιολογεί με μετριοπάθεια το ειρωνικό κομπλιμέντο 6.3.1, κατατάσσοντάς το χαμηλά, στην κλίμακα της ευγένειας. Επίσης, όπως παρουσιάζεται στο γράφημα 29, ένα μέρος των συμμετεχόντων, με ποσοστό 26%, αξιολογεί αρνητικά το ειρωνικό κομπλιμέντο, με την πλειοψηφία όμως των αξιολογήσεων, να καταγράφονται χαμηλά, στην κλίμακα της αγένειας.

[Kostas]: Poso akatastatos eisai pia!

50 απαντήσεις

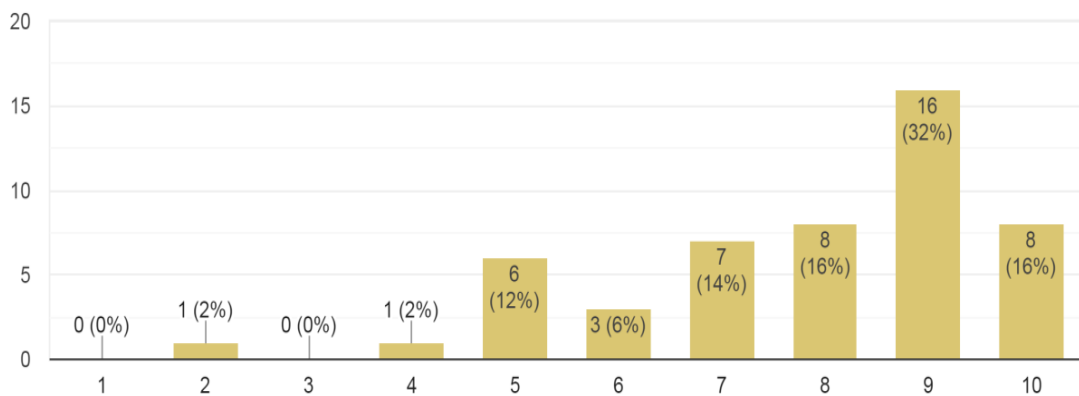


Γράφημα 29. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.3.1. σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.

Από την άλλη μεριά, σύμφωνα με το γράφημα 30, η αξιολόγηση του ειρωνικού κομπλιμέντου με την προσθήκη των εμογι παρουσιάζει διαφορετική εικόνα. Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων με ποσοστό που ανέρχεται στο 96%, αξιολόγησε θετικά το ειρωνικό κομπλιμέντο, καθώς οι περισσότερες αξιολογήσεις καταλαμβάνουν τις τιμές 5 έως 10 (πολύ ευγενικό). Από την πλειοψηφία των συμμετεχόντων το 64% κατέταξε το ειρωνικό κομπλιμέντο με εμογι, στις κορυφαίες θέσεις της κλίμακας της ευγένειας.

[Kostas]: poso akatastatos eisai pia! 😊😊

50 απαντήσεις



Γράφημα 30. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.3.2 σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.

Με σκοπό να ελεγχθεί αν η διαφοροποιητική τάση που διαμορφώθηκε κατά την αξιολόγηση των ειρωνικών κομπλιμέντων 6.3.1 και 6.3.2 είναι στατιστικά σημαντική, πραγματοποιήθηκε η σύγκριση του μέσου όρου των απαντήσεων μέσω t-Test της Microsoft Excel 365. Από το εξαγόμενο συμπέρασμα προκύπτει ότι η ισχύ της μηδενικής υπόθεσης είναι κάτω από το 0,05 ($P < 0,05$), συνεπώς η διαφοροποιητική τάση που παρατηρείται κατά την αξιολόγηση του ειρωνικού κομπλιμέντου με emoji 6.3.2 είναι στατιστικά σημαντική. Η ύπαρξη των emoji στο ειρωνικό κομπλιμέντο, επηρεάζει την αξιολόγηση του στην κλίμακα της ευγένειας, το καθιστά πιο ευγενικό.

6.4. Αποτελέσματα δευτέρου πειράματος: Αξιολόγηση γραπτών ειρωνικών κομπλιμέντων: Σενάριο 4^ο

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για τα ζεύγη των ειρωνικών κομπλιμέντων που αφορούν στο τέταρτο σενάριο.

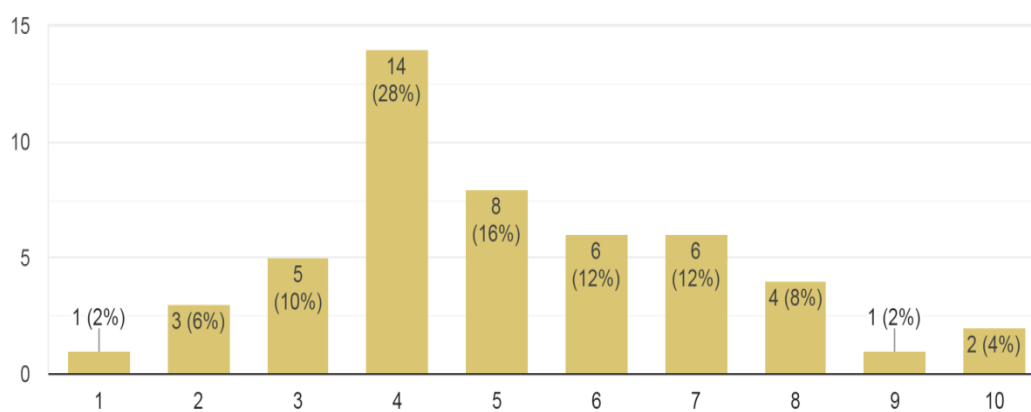
Προτάσεις ειρωνικών κομπλιμέντων: 6.4.1 «Καλα den exeis καθολου gousto e?»

6.4.2 «Καλα den exeis καθολου gousto e? 😊😊»

Σύμφωνα με το γράφημα 31, το ειρωνικό κομπλιμέντο 6.4.1 «Καλα den exeis καθολου gousto e?», αξιολογήθηκε ως εξής: το 54% το συμμετεχόντων αξιολόγησε θετικά το ειρωνικό κομπλιμέντο χωρίς εμοji, καθώς οι περισσότερες αξιολογήσεις καταλαμβάνουν τις τιμές 5 έως 10 (πολύ ευγενικό). Από τους συμμετέχοντες που αξιολόγησαν θετικά το ειρωνικό κομπλιμέντο, το 40% το κατέταξε πολύ χαμηλά στην κλίμακα της ευγένειας. Επίσης από τους συμμετέχοντες που αξιολόγησαν αρνητικά το ειρωνικό κομπλιμέντο, το 44% το κατέταξε πολύ χαμηλά στην κλίμακα της ευγένειας.

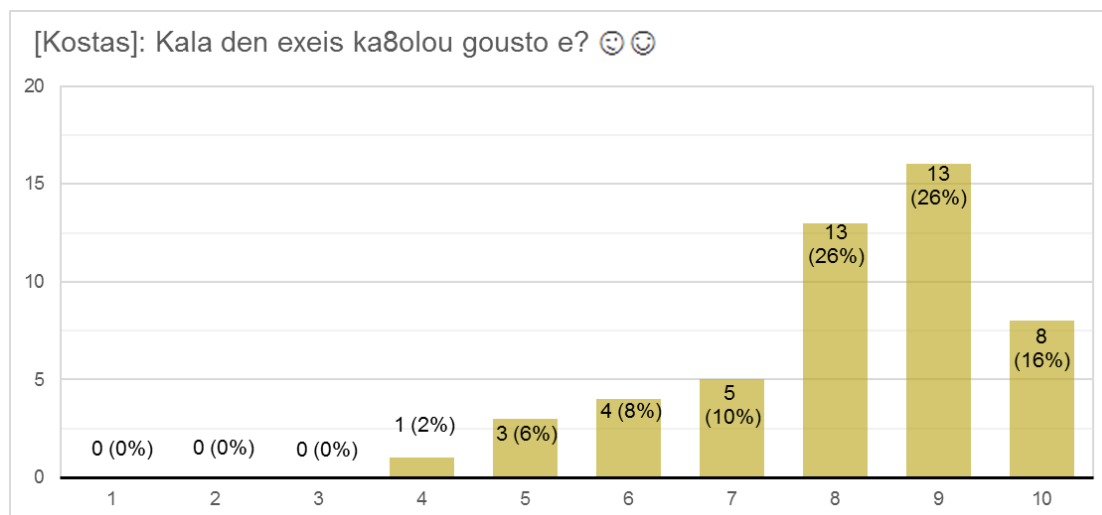
[Kostas]: Kala den exeis καθολου gousto e?

50 απαντήσεις



Γράφημα 31. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.4.1 σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.

Διαφορετική εικόνα παρουσιάζουν τα αποτελέσματα στο ειρωνικό κομπλιμέντο που περιλαμβάνει εποji, σύμφωνα με το γράφημα 32. Μελετώντας τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, το 98% των υποψηφίων αξιολόγησε θετικά το ειρωνικό κομπλιμέντο καθώς οι περισσότερες αξιολογήσεις καταλαμβάνουν τις τιμές 5 έως 10 (πολύ ευγενικό). Από την αξιολόγηση προκύπτει ότι, το 74% των συμμετεχόντων κατατάσσει το ειρωνικό κομπλιμέντο με εποji στις υψηλότερες θέσεις στην κλίμακα της ευγένειας.



Γράφημα 32. Κατανομή των απαντήσεων της πρότασης 6.4.2 σε συνάρτηση με το βαθμό ευγένειας όπως αυτή αξιολογήθηκε από τους συμμετέχοντες. Ο κατακόρυφος άξονας αντιστοιχεί στον αριθμό των απαντήσεων, ενώ ο οριζόντιος άξονας είναι η κλίμακα ευγένειας 1 έως 10, με το 1= καθόλου ευγενικό και 10 = πάρα πολύ ευγενικό.

Τέλος προκειμένου να ελεγχθεί αν η διαφοροποιητική τάση που διαμορφώθηκε κατά την αξιολόγηση των ειρωνικών κομπλιμέντων 6.4.1 και 6.4.2 είναι στατιστικά σημαντική, πραγματοποιήθηκε η σύγκριση του μέσου όρου των απαντήσεων μέσω t-Test της Microsoft Excel 365. Από το εξαγόμενο συμπέρασμα προκύπτει ότι η ισχύ της μηδενικής υπόθεσης είναι κάτω από το 0,05 ($P < 0,05$), συνεπώς η διαφοροποιητική τάση που παρατηρείται κατά την αξιολόγηση του ειρωνικού κομπλιμέντου με εποji 6.4.2 είναι στατιστικά σημαντική. Η ύπαρξη των εποji στο ειρωνικό κομπλιμέντο, επηρεάζει την αξιολόγηση του στην κλίμακα της ευγένειας, το καθιστά πιο ευγενικό.

6.5. Συζήτηση ευρημάτων δεύτερου πειράματος

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του δεύτερου πειράματος, διαμορφώθηκαν ορισμένες τάσεις ως προς τον τρόπο που φαίνεται να εκλαμβάνουν τα ειρωνικά κομπλιμέντα οι συμμετέχοντες. Τα ειρωνικά κομπλιμέντα που εξετάστηκαν σε σαφή γλωσσικά συμφραζόμενα, στα οποία δεν συμπεριλήφθησαν τα emoji αξιολογήθηκαν με μεγαλύτερη μετριοπάθεια συγκριτικά με τα ειρωνικά κομπλιμέντα που συμπεριλαμβάνονταν emoji. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες κατά μεγάλο ποσοστό, κατέταξαν στις χαμηλότερες θέσεις της ευγένειας τα ειρωνικά κομπλιμέντα στα οποία απουσίαζαν τα emoji. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι, στόχος των ειρωνικών κομπλιμέντων, δεν αποτελεί η προσβολή του δέκτη του κομπλιμέντου, αλλά ο έπαινος μέσω του ψόγου.

Κατατρέχοντας τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων για τα ειρωνικά κομπλιμέντα με emoji, γίνεται αντιληπτό ότι η “διαφύλαξη” του προσώπου του παραλήπτη ενός τέτοιου κομπλιμέντου, επιτυγχάνεται με μεγαλύτερη ευστοχία, με τη χρήση emoji. Η ύπαρξη των emoji σε ειρωνικά κομπλιμέντα, αξιολογήθηκε από την συντριπτική πλειοψηφία ως η πιο ευγενική και συνεπώς πιο ασφαλής επιλογή για την διαφύλαξη του προσώπου, κατά την ανταλλαγή γραπτών ειρωνικών κομπλιμέντων.

Αυτή η τάση που διαμορφώνεται από τα αποτελέσματα, ίσως οφείλεται στο γεγονός ότι, τα emoji επισφραγίζουν στο γραπτό μήνυμα την καλοπροαίρετη πρόθεση του γραπτού ομιλητή. Σε σαφή γλωσσικά συμφραζόμενα η ειρωνεία είναι ένα παιχνίδι ρόλων που εύκολα μπορεί να αναγνωστεί. Όμως και υπό αυτές τις συνθήκες διαφάνειας, δεν εξασφαλίζεται ότι ο περιπαικτικός έπαινος, με τη μορφή ειρωνικού κομπλιμέντου, αξιολογείται πάντα θετικά από τον δέκτη του μηνύματος, ακόμα και αν η συζήτηση πραγματοποιείται μεταξύ δύο φίλων. Δηλαδή, παρά την προσπάθεια να μειωθεί ο βαθμός της απειλής του προσώπου που έγινε, μειώνοντας την κοινωνική απόσταση μεταξύ των συνομιλητών, και αυξάνοντας το βαθμό της οικειότητας μεταξύ τους,⁶⁵ τα ειρωνικά κομπλιμέντα κατέκτησαν τις υψηλότερες θέσεις στην κλίμακα της ευγένειας μόνο μετά από την προσθήκη των emoji. Αυτή η τάση ενδεχομένως να αποτελεί μια ένδειξη που συμπίπτει με την πρόβλεψη του δεύτερου πειράματος, και συγκεκριμένα ότι: Ακολουθώντας τη θεωρία των Brown και Levinson για τις στρατηγικές ευγένειας⁶⁶, η παρουσία των emoji σε περιπτώσεις ειρωνικών κομπλιμέντων, λειτουργεί διορθωτικά, καθώς τα emoji δηλώνουν την αποδοχή και την αναγνώριση του αποστολέα, προς το θετικό πρόσωπο του παραλήπτη του μηνύματος. Ο εγγενώς απειλητικός χαρακτήρας του ειρωνικού κομπλιμέντου, μειώνεται όταν ο γραπτός ομιλητής επιλέγει στρατηγικά, να εκφράσει την αποδοχή του προς τον συνομιλητή, όταν παρεμβάλλει στο μήνυμά του ένα emoji.

⁶⁵ Η αλληλεπίδραση της κοινωνικής απόστασης και του βαθμού οικειότητας μεταξύ των συνομιλητών καθορίζουν το βαθμό της απειλής των γλωσσικών πράξεων τόσο για τον ομιλητή όσο και για τον συνομιλητή. Brown and Levinson (1987: 74).

⁶⁶ Brown και Levinson (1987: 60).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο – ΣΥΖΗΤΗΣΗ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

7.1. Συμπερασματικές σημειώσεις της μελέτης

Στην ενότητα αυτή γίνεται λόγος για τα στοιχεία και τις ενδείξεις που προκύπτουν μετά την ολοκλήρωση των δύο πειραμάτων και την επεξεργασία των αποτελεσμάτων τους. Από την ολοκλήρωση της πρώτης πειραματικής μελέτης προκύπτει ότι σε περιπτώσεις όπου η ειρωνεία εκφράζεται μέσα από ασαφή γλωσσικά συμφραζόμενα, η χρήση των ιδεογραμμάτων/emojι στα ψηφιακά μηνύματα, επιτρέπει να γίνονται εύκολα αντιληπτές οι προθέσεις του αποστολέα για ειρωνική κριτική, ή για ειρωνικά κομπλιμέντα, όταν η σημασία του emoji έρχεται σε αντίφαση με τη σημασία της πρότασης. Ακολουθώντας την θεωρία των Clark και Gerrig σχετικά με τη θεωρία της προσποίησης της ειρωνείας [Pretence Theory of Irony]⁶⁷ θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι τα ιδεογράμματα/emojι καθιστούν ψηφιακά διακριτή την πρόθεση του γραπτού ομιλητή για ειρωνεία καθώς λειτουργούν ως ειρωνικοί δείκτες, και καταδεικνύουν στον δέκτη του μηνύματος, ότι πρόκειται για ένα παιχνίδι ρόλων και προσποίησης.

Από τη δεύτερη πειραματική μελέτη προέκυψαν ενδείξεις που αφορούν αποκλειστικά περιπτώσεις ειρωνικών κομπλιμέντων, επαίνων δηλαδή που εκφράζονται μέσω ψόγου. Μάλιστα για την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων, πραγματοποιήθηκε στατιστική ανάλυση των αποτελεσμάτων, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί το γεγονός ότι οι αξιολογήσεις που δόθηκαν από τους συμμετέχοντες του πειράματος δεν οφείλονται στον παράγοντα της τυχειότητας. Από τα αποτελέσματα του δεύτερου πειράματος προκύπτουν οι ενδείξεις ότι στην περίπτωση όπου τα ειρωνικά κομπλιμέντα εκφράζονται με διαφάνεια, μέσα από σαφή γλωσσικά συμφραζόμενα (πράγμα που σημαίνει ότι δεν συντρέχει λόγος να προστεθεί κάποιο emoji, για να λειτουργήσει ως κειμενικός δείκτης ειρωνείας στο μήνυμα), η ύπαρξη ιδεογραμμάτων λειτουργεί διαφορετικά. Η λειτουργία αυτή σχετίζεται με την ευγένεια, και τη θεωρία των Brown και Levinson για τις στρατηγικές ευγένειας⁶⁸. Τα emoji στην περίπτωση αυτή λειτουργούν διορθωτικά, καθώς αποτυπώνουν ψηφιακά την αποδοχή και την αναγνώριση του αποστολέα, προς το θετικό πρόσωπο του παραλήπτη. Διασφαλίζουν την ανάγκη του παραλήπτη για αποδοχή, και τον εγγενώς απειλητικό χαρακτήρα του ειρωνικού κομπλιμέντου. Ο γραπτός ομιλητής επιλέγει στρατηγικά, να αποτυπώσει κατ' αυτόν τον τρόπο τις ευγενικές του προθέσεις, και γι αυτό το λόγο, τα ειρωνικά κομπλιμέντα που συνδυάζονται με emoji αξιολογούνται πιο ευγενικά.

⁶⁷ Clark & Gerrig (1984:122)

⁶⁸ Brown και Levinson (1987: 60).

7.2. Προτάσεις μελλοντικών ερευνών

Η μελέτη για τη χρήση των ιδεογραμμάτων κατά την ψηφιακή επικοινωνία δημιουργεί νέα πεδία και προτάσεις για μελλοντική έρευνα. Οι νέες έρευνες θα μπορούσαν να μας βοηθήσουν να αξιοποιήσουμε σε μεγαλύτερο βαθμό τα ψηφιακά εργαλεία που μας προσφέρει απλόχερα η σύγχρονη τεχνολογία, προκειμένου να επιτύχουμε μια επικοινωνία που θα χαρακτηρίζεται από διαύγεια στην έκφραση των προθέσεων, και της στάσης μας, ανά πάσα ώρα και στιγμή, ανεξάρτητα από τη γεωγραφική απόσταση που μας χωρίζει. Εστιάζοντας στο κομμάτι της ευγένειας θα είχε ενδιαφέρον να εξεταστεί μελλοντικά η χρήση των ιδεογραμμάτων μεταξύ ατόμων που χαρακτηρίζονται από διαφορετικό βαθμό οικειότητας, ή ιεραρχίας. Στο δεύτερο πείραμα οι προτάσεις αξιολογήθηκαν ως προς το βαθμό ευγένειάς τους στα πλαίσια διαλόγων μεταξύ φίλων. Αν οι διάλογοι πραγματοποιούνταν μεταξύ ενός υπαλλήλου και του προϊστάμενού του, θα αξιολογούνταν το ίδιο ευγενικές με τη χρήση ιδεογραμμάτων;

Από την άλλη μεριά, εστιάζοντας στα στοιχεία που προκύπτουν από το πρώτο πείραμα, αν πράγματι τα ιδεογράμματα λειτουργούν ως δείκτες ειρωνείας σε ένα ψηφιακό μήνυμα, θα είχε ενδιαφέρον να εξεταστεί αν αυτοί οι δείκτες λειτουργούν το ίδιο αποτελεσματικά για τους κωφούς. Θα μπορούσε η τεχνολογία να προσφέρει εκείνα τα εργαλεία για να καταστήσει σαφές και σε αυτή την ομάδα ανθρώπων τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τα ιδεογράμματα ως δείκτες έκφρασης μη κυριολεκτικών νοημάτων;

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Austin, J. L. (1962). *How to do things with words*. Harvard Univ. William James Lectures 1955. Oxford
- Anolli, L. Ciceri, R., & Indantino, M. (2002). From ‘‘blame by praise’’ to ‘‘praise by blame’’: Analysis of vocal patterns in ironic communication. *International Journal of Psychology*, 37, 266-276.
- Bollinger, Dwight (1986), *Intonation and its uses. Melody in grammar and discourse*. Stanford University Press.
- Burling, Robbins 2009.Ο πίθηκος που μιλάει. (Μετάφραση Νίκος Βέργης). Αθήνα: Νεφέλη.
- Brown, P., & Levinson, S. (1978). Universals in Language Usage: Politeness Phenomena. In E. Goody (Ed.), *Questions and Politeness: Strategies in Social Interaction* (pp. 56-310). Cambridge: Cambridge University Press.
- Blagdon, J. (2013). "How emoji conquered the world". *The Verge*. Vox Media.
- Colston, H. (1997). Salting a wound or sugaring a pill: The pragmatic functions of ironic criticism. *Discourse Processes* 23, 24–53.
- Colston, H. L., & Gibbs, R. W., Jr. (2007). *A brief history of irony*. In R. W. Gibbs, Jr. & H. L. Colston (Eds.), *Irony in language and thought: A cognitive science reader* (p. 3–21). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Clark, H., & Gerrig, R (1984). On the pretense theory of irony. *Journal of Experimental Psychology: General*, 113.1, 121-127.
- Crystal, D. (2001). *Language and the Internet*. Cambridge: Cambridge University Press
- Claire Nowak (2016) Why Do We Use Emojis Anyway? A Fascinating History of Emoticons". Readers Digest.
- Danet, B., Ruedenberg-Wright, L., & Rosenbaum-Tamari, Y. (1997). ‘‘HMMM..WHERE’S THAT SMOKE COMING FROM?’’ Writing play and performance on Internet Relay Chat. *Journal of Computer-Mediated Communication* 2 (4)
- Dear, Brian (2012). "PLATO Emoticons, revisited". *PLATO History*.
- Dews, S., Kaplan, J., & Winner, E. (1995). Why not say it directly? The social functions of irony. *Discourse Processes*, 19(3), 347–367

- Dews, S., & Winner, E. (1995). Muting the meaning: A social function of irony. *Metaphor and Symbolic Activity*, 10, 1,3-19.
- Dresner, E., & Herring, S. C. (2010). *Functions of the nonverbal in CMC: Emoticons and illocutionary force*. *Communication Theory*, 20, 249–268.
- Fromkin, V., Rodman, R., & Hyams, N. (2011). *An Introduction to Language* (Int. ed.). Boston, MA: Wadsworth.
- Filik, R., Turcan, A., Thompson, D., Harvey, N., Davies, H., & Turner, A. (2016). *Sarcasm and emoticons: Comprehension and emotional impact*. *The Quarterly Journal of Experimental Psychology*, 69(11), 2130-2146.
- Grice, H. P. (1975). Logic and conversation. In P. Cole and J. Morgan (eds.), *Syntax and semantics volume 3: Speech acts*.
- Grice, H. P. (1978). *Further notes on logic and conversation*. In P. Cole (Eds.), *Syntax and semantics 9: Pragmatics* (pp. 113–128). New York: Academic.
- Gibbs, R. W., Jr., & Colston, H. L. (Eds.). (2007). *Irony in language and thought: A cognitive science reader*. Mahwah, NJ, US: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Goffman, E. (1967). *Interaction ritual: essays on face to face behavior*. 9 Garden City, New York.
- Godin, S. (1993). *The smiley dictionary*. Berkeley, CA: Peachpit
- Howard, R. (1993). *The Virtual Community: Homesteading on the Electronic Frontier*. Reading, Massachusetts: Addison-Wesley
- Kralj Novak P, Smailović J, Sluban B, Mozetič I (2015) *Sentiment of Emojis*.
- Kiesler, S., Siegel, J., & McGuire, T. W. (1984). Social psychological aspects of computer-mediated communication. *American Psychologist*, 39, 1123-1134
- Kreuz, R. J., & Link, K. E. (2002). Asymmetries in the use of verbal irony. *Journal of Language and Social Psychology*, 21(2), 127–143
- Knapp, M. L., Wiemann, J. M., & Daly, J. A. (1978). Nonverbal communication: Issues and appraisal. *Human Communication Research*, 4, 271-280.
- Knox, D. (1989). *Ironia. Medieval and Renaissance ideas on irony*. E.J. Brill: Leiden.
- Kendon, A. (1987). On gesture: Its complementary relationship with speech. In A. W. Siegman & S. Feldstein (Eds.), *Nonverbal communication and behavior* (pp. 65-98). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Marvin, L. E. (1995). Spoof, spam, lurk and lag: The aesthetics of text-based virtual realities. *Journal of Computer-Mediated Communication*.

- McCormick, N. B., & McCormick, J. W. (1992). Computer friends and foes: Content of undergraduates' electronic mail. *Computers in Human Behavior*, 8, 379-405.
- McNeil, David (1992), *Hand and mind, What gestures reveal about thought*. University of Chicago Press.
- Nabokov, Vladimir (1973), *Strong Opinions*, New York, pp. 133–134.
- Novak, P. K., Smailović, J., Sluban, B., & Mozetič, I. (2015). *Sentiment of emojis*. *PloS one*, 10(12), e0144296
- Pollack, A. (1982, May 27). Technology: Conference by computer. *New York Times*, p. D2
- Rice, R. E., & Love, G. (1987). Electronic emotion: Socioemotional content in a computer-mediated network. *Communication Research*, 14, 85-108.
- Sarbaugh-Thompson, M., & Feldman, M. S. (1998). Electronic mail and organizational communication: Does say-ing “hi” really matter? *Organization Science*, 9, 685-698.
- Sanderson, D. (1993). *Smileys*. Sebastopol, CA: O'Reilly.
- Searle, J. R. (1969). Speech acts. Cambridge. > 1975. Indirect speech acts. In Cole and Morgan, eds. 1975, pp. 59-82. 1976. A classification of illocutionary acts. *Language in Society* 5:1-23.
- Searle, J.R. (1979a). Metaphor. A. Ortony, (ed.) *Metaphor and Thought*, Cambridge University Press: Cambridge, 92-123.
- Skovholt, K., Grønning, A., & Kankaanranta, A. (2014). *The communicative functions of emoticons in workplace e-mails::-)*. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 19, 780–797.
- Taggart, C. (2015). *New Words for Old: Recycling Our Language for the Modern World*. Michael O'Mara Books
- Thompson D. & R. Filik (2016). Sarcasm in written communication. Emoticons are efficient markers of intention. *Journal of Computer-Mediated Communication*
- Thompson, P. A., & Foulger, D. A. (1996). Effects of pictographs and quoting on flaming in electronic mail. *Computers in Human Behavior*, 12, 225-243.
- Tom Jennings (2004). The ASCII subset of Unicode. A history of ASCII, its roots and predecessors
- Walther, J. B. (1992). Interpersonal effects in computer-mediated communication: A relational perspective. *Communication Research*, 19, 52-90.

Walther, J. B., and Kyle P. D'Addario.(2001). The impacts of emoticons on message interpretation in computer-mediated communication. *Social Science Computer Review* 19 (3): 324-347.

Weissman, B., & Tanner, D. (2018). *A strong wink between verbal and emoji-based irony: How the brain processes ironic emojis during language comprehension*. *PLoS ONE*, 13(8). Article ID e0201727.

Wellman, B (1999). *Networks in the global village: life in contemporary communities*. Boulder, CO: Westview Press

Κανάκης, Κ. (2007). Εισαγωγή στην πραγματολογία. Γνωστικές και κοινωνικές όψεις της γλωσσικής χρήσης. Εκδόσεις Εικοστού Πρώτου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται όλα τα μικρά σενάρια και οι προτάσεις που εξετάστηκαν στο πρώτο πείραμα⁶⁹. Επίσης παρουσιάζονται και τα fillers που συμπεριλήφθησαν στο πείραμα, με σκοπό των αποπροσανατολισμό των συμμετεχόντων. Υπενθυμίζεται ότι οι συμμετέχοντες καλούνται να επιλέξουν ανάμεσα σε τρεις επιλογές εκείνη την οποία θεωρούν ότι αποδίδει την πρόθεση του γραπτού ομιλητή (η πρόθεση είναι η εξαρτημένη μεταβλητή).

Το πρώτο πείραμα στοχεύει να αναδείξει ότι σε ασαφή γλωσσικά συμφραζόμενα, η παρουσία των emojis, διευκολύνει την αντίληψη της ειρωνείας στα λεγόμενα ενός γραπτού ομιλητή. Οι προτάσεις που εξετάζονται παρακάτω, ανήκουν στις κατηγορίες της θετικής (ειρωνικά κομπλιμέντα) και της αρνητικής ειρωνείας (ειρωνική κριτική). Οι συμμετέχοντες καλούνται να ερμηνεύσουν την πρόθεση του γραπτού ομιλητή σε προτάσεις που άλλοτε γίνεται χρήση των emoji, και άλλοτε απουσιάζουν.

Στο πείραμα αυτό αναμένεται να γίνονται περισσότερο σαφείς οι προθέσεις του ομιλητή, όταν η πρόταση περιέχει emojis. Αντίθετα αποτελέσματα αναμένονται, όταν η πρόταση δεν περιέχει emojis, καθιστώντας την πρόθεση στα λεγόμενα του ομιλητή, ασαφή.

Πριν το πείραμα οι συμμετέχοντες διαβάζουν ένα εισαγωγικό σημείωμα που τους προϊδεάζει για το πλαίσιο των διαλόγων που θα ακολουθήσουν:

Εισαγωγικό σημείωμα: «Ο Κώστας και ο Μανώλης είναι δύο φίλοι και συγγάτοικοι που μένουν στην Αθήνα. Ο Κώστας σπουδάζει ενώ ο Μανώλης παίζει μουσική περιστασιακά σε μπαρ. Η καθημερινή τους ρουτίνα πολλές φορές δεν τους επιτρέπει να μιλήσουν από κοντά, με αποτέλεσμα να ανταλλάσσουν μηνύματα στο κινητό».

Σενάριο 1.

«Μια φορά το μήνα και εναλλάξ, αναλαμβάνει ένας από τους δύο φίλους την καθαριότητα του σπιτιού. Αυτόν το μήνα ήταν η σειρά του Μανώλη ο οποίος άλλες φορές καθαρίζει και άλλες φορές φαίνεται να βαριέται, κάνοντας μισές δουλειές. Ο Κώστας αφού είδε το σπίτι έγγραψε στο Μανώλη...»

1.1. [Πρόταση αρνητικής ειρωνείας χωρίς emoji] :

- Kostas : «vlepo to spiti elampse apo ka8arriotita! »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

⁶⁹ Υπενθυμίζεται ότι οι προτάσεις εξετάστηκαν με τυχαία σειρά στο πείραμα σε αντίθεση με τον τρόπο που παρουσιάζονται στο παράρτημα 1.

- α. Ο Κώστας είναι χαρούμενος που ο Μανώλης καθάρισε το σπίτι.
- β. Ο Κώστας ειρωνεύεται τον Μανώλη γιατί δεν καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- γ. Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας ειρωνεύεται τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτά που του έγραψε.

1.2. [Πρόταση αρνητικής ειρωνείας με θετικό emoji] :

- Kostas : «*vlepo to spiti elampse apo καθariotita!* 😊😊 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας είναι χαρούμενος που ο Μανώλης καθάρισε το σπίτι.
- β. Ο Κώστας ειρωνεύεται τον Μανώλη γιατί δεν καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- γ. Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας ειρωνεύεται τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτά που του έγραψε.

1.3. [Πρόταση αρνητικής ειρωνείας με αρνητικό emoji] :

- Kostas : «*vlepo to spiti elampse apo καθariotita!* 😞 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας είναι χαρούμενος που ο Μανώλης καθάρισε το σπίτι.
- β. Ο Κώστας ειρωνεύεται τον Μανώλη γιατί δεν καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- γ. Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας ειρωνεύεται τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτά που του έγραψε.

1.4. [Πρόταση θετικής ειρωνείας χωρίς emoji] :

- Kostas : «*vlepo to spiti xalia !* »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας είναι εκνευρισμένος που ο Μανώλης δεν καθάρισε το σπίτι.
- β. Ο Κώστας συγχαίρει πειρακτικά τον Μανώλη που επιτέλους καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- γ. Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας θέλει να πειράξει τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτά που του έγραψε.

1.5. [Πρόταση θετικής ειρωνείας με θετικό emoji] :

- Kostas : «*vlepo to spiti xalia ! 😊😏* »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας είναι εκνευρισμένος που ο Μανώλης δεν καθάρισε το σπίτι.
- β. Ο Κώστας συγχαίρει πειρακτικά τον Μανώλη που επιτέλους καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- γ. Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας θέλει να πειράξει τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτά που του έγραψε.

1.6. [Πρόταση θετικής ειρωνείας με αρνητικό emoji]

- Kostas : «*vlepo to spiti xalia ! 😞* »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας είναι εκνευρισμένος που ο Μανώλης δεν καθάρισε το σπίτι.
- β. Ο Κώστας συγχαίρει πειρακτικά τον Μανώλη που επιτέλους καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- γ. Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας θέλει να πειράξει τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτά που του έγραψε.

Σενάριο 2.

«Ο Μανώλης έστειλε μήνυμα στον Κώστα για να τον ρωτήσει πώς τα πήγε με την παρουσίαση που έκανε στο πανεπιστήμιο την προηγούμενη μέρα, και εκείνος του απάντησε....»

2.1. [Πρόταση αρνητικής ειρωνείας χωρίς emoji] :

- Kostas: « de θα mpourouse na paei kalytera! »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας έμεινε ικανοποιημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση
- β. Ο Κώστας ειρωνεύεται, γιατί η παρουσίαση ήταν μια καταστροφή.
- γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

2.2. [Πρόταση αρνητικής ειρωνείας με θετικό emoji] :

- Kostas: « de θα mpourouse na paei kalytera! 😊😊 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας έμεινε ικανοποιημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση
- β. Ο Κώστας ειρωνεύεται, γιατί η παρουσίαση ήταν μια καταστροφή.
- γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

2.3. [Πρόταση αρνητικής ειρωνείας με αρνητικό emoji] :

- Kostas: « de θα mpourouse na paei kalytera! 😞 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας έμεινε ικανοποιημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση
- β. Ο Κώστας ειρωνεύεται, γιατί η παρουσίαση ήταν μια καταστροφή.
- γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του

2.4. [Πρόταση θετικής ειρωνείας χωρίς emoji] :

- Kostas: « de θα mpourouse na paei xeirotera!»

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση
- β. Ο Κώστας έχει αυτοσαρκαστική διάθεση, καθώς η παρουσίαση πήγε καλά.
- γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

2.5. [Πρόταση θετικής ειρωνείας με θετικό emoji] :

- Κostas: « de θα mpourouse na paei xeirotera! 😊 😊 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση
- β. Ο Κώστας έχει αυτοσαρκαστική διάθεση, καθώς η παρουσίαση πήγε καλά.
- γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

2.6. [Πρόταση θετικής ειρωνείας με αρνητικό emoji] :

- Κostas: « de θα mpourouse na paei xeirotera! 😞 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση
- β. Ο Κώστας έχει αυτοσαρκαστική διάθεση, καθώς η παρουσίαση πήγε καλά.
- γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

Σενάριο 3.

«Κώστας αγόρασε μια καινούργια καφετιέρα για το σπίτι τους με το Μανώλη, η οποία του κόστισε λίγο παραπάνω γιατί σύμφωνα με τον κατασκευαστή κάνει τον καλύτερο καφέ. Αφού δοκίμασε τον καφέ με την νέα καφετιέρα ο Μανώλης, γράφει στον Κώστα.. »

3.1. [Πρόταση αρνητικής ειρωνείας χωρίς emoji] :

- Manolis: « den exo piei kalutero kafe! »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Μανώλης είναι ενθουσιασμένος με τη νέα καφετιέρα.
- β. Ο Μανώλης ειρωνεύεται τον Κώστα, για την επιλογή της καφετιέρας που δεν άξιζε και τόσο τα λεφτά της.
- γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Μανώλης ειρωνεύεται την αγορά του Κώστα, μπορεί και όχι.

3.2. [Πρόταση αρνητικής ειρωνείας με θετικό emoji] :

- Manolis: « den exo piei kalutero kafe! 😊 😊 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Μανώλης είναι ενθουσιασμένος με τη νέα καφετιέρα.
- β. Ο Μανώλης ειρωνεύεται τον Κώστα, για την επιλογή της καφετιέρας που δεν άξιζε και τόσο τα λεφτά της.
- γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Μανώλης ειρωνεύεται την αγορά του Κώστα, μπορεί και όχι.

3.3. [Πρόταση αρνητικής ειρωνείας με αρνητικό emoji] :

- Manolis: « den exo piei kalutero kafe! 😞 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Μανώλης είναι ενθουσιασμένος με τη νέα καφετιέρα.

β. Ο Μανώλης ειρωνεύεται τον Κώστα, για την επιλογή της καφετιέρας που δεν άξιζε και τόσο τα λεφτά της.

γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Μανώλης ειρωνεύεται την αγορά του Κώστα, μπορεί και όχι.

3.4. [Πρόταση θετικής ειρωνείας χωρίς emoji] :

- Manolis: « den exo piei xeirotero kafe! »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

α. Ο Μανώλης είναι απογοητευμένος με τη νέα καφετιέρα.

β. Ο Μανώλης έχει περιπαικτική διάθεση απέναντι στον Κώστα, και η καφετιέρα τα άξιζε τελικά τα λεφτά της.

γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Μανώλης θέλει να πειράξει τον Κώστα για την αγορά του, μπορεί όντως να μην του άρεσε ο καφές.

3.5. [Πρόταση θετικής ειρωνείας με θετικό emoji] :

- Manolis: « den exo piei xeirotero kafe! 😊 😊 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

α. Ο Μανώλης είναι απογοητευμένος με τη νέα καφετιέρα.

β. Ο Μανώλης έχει περιπαικτική διάθεση απέναντι στον Κώστα, και η καφετιέρα τα άξιζε τελικά τα λεφτά της.

γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Μανώλης θέλει να πειράξει τον Κώστα για την αγορά του, μπορεί όντως να μην του άρεσε ο καφές.

3.6. [Πρόταση θετικής ειρωνείας με αρνητικό emoji]:

- Manolis: « den exo piei xeirotero kafe! 😞 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

α. Ο Μανώλης είναι απογοητευμένος με τη νέα καφετιέρα.

β. Ο Μανώλης έχει περιπαικτική διάθεση απέναντι στον Κώστα, και η καφετιέρα τα άξιζε τελικά τα λεφτά της.

γ. Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Μανώλης θέλει να πειράξει τον Κώστα για την αγορά του , μπορεί όντως να μην του άρεσε ο καφές.

Σενάριο 4.

«Ο Μανώλης για να βοηθήσει τον συγγάτοικό του Κώστα να γλιτώσει από τη μουρμούρα της κοπέλας του, του πρότεινε να πάνε σε ένα μπαράκι στο οποίο δούλευε παλιά, για να γιορτάσουν την επέτειό τους. Αφού βγήκαν, ο Κώστας έστειλε στο Μανώλη...»

4.1. [Πρόταση αρνητικής ειρωνείας χωρίς emoji] :

- Κostas : « wraio baraki re! »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

α. Ο Κώστας έμεινε ενθουσιασμένος από το μπαράκι που του πρότεινε ο συγγάτοικός του.

β. Ο Κώστας ειρωνεύεται το Μανώλη για την αποτυχημένη επιλογή του μπαρ (και την αναπόφευκτη μουρμούρα της κοπέλας του).

γ. Δε μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας ειρωνεύεται την πρόταση του Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

4.2. [Πρόταση αρνητικής ειρωνείας με αρνητικό emoji]

- Κostas : « wraio baraki re! 😞 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

α. Ο Κώστας έμεινε ενθουσιασμένος από το μπαράκι που του πρότεινε ο συγγάτοικός του.

β. Ο Κώστας ειρωνεύεται το Μανώλη για την αποτυχημένη επιλογή του μπαρ (και την αναπόφευκτη μουρμούρα της κοπέλας του).

γ. Δε μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας ειρωνεύεται την πρόταση του Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

4.3. [Πρόταση αρνητικής ειρωνείας με θετικό emoji]

- Kostas : « wraio baraki re! 😊 😏 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

α. Ο Κώστας έμεινε ενθουσιασμένος από το μπαράκι που του πρότεινε ο συγγάτοικός του.

β. Ο Κώστας ειρωνεύεται το Μανώλη για την αποτυχημένη επιλογή του μπαρ (και την αναπόφευκτη μουρμούρα της κοπέλας του).

γ. Δε μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας ειρωνεύεται την πρόταση του Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

4.4. [Πρόταση θετικής ειρωνείας χωρίς emoji]

- Kostas : « xalia baraki re! »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

α. Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από το μπαράκι που του πρότεινε ο συγγάτοικός του.

β. Ο Κώστας έχει περιπαικτική διάθεση απέναντι στο Μανώλη, και τελικά το μπαράκι του άρεσε.

γ. Δε μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας θέλει να πειράξει το Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

4.5. [Πρόταση θετικής ειρωνείας με θετικό emoji]

- Kostas : « xalia baraki re! 😊 😏 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

α. Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από το μπαράκι που του πρότεινε ο συγγάτοικός του.

β. Ο Κώστας έχει περιπαικτική διάθεση απέναντι στο Μανώλη, και τελικά το μπαράκι του άρεσε.

γ. Δε μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας θέλει να πειράξει το Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

4.5. [Πρόταση θετικής ειρωνείας με αρνητικό emoji]

- Κostas : « xalia baraki re! 😞 »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από το μπαράκι που του πρότεινε ο συγγάτοικός του.
- β. Ο Κώστας έχει περιπαικτική διάθεση απέναντι στο Μανώλη, και τελικά το μπαράκι του άρεσε.
- γ. Δε μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας θέλει να πειράξει το Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

FILLERS: Σενάριο Α.

«Ο Κώστας γνώρισε από κοντά την νέα κοπέλα του Μανώλη με την οποία πέρασαν υπέροχα. Ο Κώστας σχολίασε την επόμενη μέρα...»

A.1.[Πρόταση]:

- Kostas: « epitelous mia kopela tis prokoris! »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Κώστας έμεινε ενθουσιασμένος από τη νέα κοπέλα του Μανώλη.
- β. Ο Κώστας ειρωνεύεται το Μανώλη για την επιλογή του.
- γ. Δεν είναι σίγουρο αν ο Κώστας ειρωνεύεται τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

FILLERS: Σενάριο Β.

«Ο Μανώλης πήγε το Σάββατο σε ένα κινέζικο εστιατόριο με καλές κριτικές και πέρασε υπέροχα .Σχολίασε την εμπειρία του στον συγκάτοικό του»

B.1.[Πρόταση]:

- Manolis: « tromero fagito.. kai times special! »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ]:

- α. Ο Μανώλης έμεινε ενθουσιασμένος τόσο με την ποιότητα του φαγητού όσο και με τις τιμές.
- β. Ο Μανώλης ειρωνεύεται, γιατί παρά τις καλές κριτικές το φαγητό και οι τιμές ήταν απογοητευτικές.
- γ. Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο από το μήνυμά του αν τελικά είχε μια θετική ή μια αρνητική εμπειρία.

FILLERS: Σενάριο Γ.

«Ο Μανώλης το περασμένο βράδυ βγήκε πρώτο ραντεβού με μια πολλή ντροπαλή κοπέλα και έστειλε στον Κώστα τις εντυπώσεις του...»

Γ.1.[Πρόταση]:

- Manolis « markan i pio ligomiliti kopela pou exw gnwrisei! »

[Πολλαπλή επιλογή α-γ] :

- α. Ο Μανώλης εντυπωσιάστηκε από το πόσο εσωστρεφής ήταν κοπέλα που γνώρισε.
- β. Ο Μανώλης ειρωνεύεται, γιατί η κοπέλα που γνώρισε μιλούσε ακατάπαυστα.
- γ. Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο από το μήνυμά του αν τελικά το μήνυμα είναι ειρωνικό

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται όλα τα μικρά σενάρια και οι προτάσεις που εξετάστηκαν στο δεύτερο πείραμα⁷⁰. Υπενθυμίζεται ότι πραγματοποιήθηκαν ανεπαίσθητες αλλαγές σε δύο μόνο από τα τέσσερα σενάρια, με στόχο να παραμείνει αμείωτη η προσοχή των συμμετεχόντων⁷¹. Επίσης, παρουσιάζονται και τα fillers που συμπεριλήφθησαν στο πείραμα, με σκοπό των αποπροσανατολισμό των συμμετεχόντων. Υπενθυμίζεται ότι οι συμμετέχοντες καλούνται να αξιολογήσουν τα ειρωνικά κομπλιμέντα σύμφωνα με μια κλίμακα 1 έως 10 (1 = καθόλου ευγενικό έως 10=πολύ ευγενικό). Η ευγενική πρόθεση είναι η εξαρτημένη μεταβλητή.

Το δεύτερο πείραμα στοχεύει να αναδείξει ότι σε σαφή γλωσσικά συμφραζόμενα, η παρουσία των *emojis*, διευκολύνει την ανίχνευση της ειρωνείας στα λεγόμενα ενός γραπτού ομιλητή. Οι προτάσεις που εξετάζονται παρακάτω, ανήκουν στην κατηγορία των ειρωνικών κομπλιμέντων. Οι συμμετέχοντες καλούνται να αξιολογήσουν την ευγενική πρόθεση του γραπτού ομιλητή σε προτάσεις που άλλοτε γίνεται χρήση των *emoji*, και άλλοτε απουσιάζουν.

Στο πείραμα αυτό αναμένεται να αξιολογούνται ως πιο ευγενικές, οι προθέσεις του ομιλητή, όταν η πρόταση περιέχει *emojis*. Αντίθετα αποτελέσματα αναμένονται, όταν η πρόταση δεν περιέχει *emojis*.

Πριν ξεκινήσει το πείραμα, οι συμμετέχοντες διαβάζουν ένα εισαγωγικό σημείωμα που τους προϊδεάζει για το πλαίσιο των διαλόγων που θα ακολουθήσουν: «Ο Κώστας και ο Μανώλης είναι δύο φίλοι και συγγάτοικοι που μένουν στην Αθήνα. Ο Κώστας σπουδάζει ενώ ο Μανώλης παίζει μουσική περιστασιακά σε μπαρ. Η καθημερινή τους ρουτίνα πολλές φορές δεν τους επιτρέπει να μιλήσουν από κοντά, με αποτέλεσμα να ανταλλάσσουν μηνύματα στο κινητό».

Στη συνέχεια τους δίνονται οδηγίες για την συμμετοχή τους στην πειραματική έρευνα: «Παρακάτω θα παρακολουθήσετε ορισμένα μηνύματα που ανταλλάσσουν μεταξύ τους οι δύο φίλοι και συγγάτοικοι, ο Κώστας και ο Μανώλης. Βαθμολογείστε από το 1 (ένα) έως το 10 (δέκα), πόσο ευγενικό ή καθόλου ευγενικό είναι κατά τη γνώμη σας το μήνυμα που διαβάζετε.»

Σενάριο 1.α

⁷⁰ Υπενθυμίζεται ότι οι προτάσεις εξετάστηκαν με τυχαία σειρά στο πείραμα σε αντίθεση με τον τρόπο που παρουσιάζονται στο παράρτημα 2.

⁷¹ Σενάρια 1.α /1.β και σενάρια 3.α/3.β.

«Ο Κώστας είναι άριστος φοιτητής. Σε μια γραπτή τους συνομιλία οι δύο φίλοι σχολιάζουν ότι, σε μια εργασία κοινωνιολογίας, για πολύ λίγο, ο Κώστας δεν έγραψε άριστα. Ο Μανώλης για να τον πειράξει του έγραψε το παραπάνω μήνυμα...»

1.α.1. [Ειρωνικό κομπλιμέντο χωρίς emoji]:

- Manolis : «Vlepo ta piges xalia/ »

[Γραμμική κλίμακα ευγένειας 1= καθόλου ευγενικό, 10= πάρα πολύ ευγενικό]

- [Καθόλου ευγενικό] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Πολύ ευγενικό]

Σενάριο 1.β

«Ο Κώστας είναι άριστος φοιτητής. Σε μια γραπτή τους συνομιλία, οι δύο φίλοι σχολιάζουν ότι ο Κώστας για πολύ λίγο δεν έγραψε άριστα στο μάθημα της ιστορίας. Ο Μανώλης έχει την πρόθεση να πειράξει το φίλο του και του έγραψε το παραπάνω μήνυμα...»

1.β.1. [Ειρωνικό κομπλιμέντο με emoji]:

- Manolis : «Vlepo ta piges xalia! 😊 😊 »

[Κλίμακα ευγένειας 1= καθόλου ευγενικό, 10= πάρα πολύ ευγενικό]

- [Καθόλου ευγενικό] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Πολύ ευγενικό]

Σενάριο 2.

« Ο Κώστας έχει αναμφισβήτητα ταλέντο στην ζαχαροπλαστική. Ο Μανώλης έφαγε όλο το σουφλέ σοκολάτας που έκανε ο Κώστας, γιατί ήταν πεντανόστιμο. Ο Μανώλης για να τον πειράξει του έγραψε το παραπάνω μήνυμα...»

2.1. [Ειρωνικό κομπλιμέντο χωρίς emoji]:

- Manolis: Metrio to gluko pou etoimases pali! »

[Κλίμακα ευγένειας 1= καθόλου ευγενικό, 10= πάρα πολύ ευγενικό]

- [Καθόλου ευγενικό] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Πολύ ευγενικό]

2.2. [Ειρωνικό κομπλιμέντο με emoji]:

- Manolis: « Metrio to gluko pou etoimases pali! 😊 😊 »

[Κλίμακα ευγένειας 1= καθόλου ευγενικό, 10= πάρα πολύ ευγενικό]

- [Καθόλου ευγενικό] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Πολύ ευγενικό]

Σενάριο 3.α

«Ο Μανώλης είναι πολύ τακτικός με την καθαριότητα του σπιτιού, και θέλει πάντα να επικρατεί μια τάξη στα πράγματά του. Ο Κώστας για να τον πειράξει που καθάρισε μέχρι και τις κουρτίνες του σπιτιού του έγραψε το παραπάνω μήνυμα..»

3.1. [Ειρωνικό κομπλιμέντο με emoji]:

- [Kostas]: «poso akatastatos eisai pia! 😊 😊 »

[Κλίμακα ευγένειας 1= καθόλου ευγενικό, 10= πάρα πολύ ευγενικό]

- [Καθόλου ευγενικό] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Πολύ ευγενικό]

Σενάριο 3.β

«Ο Μανώλης είναι πολύ τακτικός με την καθαριότητα του σπιτιού, και θέλει πάντα να επικρατεί μια τάξη στα πράγματά του. Ο Κώστας για να τον πειράξει που καθάρισε μέχρι και το πατάρι του σπιτιού, του έγραψε το παραπάνω μήνυμα..»

3.β.1 [Ειρωνικό κομπλιμέντο χωρίς emoji]:

- [Kostas]: «poso akatastatos eisai pia! »

[Κλίμακα ευγένειας 1= καθόλου ευγενικό, 10= πάρα πολύ ευγενικό]

- [Καθόλου ευγενικό] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Πολύ ευγενικό]

Σενάριο 4.

«Ο Κώστας δανείζεται συνέχεια τις μπλούζες του Μανώλη για να τις φορέσει στις νυχτερινές εξόδους του, γιατί του αρέσουν πολύ. Για να πειράξει τον Μανώλη του γράφει το παραπάνω μήνυμα..»

4.1. [Ειρωνικό κομπλιμέντο χωρίς emoji]:

- [Kostas]: «Kala den exeis καθολου gousto ε?! »

[Κλίμακα ευγένειας 1= καθόλου ευγενικό, 10= πάρα πολύ ευγενικό]

- [Καθόλου ευγενικό] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Πολύ ευγενικό]

4.2. [Ειρωνικό κομπλιμέντο με emoji]:

- [Kostas]: «Kala den exeis καθολου gousto ε?! 😊😊»

[Κλίμακα ευγένειας 1= καθόλου ευγενικό, 10= πάρα πολύ ευγενικό]

- [Καθόλου ευγενικό] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Πολύ ευγενικό]

FILLERS: Σενάριο A.

«Ο Κώστας δυσαρεστημένος, γράφει το παραπάνω μήνυμα, για να σχολιάσει το γεγονός ότι ο Μανώλης, είναι εξαντλημένος από τα ξέφρενα πάρτι που πηγαίνει κάθε βράδυ..»

A.1.[Ειρωνική κριτική με emoji]:

- [Kostas]: «Pernas dyskola! 😞»

[Κλίμακα ευγένειας 1= καθόλου ευγενικό, 10= πάρα πολύ ευγενικό]

- [Καθόλου ευγενικό] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Πολύ ευγενικό]

FILLERS: Σενάριο B.

«Ο Κώστας με το παρακάτω μήνυμα, σχολιάζει δυσαρεστημένος την playlist με τα τραγούδια που του έφτιαξε ο Μανώλης για τα γενέθλιά του ...»

B.1.[Ειρωνική κριτική με emoji]:

- [Kostas]: «Vlepo evales ola ta tragoudia pou mou aresoun! 😞»

[Κλίμακα ευγένειας 1= καθόλου ευγενικό, 10= πάρα πολύ ευγενικό]

- [Καθόλου ευγενικό] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Πολύ ευγενικό]

FILLERS: Σενάριο Γ.

«Ο Μανώλης και ο Κώστας έρχονται σε αντιπαράθεση, γιατί ο Μανώλης ξεχνάει συνέχεια, να πάρει τα κλειδιά του σπιτιού. Δυσανεστημένος ο Κώστας του γράφει το παραπάνω μήνυμα..»

Γ.1.[Ειρωνική κριτική με emoji]:

- [Kostas]: « Toso duskolo einai na exeis mazi sou ta kleidia? 😞 »

[Κλίμακα ευγένειας 1= καθόλου ευγενικό, 10= πάρα πολύ ευγενικό]

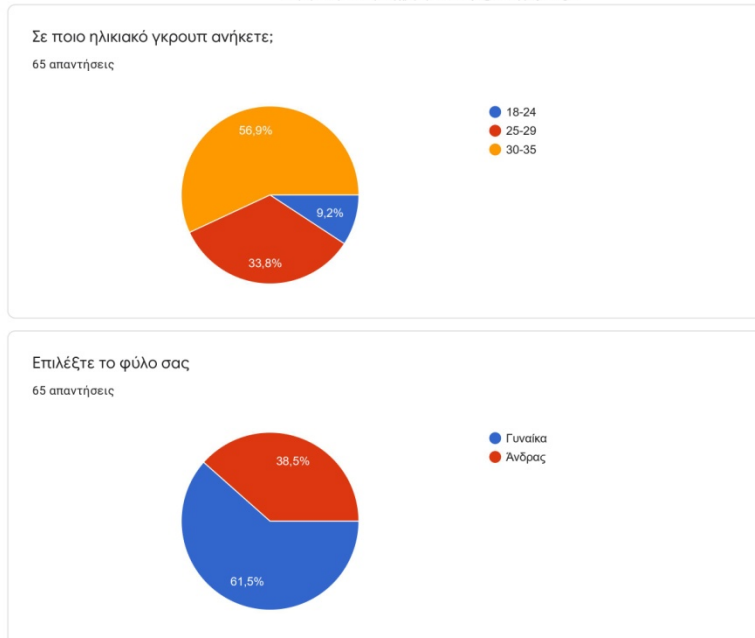
- [Καθόλου ευγενικό] 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 [Πολύ ευγενικό]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται όλες οι απαντήσεις για το πρώτο πείραμα από την πλατφόρμα Google Forms.

16/3/2021

Πειραματική Μελέτη στη χρήση των emoji - Φόρμες Google

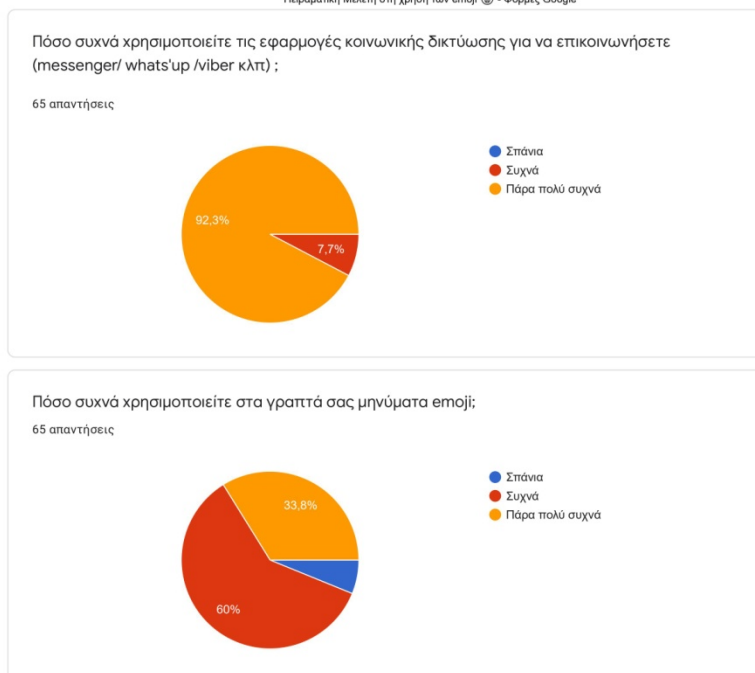


https://docs.google.com/forms/d/1i0CYqB9mzyk05Ozv_VikJlnnZEvnwodmiUaJMMRxFg/edit?gxids=7628#responses

3/42

16/3/2021

Πειραματική Μελέτη στη χρήση των emoji - Φόρμες Google



https://docs.google.com/forms/d/1i0CYqB9mzyk05Ozv_VikJlnnZEvnwodmiUaJMMRxFg/edit?gxids=7628#responses

4/42

Πείραμα 1

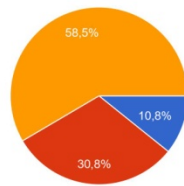
Τώρα είμαστε έτοιμοι να ξεκινήσουμε με το πρώτο μας πείραμα....

Μια μικρή υπενθύμιση

1. Σενάριο: Μια φορά το μήνα και εναλλάξ, αναλαμβάνει ένας από τους δύο φίλους την καθαριότητα του σπιτιού. Αυτόν το μήνα ήταν η σειρά του Μανώλη ο οποίος άλλες φορές καθαρίζει και άλλες φορές φαίνεται να βαριέται , κάνοντας μισές δουλειές. Ο Κώστας αφού είδε το σπίτι έγραψε στο Μανώλη.....

1.1. "Kostas : vlepo to spiti elampse apo kaθariotita!"

65 απαντήσεις



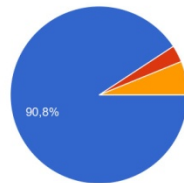
- Ο Κώστας είναι χαρούμενος που ο Μανώλης καθάρισε το σπίτι.
- Ο Κώστας ερωτεύεται τον Μανώλη γιατί δεν καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας ερωτεύεται τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτά που του έγραψε.

https://docs.google.com/forms/d/10CYqB9mzyk05Ozv_VikJlnnZEvIwodmiUaJMMRxFg/edit?gxids=7628#responses

6/42

1.2. "Kostas : vlepo to spiti elampse apo kaθariotita! 😊 😊"

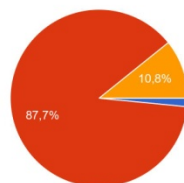
65 απαντήσεις



- Ο Κώστας είναι χαρούμενος που ο Μανώλης καθάρισε το σπίτι.
- Ο Κώστας ερωτεύεται τον Μανώλη γιατί δεν καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας ερωτεύεται τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτά που του έγραψε.

1.3. "Kostas : vlepo to spiti elampse apo kaθariotita! 😊"

65 απαντήσεις



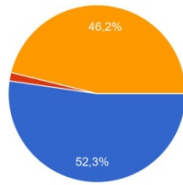
- Ο Κώστας είναι χαρούμενος που ο Μανώλης καθάρισε το σπίτι.
- Ο Κώστας ερωτεύεται τον Μανώλη γιατί δεν καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας ερωτεύεται τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτά που του έγραψε.

https://docs.google.com/forms/d/10CYqB9mzyk05Ozv_VikJlnnZEvIwodmiUaJMMRxFg/edit?gxids=7628#responses

6/42

1.4. "Kostas : vlepo to spiti xalia !"

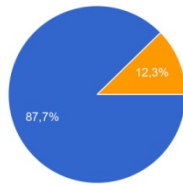
65 απαντήσεις



- Ο Κώστας είναι εκνευρισμένος που ο Μανώλης δεν καθάρισε το σπίτι.
- Ο Κώστας συγχαίρει πειρακτικά τον Μανώλη που επέλεξε να καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας θέλει να πειράξει τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

1.5. "Kostas : vlepo to spiti xalia ! 😊"

65 απαντήσεις



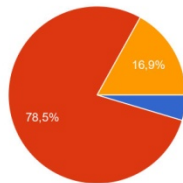
- Ο Κώστας είναι εκνευρισμένος που ο Μανώλης δεν καθάρισε το σπίτι.
- Ο Κώστας συγχαίρει πειρακτικά τον Μανώλη που επέλεξε να καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας θέλει να πειράξει τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

https://docs.google.com/forms/d/1i0CYqB9mzyk05Ozv_VikJlnnZEvIwodmiUaJMMRxFg/edit?gxids=7628#responses

7/42

1.6. "Kostas: vlepo to spiti xalia ! 😊 😊"

65 απαντήσεις



- Ο Κώστας είναι εκνευρισμένος που ο Μανώλης δεν καθάρισε το σπίτι.
- Ο Κώστας συγχαίρει πειρακτικά τον Μανώλη που επέλεξε να καθάρισε εντελώς το σπίτι.
- Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο αν ο Κώστας θέλει να πειράξει τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

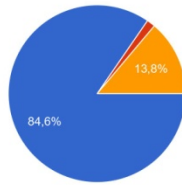
2. Σενάριο : Ο Κώστας γνώρισε από κοντά την νέα κοπέλα του Μανώλη με την οποία πέρασαν υπέροχα. Ο Κώστας σχολίασε την επόμενη μέρα....

https://docs.google.com/forms/d/1i0CYqB9mzyk05Ozv_VikJlnnZEvIwodmiUaJMMRxFg/edit?gxids=7628#responses

8/42

2.1. "Kostas: epitelous mia kopela tis prokopis!"

65 απαντήσεις

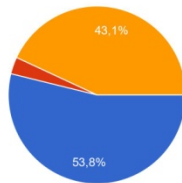


- Ο Κώστας έμεινε ενθουσιασμένος από τη νέα κοπέλα του Μανώλη.
- Ο Κώστας ειρωνεύεται το Μανώλη για την επιλογή του.
- Δεν είναι σίγουρο αν ο Κώστας ειρωνεύεται τον Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε

3. Σενάριο: Ο Μανώλης έστειλε μήνυμα στον Κώστα για να τον ρωτήσει πώς τα πήγε με την παρουσίαση που έκανε στο πανεπιστήμιο την προηγούμενη μέρα, και εκείνος του απάντησε....

3.1. "Kostas: de 8a mporouse na paei kalytera!"

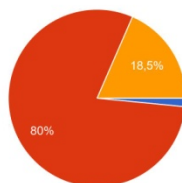
65 απαντήσεις



- Ο Κώστας έμεινε ικανοποιημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση.
- Ο Κώστας ειρωνεύεται, γιατί η παρουσίαση ήταν μια καταστροφή.
- Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

3.2. "Kostas: de 8a mporouse na paei kalytera! 😊"

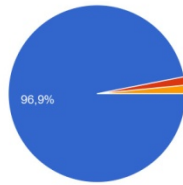
65 απαντήσεις



- Ο Κώστας έμεινε ικανοποιημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση.
- Ο Κώστας ειρωνεύεται, γιατί η παρουσίαση ήταν μια καταστροφή.
- Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

3.3. "Kostas: de 8a mporouse na paei kalytera! 😊 😊"

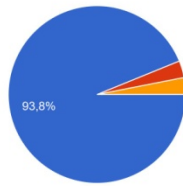
65 απαντήσεις



- Ο Κώστας έμεινε ικανοποιημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση.
- Ο Κώστας ειρωνεύεται, γιατί η παρουσίαση ήταν μια καταστροφή.
- Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

3.4. "Kostas: de 8a mporouse na paei xeirotera! 😊 😊"

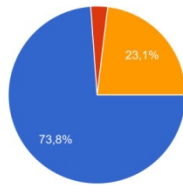
65 απαντήσεις



- Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση
- Ο Κώστας έχει αυτοσαρκαστική διάθεση, καθώς η παρουσίαση πήγε καλά.
- Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

3.5. "Kostas: de 8a mporouse na paei xeirotera!"

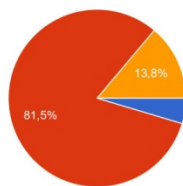
65 απαντήσεις



- Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση
- Ο Κώστας έχει αυτοσαρκαστική διάθεση, καθώς η παρουσίαση πήγε καλά.
- Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

3.6. "Kostas: de 8a mporouse na paei xeirotera! 😊 😊"

65 απαντήσεις

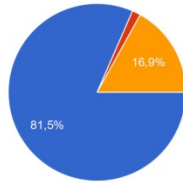


- Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από την απόδοσή του στην παρουσίαση
- Ο Κώστας έχει αυτοσαρκαστική διάθεση, καθώς η παρουσίαση πήγε καλά.
- Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας τα πήγε καλά στην παρουσίασή του.

4. Σενάριο: Ο Μανώλης πήγε το Σάββατο σε ένα κινέζικο εστιατόριο με καλές κριτικές και πέρασε υπέροχα .Σχολίασε την εμπειρία του στον συγγάτοικο του...

4.1. "Manolis: tromero fagito.. kai times special!"

65 απαντήσεις

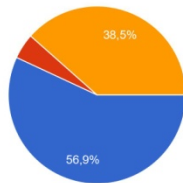


- Ο Μανώλης έμεινε ενθουσιασμένος τόσο με την ποιότητα του φαγητού όσο και με τις τιμές
- Ο Μανώλης ειρωνεύεται, γιατί παρά τις καλές κριτικές το φαγητό και οι τιμές ήταν απογοητευτικές
- Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο από το μήνυμά του αν τελικά είχε μια θετική ή μια αρνητική εμπειρία

5. Σενάριο: Κώστας αγόρασε μια καινούργια καφετιέρα για το σπίτι τους με το Μανώλη, η οποία του κόστισε λίγο παραπάνω γιατί σύμφωνα με τον κατασκευαστή κάνει τον καλύτερο καφέ.. Αφού δοκίμασε τον καφέ με την νέα καφετιέρα ο Μανώλης, γράφει στον Κώστα.....

5.1. "Manolis: den exo piei kalutero kafe!"

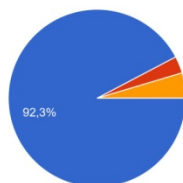
65 απαντήσεις



- Ο Μανώλης είναι ενθουσιασμένος με τη νέα καφετιέρα.
- Ο Μανώλης ειρωνεύεται τον Κώστα, για την επιλογή της καφετιέρας που δεν άξιζε και τόσο τα λεφτά της
- Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Μανώλης ειρωνεύεται την αγορά του Κώστα, μπορεί και όχι.

5.2. "Manolis: den exo piei kalutero kafe! 😊 😊"

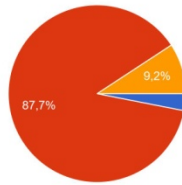
65 απαντήσεις



- Ο Μανώλης είναι ενθουσιασμένος με τη νέα καφετιέρα.
- Ο Μανώλης ειρωνεύεται τον Κώστα, για την επιλογή της καφετιέρας που δεν άξιζε και τόσο τα λεφτά της
- Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Μανώλης ειρωνεύεται την αγορά του Κώστα, μπορεί και όχι.

5.3. "Manolis: den exo piei kalutero kafe! 😊"

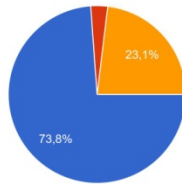
65 απαντήσεις



- Ο Μανώλης είναι ενθουσιασμένος με τη νέα καφετιέρα.
- Ο Μανώλης ειρωνεύεται τον Κώστα, για την επιλογή της καφετιέρας που δεν άξιζε και τόσο τα λεφτά της
- Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Μανώλης ειρωνεύεται την αγορά του Κώστα, μπορεί και όχι.

5.4. "Manolis: den exo piei xeirotero kafe! "

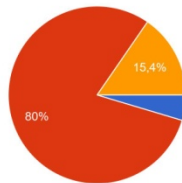
65 απαντήσεις



- Ο Μανώλης είναι απογοητευμένος με τη νέα καφετιέρα.
- Ο Μανώλης έχει περιπαικτική διάθεση απέναντι στον Κώστα, και η καφετιέρα τα άξιζε τελικά τα λεφτά της
- Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Μανώλης θέλει να πειράξει τον Κώστα για την αγορά του , μπορεί άνω να μην του άρεσε ο καφές.

5.5. "Manolis: den exo piei xeirotero kafe! 😊 😞 "

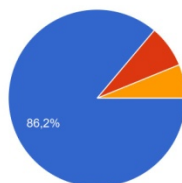
65 απαντήσεις



- Ο Μανώλης είναι απογοητευμένος με τη νέα καφετιέρα.
- Ο Μανώλης έχει περιπαικτική διάθεση απέναντι στον Κώστα, και η καφετιέρα τα άξιζε τελικά τα λεφτά της
- Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Μανώλης θέλει να πειράξει τον Κώστα για την αγορά του , μπορεί άνω να μην του άρεσε ο καφές.

5.6. "Manolis: den exo piei xeirotero kafe! 😞 "

65 απαντήσεις

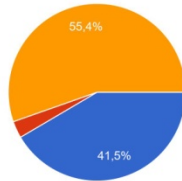


- Ο Μανώλης είναι απογοητευμένος με τη νέα καφετιέρα.
- Ο Μανώλης έχει περιπαικτική διάθεση απέναντι στον Κώστα, και η καφετιέρα τα άξιζε τελικά τα λεφτά της
- Δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Μανώλης θέλει να πειράξει τον Κώστα για την αγορά του , μπορεί άνω να μην του άρεσε ο καφές.

6. Σενάριο: Ο Μανώλης το περασμένο βράδυ βγήκε πρώτο ραντεβού με μια πολλή ντροπαλή κοπέλα και έστειλε στον Κώστα τις εντυπώσεις του....

6.1. "Manolis : markan i pio ligomiliti kopela rou exw gnwrisei!"

65 απαντήσεις

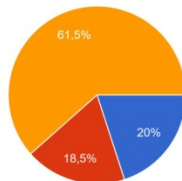


- Ο Μανώλης εντυπωσιάστηκε από το πόσο εσωστρεφής ήταν κοπέλα που γνώρισε.
- Ο Μανώλης ειρωνεύεται, γιατί η κοπέλα που γνώρισε μιλούσε ακατάπαυστα.
- Δεν είναι απολύτως ξεκάθαρο από το μήνυμά του αν τελικά το μήνυμα είναι ειρωνικό.

7. Σενάριο: Ο Μανώλης για να βοηθήσει τον συγγάτοικο του Κώστα να γλιτώσει από τη μουρμούρα της κοπέλας του, του πρότεινε να πάνε σε ένα μπαράκι στο οποίο δούλευε παλιά, για να γιορτάσουν την επέτειό τους. Αφού βγήκαν, ο Κώστας έστειλε στο Μανώλη.....

7.1. "Kostas : wraio baraki re! "

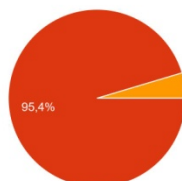
65 απαντήσεις



- Ο Κώστας έμεινε ενθουσιασμένος από το μπαράκι που του πρότεινε ο συγγάτοικός του.
- Ο Κώστας ειρωνεύεται το Μανώλη για την αποτυχημένη επιλογή του μπαρ (και την αναπόφευκτη μουρμούρα της κοπέλας του).
- Δε μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας ειρωνεύεται την πρόταση του Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

7.2. "Kostas : wraio baraki re! 😊"

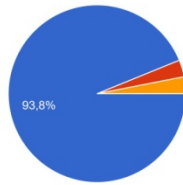
65 απαντήσεις



- Ο Κώστας έμεινε ενθουσιασμένος από το μπαράκι που του πρότεινε ο συγγάτοικός του.
- Ο Κώστας ειρωνεύεται το Μανώλη για την αποτυχημένη επιλογή του μπαρ (και την αναπόφευκτη μουρμούρα της κοπέλας του).
- Δε μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας ειρωνεύεται την πρόταση του Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

7.3. "Kostas : wraio baraki re! 😊 😊"

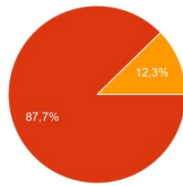
65 απαντήσεις



- Ο Κώστας έμεινε ενθουσιασμένος από το μπαράκι που του πρότεινε ο συγγάτοικός του.
- Ο Κώστας ειρωνεύεται το Μανώλη για την αποτυχημένη επιλογή του μπαρ (και την αναπόφευκτη μουρμούρα της κοπέλας του).
- Δε μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας ειρωνεύεται την πρόταση του Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

7.4. "Kostas : xalia baraki re! 😊 😊"

65 απαντήσεις



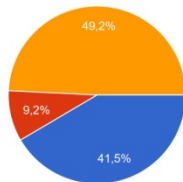
- Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από το μπαράκι που του πρότεινε ο συγγάτοικός του.
- Ο Κώστας έχει περιπαικτική διάθεση απέναντι στο Μανώλη, και τελικά το μπαράκι του άρεσε.
- Δε μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας θέλει να πειράξει το Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

https://docs.google.com/forms/d/1i0CYqB9mzyk05Ozv_VikJInnZEVnwdmiUaJMMRxFg/edit?gxids=7628#responses

19/42

7.5. "Kostas : xalia baraki re!"

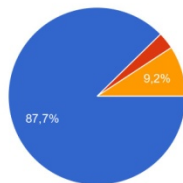
65 απαντήσεις



- Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από το μπαράκι που του πρότεινε ο συγγάτοικός του.
- Ο Κώστας έχει περιπαικτική διάθεση απέναντι στο Μανώλη, και τελικά το μπαράκι του άρεσε.
- Δε μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας θέλει να πειράξει το Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

7.6. "Kostas : xalia baraki re! 😊"

65 απαντήσεις



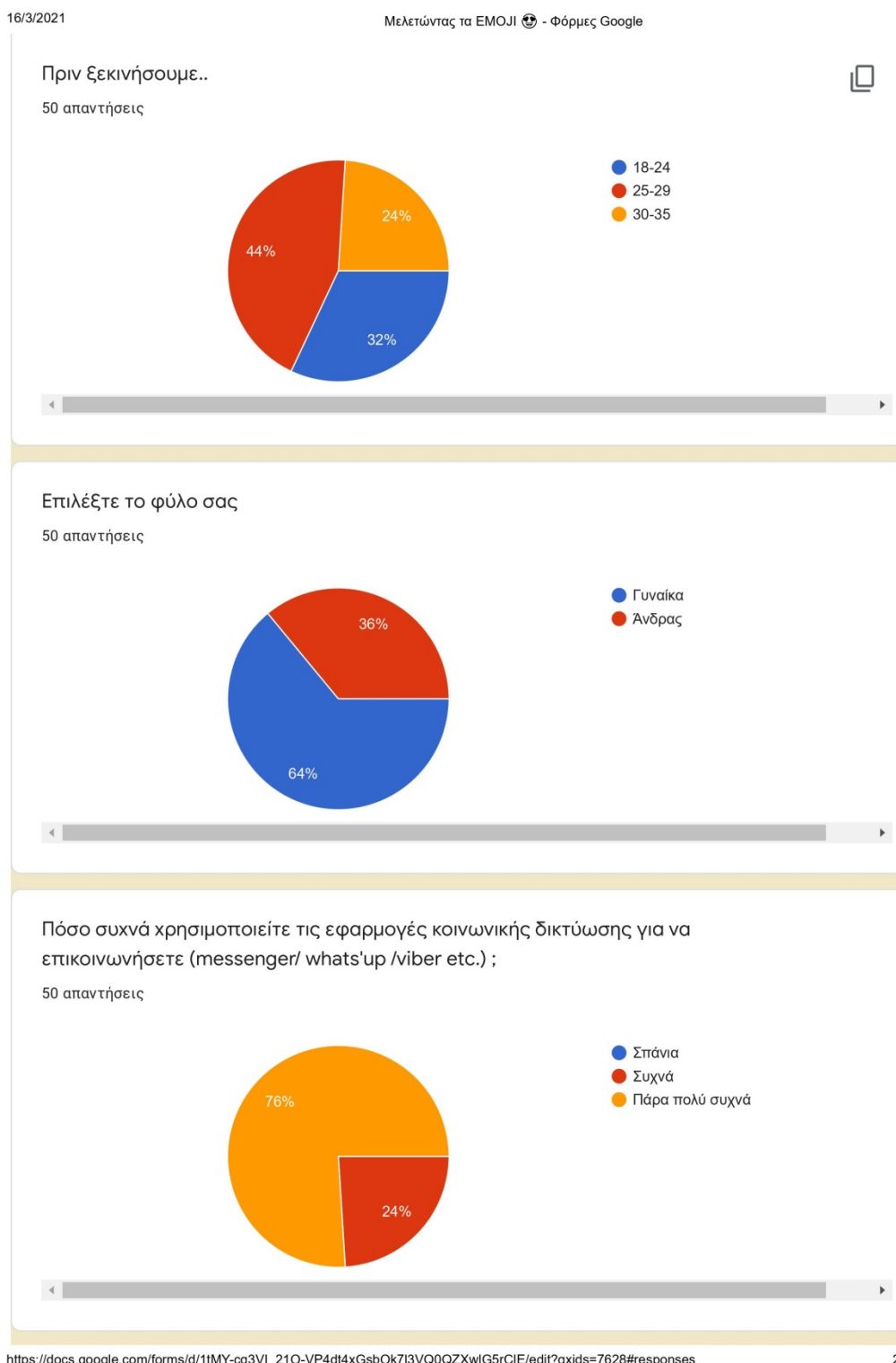
- Ο Κώστας έμεινε δυσαρεστημένος από το μπαράκι που του πρότεινε ο συγγάτοικός του.
- Ο Κώστας έχει περιπαικτική διάθεση απέναντι στο Μανώλη, και τελικά το μπαράκι του άρεσε.
- Δε μπορούμε να πούμε με σιγουριά αν ο Κώστας θέλει να πειράξει το Μανώλη, μπορεί να εννοεί αυτό που του έγραψε.

https://docs.google.com/forms/d/1i0CYqB9mzyk05Ozv_VikJInnZEVnwdmiUaJMMRxFg/edit?gxids=7628#responses

20/42

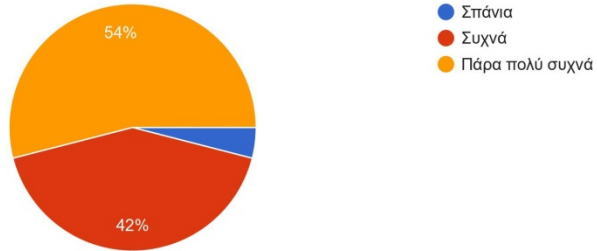
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται όλες οι απαντήσεις για το δεύτερο πείραμα από την πλατφόρμα Google Forms.



Πόσο συχνά χρησιμοποιείτε στα γραπτά σας μηνύματα emoji;

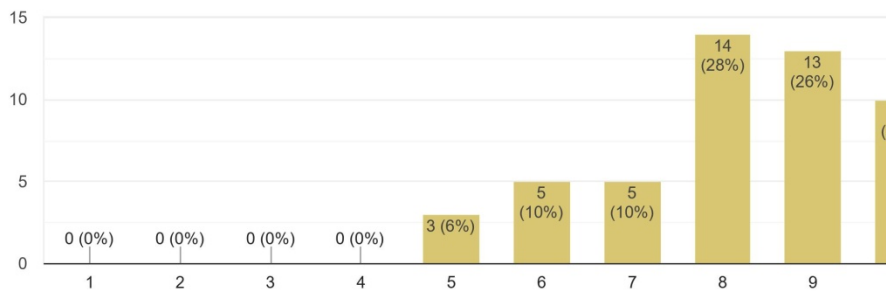
50 απαντήσεις



Είμαστε έτοιμοι να ξεκινήσουμε!!!

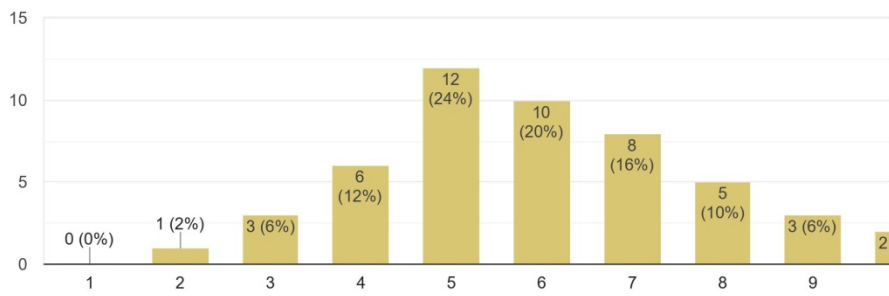
[Manolis] : Vlepo ta piges xalia! 😊 😊

50 απαντήσεις



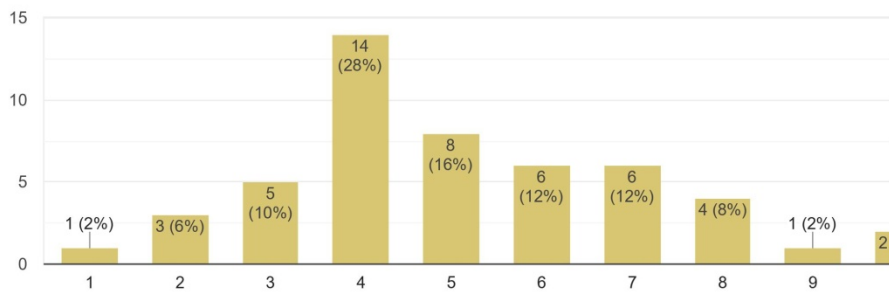
[Κostas]: Pernas dyskola! 😊

50 απαντήσεις



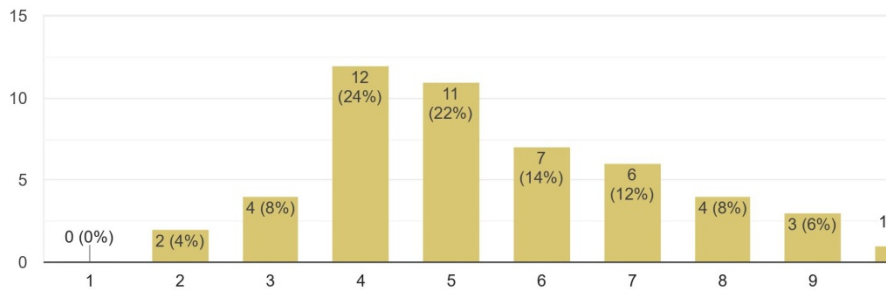
[Κostas]: Kala den exeis καθολου gousto e?

50 απαντήσεις



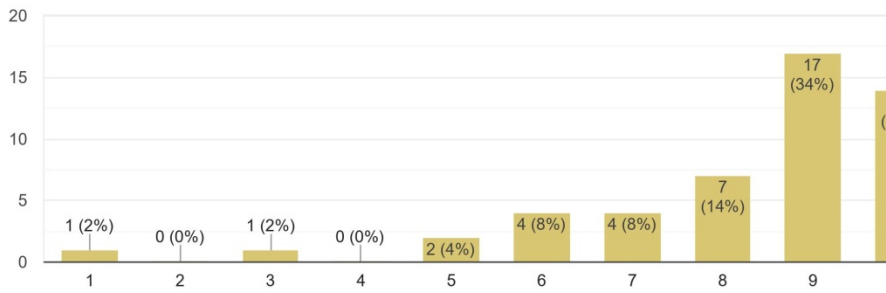
[Κostas]: Vlepo ta piges xalia!

50 απαντήσεις



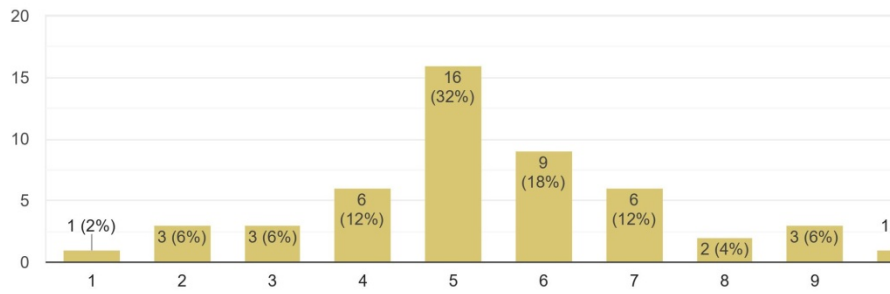
[Manolis]: Metrio to gluko pou etoimases pali! 🤔 😊

50 απαντήσεις



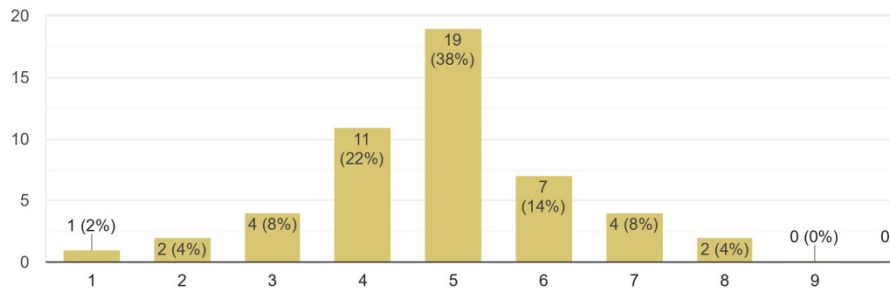
[Κostas]: Ποσο ακαταστάτος είσαι πιά!

50 απαντήσεις



[Κostas]: Vlepo evales ola ta tragoudia pou mou aresoun! 😊

50 απαντήσεις



[Κostas]: ποσο ακαταστατος εισαι πια! 😊 😬

50 απαντήσεις

